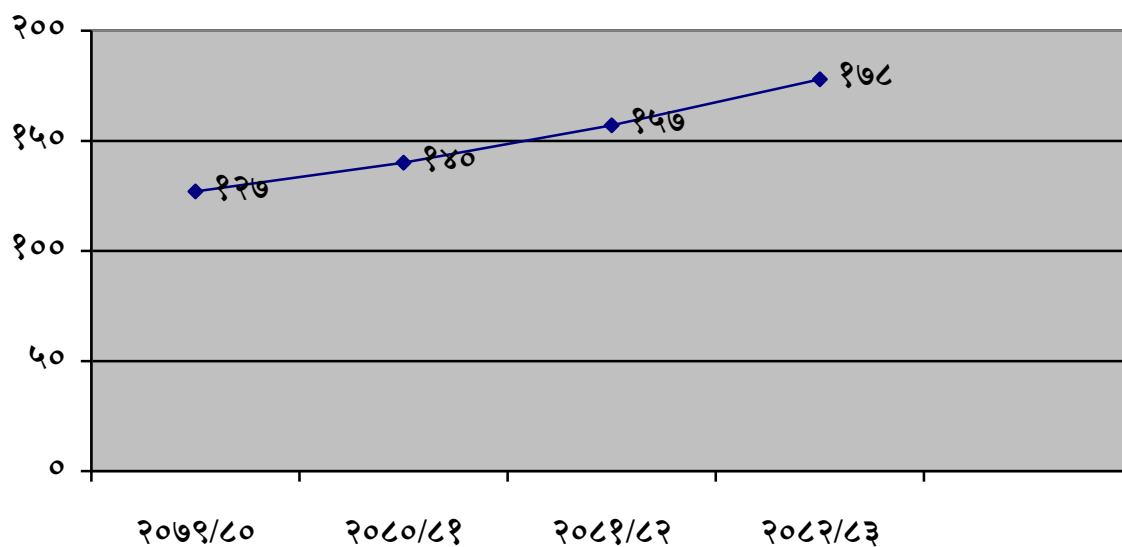

रघुगंगा गाउँपालिका आन्तरिक राजस्व सुधार कार्ययोजना

रघुगंगा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मौवाफाँट, म्याग्दी

ईमेल: raghugangagapal@gmail.com
वेबसाईट: <https://raghugangamun.gov.np/>

सल्लाहकार समिति

श्री भव बहादुर भण्डारी, गाउँपालिका अध्यक्ष

श्री प्रेम कुमारी पुन, गाउँपालिका उपाध्यक्ष

श्री कृष्ण प्रसाद ढकाल, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

श्री खगराज सुवेदी, लेखा अधिकृत

श्री कुशल ढुंगाना, राजस्व शाखा तथा आन्तरिक लेखा परीक्षक

परामर्शदाता

ह्युमन डेभलपमेण्ट एण्ड रिसर्च सेन्टर नेपाल प्रा. लि., खुमलटार, ललितपुर ।

आर्थिक सहयोग

गण्डकी प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठान

प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम (PLGSP)

नदीपुर, पोखरा ।

गाउँपालिका अध्यक्ष ज्यूको भनाई

रुद्रगंगा गाउँपालिका, मौवाफाँट, म्याग्दी

बिषयसूची

बिषयसूची	३
तालिका सूची.....	६
अनुसूचीहरु.....	८
परिच्छेद - १.....	९
परिचय.....	९
१.१ पृष्ठभूमि.....	९
१.२ राजस्व सुधार कार्ययोजनाको उद्देश्य.....	१०
१.३ राजस्व सुधार कार्य योजनाको औचित्य	१०
१.४ कार्ययोजना तर्जुमा विधि	११
१.५ अध्ययनको सिमा	११
परिच्छेद - २	१३
रघुगंगा गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय	१३
२.१ गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय.....	१३
२.१.१ गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्था र राजनीतिक बिभाजन	१३
२.१.२ गाउँपालिकाको जनसंख्या र सामाजिक तथा सांस्कृतिक बिबिधता	१३
२.१.३ गाउँपालिकाको मुख्य पूर्वाधारहरुको अवस्था	१४
२.१.३ गाउँपालिकाको मुख्य आर्थिक क्रियाकलापहरु.....	१५
२.२ गाउँपालिकाको मानव संसाधनको अवस्था	१५
२.३ गाउँपालिकाको भौतिक सम्पत्तिको अवस्था	१६
२.३.१ समग्र भौतिक सम्पत्तिहरु.....	१६
२.३.२ राजस्व शाखा र राजस्व व्यवस्थापन	१६
परिच्छेद - ३	१८
स्थानीय तहको राजस्व अधिकार तथा आय सम्भाव्यता	१८
३.१ राजस्व अधिकार सम्बन्धी संवैधानिक तथा कानुनी व्यवस्था	१८
३.१.१ तहगत सरकारका राजस्व अधिकार	१८
३.१.२ राजस्व संकलनको एकल कर प्रशासन व्यवस्था	१९

३.१.३ संकलित राजस्वको बाँडफाँट	२०
३.१.४ अनुदान	२१
३.१.५ वैदेशिक सहायता तथा आन्तरिक ऋण	२१
३.२ गाउँपालिकाको आन्तरिक आय परिचालनको वर्तमान अवस्था	२२
३.३ आन्तरिक राजस्व संकलनको प्रमुख क्षेत्र र सम्भावना विश्लेषण	२५
३.३.१ स्थानीय कर राजस्व	२५
३.३.२ गैर कर राजस्व	३२
परिच्छेद - ४	४१
आय संकलनको संस्थागत क्षमता तथा संकलन अवस्था	४१
४.१ राजस्व परिचालन सम्बन्धी नीति	४१
४.२ आय संकलनको संस्थागत क्षमता	४१
४.३ गाउँपालिकाको आन्तरिक आय परिचालन	४२
४.४ राजस्व परिचालनमा रहेका सवालहरू	४२
परिच्छेद - ५	४५
राजस्व सुधार कार्ययोजना	४५
५.१ गाउँपालिकाको राजस्व सुधार कार्ययोजना	४५
परिच्छेद - ६	५२
आगामी तीन वर्षको आय प्रक्षेपण	५२
६.१ राजस्व सुधार कार्ययोजनाका आधारमा आय तथा राजस्व प्रक्षेपण	५२
६.१.१ आय अनुमान तथा प्रक्षेपणका आधारहरू	५२
६.१.२ आगामी तीन आर्थिक वर्षको आयको प्रक्षेपण	५५
परिच्छेद - ७	६६
अपेक्षित नतिजा	६६
परिच्छेद - ८	६७
अनुगमन तथा मूल्यांकन	६७
परिच्छेद - ९	६८
स्थानीय राजस्वका थप सम्भावनाहरू	६८

तालिका सूची

तालिका १: गाउँपालिकाको भौगोलिक स्थिति	१२
तालिका २: जनसंख्या र सामाजिक तथा सांस्कृतिक बिबिधता	१२
तालिका ३: मुख्य पूर्वाधारहरूको अवस्था	१३
तालिका ४: मुख्य आर्थिक क्रियाकलापहरू	१४
तालिका ५: मानव संसाधनको अवस्था	१४
तालिका ६: भौतिक सम्पत्तिहरू	१५
तालिका ७: राजस्व शाखामा उपलब्ध पूर्वाधारहरू	१५
तालिका ८: तहगत सरकारका राजस्व अधिकार	१७
तालिका ९: मूल्य अभिवृद्धि कर र अन्तः शुल्कको बाँडफाँट	१९
तालिका १०: प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टीको बाँडफाँट (प्रतिशतमा)	१९
तालिका ११: राजस्व आयको सम्भाव्यता, दरको निर्धारण र संकलनको अवस्था	२१
तालिका १२: सम्पत्ति कर आयको सम्भावनाको गणना	२४
तालिका १३: भूमि कर (मालपोत) आय संकलन प्रवृत्ति	२५
तालिका १४: भूमि कर (मालपोत) आयको सम्भावनाको गणना	२६
तालिका १५: घरजग्गा बहाल आयको सम्भावनाको गणना	२७
तालिका १६: बहाल विटौरी कर आयको सम्भावनाको गणना	२७
तालिका १७: व्यवसाय कर आयको सम्भावनाको गणना	२८
तालिका १८: प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग तथा बिक्री आयको सम्भावना गणना	२९
तालिका १८: जडिबुटी, कवाडी र जिवजन्तु कर आयको सम्भावनाको गणना	२९
तालिका १९: विज्ञापन कर आयको सम्भावनाको गणना	३०
तालिका २०: सवारी साधन कर आयको सम्भावनाको गणना	३१
तालिका २३: घर नक्सा पास दस्तुर आयको सम्भावनाको गणना	३२
तालिका २४: सिफारिस दस्तुर आयको सम्भावनाको गणना	३३
तालिका २५: व्यक्तिगत घटना दर्ता आयको सम्भावनाको गणना	३५
तालिका २६: नाता प्रमाणित दस्तुर आयको सम्भावनाको गणना	३६
तालिका २७: सम्पत्ति मूल्यांकन आयको सम्भावनाको गणना	३७
तालिका २८: अन्य शुल्क र दस्तुर आयको सम्भावनाको गणना	३८
तालिका २९: दण्ड जरिवाना आयको सम्भावनाको गणना	३९
तालिका ३०: आन्तरिक राजस्व परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि स्थानीय ऐन तथा नियमहरू	४०

तालिका ३१: आन्तरिक राजस्व परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि लागू गर्न सकिने स्थानीय ऐन तथा नियमहरू	४०
तालिका ३२: आन्तरिक राजस्व परिचालनका बर्तमान सवालहरू	४१
तालिका ३३: राजस्व सुधार योजना (आ ब २०८०/८१ - २०८२/८३)	४५
तालिका ३४: राजस्व आय अनुमान र प्रक्षेपणका आधारहरू	५१
तालिका ३५: आगामी ३ आर्थिक वर्षको राजस्व प्रक्षेपण	५५
तालिका ३६: आगामी तीन आर्थिक वर्षको अपेक्षित आयको स्थिति	६५

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १	वार्षिक आयको तुलनात्मक विवरण
अनुसूची - २	सम्पत्ति कर प्रक्षेपण
अनुसूची - ३	भूमिकर (मालपोत) आय प्रक्षेपण
अनुसूची - ४	घरबहाल कर आय प्रक्षेपण
अनुसूची - ५	बहाल बिटौरी कर आय प्रक्षेपण
अनुसूची - ६	व्यवसाय कर आय प्रक्षेपण
अनुसूची - ७	जडिबुटी कवाडी तथा जिवजन्तु कर आय प्रक्षेपण
अनुसूची - ८	प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर आय प्रक्षेपण
अनुसूची - ९	विज्ञापन कर आय प्रक्षेपण
अनुसूची - १०	सवारी साधान कर आय प्रक्षेपण
अनुसूची - ११	नक्सा पास दस्तुर आय प्रक्षेपण
अनुसूची - १२	सिफारिस दस्तुर आय प्रक्षेपण
अनुसूची - १३	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर आय प्रक्षेपण
अनुसूची - १४	नाता प्रमाणित दस्तुर आय प्रक्षेपण
अनुसूची - १५	अचल सम्पत्ति मूल्यांकन र आय स्रोत प्रमाणित दस्तुर आय प्रक्षेपण
अनुसूची - १६	अन्य दस्तुर आय प्रक्षेपण
अनुसूची - १७	दण्ड जरिवाना आय प्रक्षेपण

परिच्छेद – १

परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले संघीय संरचना अवलम्बन गरेको छ । यस अनुसार तिन तहका सरकारहरूको व्यवस्था गरी राज्य शक्तिको विभाजन गरिएको छ । यस क्रममा संविधानको धारा ५७ मा राज्य शक्तिको बाँडफाँटको व्यवस्था गरी सोही धाराको उपधारा (१) मा संघको अधिकार संविधानको अनुसूची ५, उपधारा (२) मा प्रदेशको अधिकार अनुसूची ६ अनुसार, उपधारा (३) मा संघ र प्रदेशको साझा अधिकार अनुसूची ७ अनुसार, उपधारा (४) मा स्थानीय तहको अधिकार अनुसूची ८ अनुसार र उपधारा (५) मा संघ प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकार अनुसूची ९ अनुसार व्यवस्था गरिएको छ । यसरी अधिकारको बाँडफाँट गर्दा तोकिएका राजस्वका स्रोतहरूको परिचालन तथा उपयोग गर्ने अधिकार समेत प्रदान गरिएको छ । संघीय सरकारले तोकिएका राजस्वहरू तथा अन्य स्रोतहरूबाट आय संकलन गरी सबै प्रदेश तथा स्थानीय तहहरूलाई विभिन्न राजस्व बाँडफाँट र अनुदानहरू उपलब्ध गराउने, प्रदेश सरकारले संकलन गरेको आयको निश्चित अंश बाँडफाँट गरी आफ्नो प्रदेश अन्तर्गतका स्थानीय तहहरूलाई राजस्व बाँडफाँट र अनुदानहरू उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । साथै सबै स्थानीय तहहरूले संघ र प्रदेशबाट प्राप्त हुने आयको साथमा संविधान तथा प्रचलित कानून अनुसार तोकिएका स्रोतहरूको पहिचान गरी राजस्व संकलन र उपयोग गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

संघीय संरचना भए पश्चात गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरूले संविधान तथा कानूनले प्रदान गरेको राजस्व अधिकारको समुचित उपयोग गर्नको लागि स्थानीय तहहरूले आफ्नो भौगोलिक क्षेत्रमा तोकिएका राजस्वका स्रोतहरूको पहिचान गरी नियमन गर्ने कार्य गरिनसकेको अवस्था रहेको छ । र स्थानीय तहहरूमा स्थानीय आयका स्रोतहरूको अपेक्षाकृत उपयोग हुन सकेको छैन । यसकारण स्थानीय तहहरूले स्थानीय राजस्वका सम्भावित स्रोतहरूको पहिचान गरी उपयोग गर्न र उक्त आयलाई समय सापेक्ष बृद्धि गर्दै लैजानको लागि आन्तरिक राजस्व क्षेत्रमा स्रोतहरूको पहिचान, लेखाजोखा र सुधारका कार्ययोजना तर्जुमा र सोको कार्यान्वयन अपरिहार्य रहेको छ । यही अपरिहार्यतालाई मध्यनजर गरी स्थानीय तहहरूमा राजस्वको उचित व्यवस्थापनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले “गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको

राजस्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमा सम्बन्धि दिग्दर्शन २०७६” तयार गरी उपलब्ध गराएको छ । यस कार्ययोजनाले स्थानीय तहको राजस्वका स्रोतहरू पहिचान, आयको अनुमान तथा प्रक्षेपण र राजस्व संकलन तथा व्यवस्थापनमा आवश्यक उपाय र कार्यक्रमको कार्ययोजना तयार गर्दछ ।

यस गाउँपालिकामा राजस्वका स्थानीय स्रोतहरूको पहिचान तथा नियमन गर्ने कार्य भएको छैन । त्यस कारण राजस्वका सबै स्रोतहरूको उपयोग हुन नसकेको वास्तविकता महसुस गरी गाउँपालिकाले गण्डकी प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठानसंग समन्वय गरेर आन्तरिक राजस्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने कार्य गरेको हो । गाउँपालिकामा उपलब्ध राजस्वका स्रोतहरूको पहिचान तथा अधिकतम् उपयोगको लागि यस कार्ययोजनाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

१.२ राजस्व सुधार कार्ययोजनाको उद्देश्य

यस कार्ययोजनाको मुल उद्देश्य गाउँपालिकाको आन्तरिक आय स्रोतहरूको पहिचान गरी सोको समुचित उपयोग गर्नको लागि उपयुक्त कार्यक्रमहरू पहिचान गरी कार्यान्वयन गर्ने र आन्तरिक आयमा बढोत्तरी ल्याउने हो । यस कार्य योजनाको विशिष्ट उद्देश्यहरू देहाय अनुसार रहेका छन्:

- क) गाउँपालिकामा रहेको स्थानीय राजस्वका स्रोतहरूको पहिचान गर्ने ।
- ख) गाउँपालिकाको स्थानीय आर्थिक ऐनका व्यवस्थाहरूमा समय सापेक्ष सुधार गर्न कार्य योजना तयार गर्ने ।
- ग) पहिचान भएको राजस्वका स्रोतहरूको उपयोग र आर्थिक लक्ष्यहरू तोकी कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्ने ।
- घ) गाउँपालिकाको आन्तरिक आयमा दिगो बृद्धि गरी आर्थिक स्वावलम्बन स्थापना गर्न टेवा पुर्याउने ।

१.३ राजस्व सुधार कार्य योजनाको औचित्य

एकातिर रघुगंगा गाउँपालिकामा संविधान प्रदत्त राजस्व अधिकारहरूको पूर्ण उपयोग गर्न सकिएको छैन । अर्कोतिर आन्तरिक राजस्वको स्रोतहरूको पूर्ण उपयोग गर्दै गाउँपालिकालाई स्वावलम्बी बनाउन एक चुनौतिको रूपमा रहेको छ । स्थानीय रूपमा उपलब्ध स्रोत साधनहरूको पहिचान गर्ने र उक्त स्रोतहरूको समुचित सदुपयोग गर्ने कार्यमा प्रभावकारिता ल्याउन राजस्व सुधार कार्य योजना तर्जुमा गरिएको हो । राजस्व सुधार

कार्य योजनामा राजस्वको अनुमान तथा आगामी ३ वर्षको आयको प्रक्षेपण र त्यस प्रक्षेपणलाई पुरा गर्नको लागि अपनाउनु पर्ने रणनीतिक कार्यहरूको पहिचान गरिएको छ जसले प्रक्षेपण गरिएको राजस्व आयको लक्ष्य पुरा गर्न सकिनेछ । आगामी आर्थिक वर्षहरूमा प्राप्त हुन सक्ने आन्तरिक आयको आकार अग्रिम रूपमा आंकलन गरिएको छ । यस कार्ययोजनाले गाउँपालिकाको आवधिक र वार्षिक विकास योजना तर्जुमा कार्यमा र कार्यान्वयन भैरहेको आवधिक योजनालाई सफल तुल्याउन सहयोग गर्नेछ । यस कारण राजस्व सुधार कार्ययोजनाको अपरिहार्यता रहेको छ । साथै यस कार्य योजनाले संघ तथा प्रदेश सरकारलाई सम्बन्धित स्थानीय तहको लागि समानिकरण र अन्य अनुदानहरू विनियोजन गर्न पनि सहयोग गर्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

१.४ कार्ययोजना तर्जुमा विधि

यस गाउँपालिकाको राजस्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमा गर्दा “गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको राजस्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमा सम्बन्धी दिग्दर्शन २०७६” मा उल्लेख गरिएका विधिहरू अवलम्बन गरिएको छ । राजस्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमाको क्रममा राजस्व तथा आर्थिक प्रशासन शाखामा भएका राजस्व सम्बन्धी तथ्यांकहरू संकलन, गाउँपालिका वस्तुस्थिति विवरण र गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूसंगको छलफलबाट तथ्यांक संकलन गरिएको थियो । दिग्दर्शनले निर्देश गरेका फारमहरू र परामर्शदाता तथा गाउँपालिकाले आवश्यक ठानेका फारमहरू र विश्लेषण विधिहरू प्रयोग गरिएको छ । साथै गाउँपालिकाको स्थानीय आर्थिक ऐन २०७९ लाई राजस्व विश्लेषणको मुख्य आधारको रूपमा लिईएको छ ।

१.५ अध्ययनको सिमा

यस राजस्व सुधार कार्ययोजना गाउँपालिकामा प्राप्त भएका सूचनाहरू र पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूसंगको छलफलबाट प्राप्त भएका तथ्यांक र सूचनाहरूको आधारमा तयार गरिएको छ । यस कार्ययोजना तयारीको क्रममा अध्ययनका सिमाहरू देहाय अनुसार रहेका थिए:

- क) यस कार्ययोजना गाउँपालिकामा प्राप्त भएका राजस्व व्यवस्थापन सम्बन्धी तथ्याङ्कहरूलाई उपयोग गरी तयार गरिएको छ ।
- ख) यस कार्ययोजनामा गाउँपालिकाले नियमन गर्न सक्ने आन्तरिक आयका श्रोतहरूको मात्र सम्भावना गणना र प्रक्षेपण गरिएको छ । संघ र प्रदेशबाट प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँट तथा विभिन्न अनुदानहरूको

आधार प्राप्त नभएको हुँदा उक्त आयहरूको प्रक्षेपण गर्न गत आर्थिक वर्षहरूको आयको प्रवृत्ति र औषत वार्षिक आयलाई आधार मानिएको छ ।

ग) “गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको राजस्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमा सम्बन्धी दिग्दर्शन २०७६” कार्ययोजना तयार गरिएको र यस कार्ययोजनाको लागि आवश्यक र सान्दर्भिक नभएको हुँदा उपयोगी सूचनाहरू मात्र संकलन तथा प्रयोग गरिएको छ ।

घ) राजस्व सम्भावना गणना गर्ने क्रममा करदाता संख्या गाउँपालिका वस्तुगत विवरण २०७५ र गाउँपालिकाका अन्य शाखाबाट प्राप्त भएका तथ्यांकहरूको आधारमा निश्चित गरिएको छ ।

परिच्छेद - २

रघुगंगा गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

२.१ गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

रघुगंगा गाउँपालिका गण्डकी प्रदेश अन्तरगतको म्याग्दी जिल्लाको लगभग विच भागमा अवस्थित छ । यस गाउँपालिकाको स्थापना नेपालको संविधान २०७२ बमोजिम मिति २०७३ साल फाल्गुण २७ गतेको राजपत्रमा प्रकाशित सूचना अनुसार स्थापना भएको हो । यस गाउँपालिकामा तत्कालिन बेगखोला राखु भगवती, राखु पिप्ले, दम्नाम, झीं, पाखापानी, चिमखोला, कुईने मंगले गरी ८ वटा गा.वि.स हरू मिलाएर गठन गरिएको हो । मध्य पहाडि क्षेत्रमा पर्ने यस गाउँपालिकाको अधिकांश जमीन भिरालो र वन क्षेत्रले ओगटेको र केही भूभाग खेतीयोग्य भूभाग रहेको छ । यस गाउँपालिकाको संक्षिप्त विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

२.१.१ गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्था र राजनीतिक विभाजन

यस गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्था र राजनीतिक विभाजन देहायको तालिकामा उल्लेख गरिएको छः

तालिका १: गाउँपालिकाको भौगोलिक स्थिति

विषय	विवरण
अक्षांश	२८°२२' ३०" देखि २८°४१' ५२" उत्तरी अक्षांश
देशान्तर	८३°२५'१२" देखि ८३° ३७' ०३" पूर्वी देशान्तर
उच्चाई/एलिभेसन	समुन्द्री सतहबाट ८६१ मिटर देखि ६९६२ मिटर सम्म
क्षेत्रफल	३७९।१३ वर्ग कि.मि.
कृषि भूमि र बस्ती भएको जमिन	५२.०९ वर्ग कि.मि.
सिमाना	पूर्व : अन्नपूर्ण गाउँपालिका र मुस्ताङ जिल्ला पश्चिम : धवलागिरी र मालिका गाउँपालिका उत्तर : धवलागिरी र मुस्ताङ जिल्ला दक्षिण : मंगला गाउँपालिका र बेनी नगरपालिका, पर्वत
वडा संख्या	८ (आठ)

२.१.२ गाउँपालिकाको जनसंख्या र सामाजिक तथा सांस्कृतिक विविधता

तालिका २: जनसंख्या र सामाजिक तथा सांस्कृतिक विविधता

विषय	विवरण
घरधुरी संख्या	३,७६७ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ प्रारम्भिक)
जनसंख्या	१४,२३२ महिला – ७,३७५ (५२%) र पुरुष – ६,८५७ (४८%)
औषत परिवार आकार	३.८० जना
जनघनत्व	४१.४६ प्रति वर्ग कि.मि.
मुख्य धर्म	हिन्दू, बौद्ध, ईसाई आदि
मुख्य भाषा	नेपाली, मगर, भोजुरी, गुरुङ, थारु, नेवार, तामाङ, कुमाल आदि ।
मुख्य समुदाय	मगर, क्षेत्री, कामी, दमाई, छन्त्याल, ठकुरी, ब्राह्मण, गुरुङ, तामाङ, नेवार र अन्य
कूल साक्षरता	६८.३६ प्रतिशत

२.१.३ गाउँपालिकाको मुख्य पूर्वाधारहरूको अवस्था

तालिका ३: मुख्य पूर्वाधारहरूको अवस्था

विषय	विवरण
सडक तथा पुल	कच्ची सडकको पहुँच सबै वडाहरूमा पुगेको । आवश्यक स्थानहरूमा पुलहरू बनिसकेको ।
बिजुली	गाउँपालिकाका सबै वडाहरूमा राष्ट्रिय प्रसारण लाईनको विद्युत आपूर्ति भैसकेको ।
खानेपानी	स्थानीय मूलहरू तथा भूमिगत स्रोतहरूबाट सबै वडाहरूमा खानेपानीको उपलब्धता रहेको ।
सिंचाई	खेतीयोग्य जमिनहरूको लागि परम्परागत सिंचाई कुलोहरूबाट पानीको आपूर्ति भैरहेको ।
सार्वजनिक भवन	- गाउँपालिकाको लागि वडा कार्यालयहरूको लागि साबिकका गाविस भवनहरू प्रयोग गरिएको । - स्थानीय टोल स्तरीय सामुदायिक संस्था, टोल बिकास संस्था, आमा समुहका साना साना सार्वजनिक भवनहरू निर्माण भई सञ्चालनमा रहेको तर सबै टोलबस्तीहरूमा यस्ता भवनहरू नभएको । - सार्वजनिक कार्यक्रमहरू गर्नको लागि सोही प्रयोजनको लागि बनेका ठुलो क्षमताका भवनहरू नभएको ।

२.१.३ गाउँपालिकाको मुख्य आर्थिक क्रियाकलापहरू

तालिका ४: मुख्य आर्थिक क्रियाकलापहरू

विषय	विवरण
कृषि तथा पशुपालन (परम्परागत)	अन्नबाली र पशुपालन आदिको सम्भावना तथा उत्पादन भैरहेको । मह, बेसार, अदुवा, भटमास, जस्ता कृषिजन्य घरेलु उत्पादनमा कृषकहरू आकर्षित भएको ।
ठुला उद्योग	यस गाउँपालिकामा ठुला उद्योगहरू सञ्चालनमा नरहेको ।
लघु तथा साना उद्योग	कृषि र पशुपालनमा आधारित लघु तथा साना उद्योगहरू सञ्चालित रहेको ।
ब्यापार व्यवसाय	यस गाउँपालिकामा कृषि उपज, खाद्यन्न तथा किराना, कपडा, आदिको ब्यापार व्यवसाय भैरहेको ।
होटेल व्यवसाय	बजार केन्द्रहरूमा चिया खाजा र खानाको साना होटेल तथा रेष्टुरेन्टहरू सञ्चालनमा रहेको ।
बजार केन्द्र	

२.२ गाउँपालिकाको मानव संसाधनको अवस्था

तालिका ५: मानव संसाधनको अवस्था

क्र सं	शाखा	आवश्यक संख्या	कार्यरत संख्या	कैफियत
१	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	१	१	
२	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	३	३	
३	आर्थिक प्रशासन शाखा	२	२	
४	राजस्व व्यवस्थापन शाखा	१	-	आलेप सहायक लाई जिम्मेवारी तोकिएको
५	सामाजिक बिकास शाखा	३	१	
६	पूर्वाधार तथा बातावरण शाखा	४	३	
७	शिक्षा शाखा	२	२	

८	स्वास्थ्य शाखा	२	२	
९	आन्तरिक लेखा परीक्षण शाखा	१	१	
१०	वडा सचिव	८	६	२ वटा वडामा अ.सब-ईन्जिनियर र स्वास्थ्यको अनमीलाई जिम्मेवारी तोकिएको
११	कार्यालय सहयोगी – गाउँपालिकाको कार्यालय	५	५	
१२	कार्यालय सहयोगी – वडा कार्यालय	११	११	
१३	सवारी चालक	१	१	

२.३ गाउँपालिकाको भौतिक सम्पत्तिको अवस्था

२.३.१ समग्र भौतिक सम्पत्तिहरू

तालिका ६: भौतिक सम्पत्तिहरू

क्र सं	बिवरण	ईकाई	उपलब्धता
१	भवन तथा कोठाहरू	गोटा	१३
२	सवारी साधन (गाडी)	गोटा	१
३	कम्प्युटर/ल्यापटप	गोटा	४५/२७
४	प्रिन्टर	गोटा	९९
५	टिपर	गोटा	-
६	ट्र्याक्टर	गोटा	-
७	मोटरसाईकल	गोटा	२७
८	स्कुटर	गोटा	१
९	एम्बुलेन्स	गोटा	-

२.३.२ राजस्व शाखा र राजस्व व्यवस्थापन

तालिका ७: राजस्व शाखामा उपलब्ध पूर्वाधारहरू

क्र सं	बिवरण	आवश्यक संख्या	उपलब्ध संख्या	कैफियत
१	कोठा	१	१	प्रशासन, राजस्व र आलेप शाखा संगै रहेको ।

२	सवारी साधन (मोटर साईकल)	१	१	
३	कम्प्युटर	१	१	
४	प्रिन्टर	१	१	
५	राजस्व सफ्टवेयर	१	१	
६	कर्मचारी	२	१	आलेप सहायकलाई राजस्व शाखाको जिम्मेवारी तोकिएको ।

रुद्रगंगा गाउँपालिका, मौवाफाँट, स्याङ्दी

परिच्छेद - ३

स्थानीय तहको राजस्व अधिकार तथा आय सम्भाव्यता

३.१ राजस्व अधिकार सम्बन्धी संवैधानिक तथा कानुनी व्यवस्था

३.१.१ तहगत सरकारका राजस्व अधिकार

नेपालको संविधान २०७२ ले तिन तहका सरकारहरूको आर्थिक तथा विकास प्रशासनका अधिकारहरू विभाजन गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । संविधानमा राज्यको संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँट (भाग ५, धारा ५९ - ६०), स्थानीय आर्थिक प्रणाली (भाग १९, धारा २२८ - २३०) को आधारमा उल्लेख गरिएको संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारको अधिकार सूची (अनुसूची ५ देखि ९) मा व्यवस्था भए अनुसार तिनै तहका सरकारहरूले अलग अलग तथा साझा रूपमा राजस्व संकलन र व्यवस्थापन गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ जसलाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

तालिका ८: तहगत सरकारका राजस्व अधिकार

क) कर			
संघीय सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय सरकार	साझा
■ भन्सार ■ अन्तः शुल्क ■ मूल्य अभिवृद्धि कर ■ संस्थागत आय कर ■ व्यक्तिगत आय कर ■ पारिश्रमिक कर	■ घरजग्गा रजिस्ट्रेशन शुल्क ■ सवारी साधन कर ■ मनोरञ्जन कर ■ विज्ञापन कर ■ कृषि आयमा कर	■ सम्पत्ति कर ■ भूमिकर (मालपोत) ■ घरजग्गा रजिस्ट्रेशन शुल्क ■ घर बहाल कर ■ सवारी साधन कर ■ व्यवसाय कर ■ जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर ■ मनोरञ्जन कर ■ विज्ञापन कर	
ख) गैरकर			
संघीय सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय सरकार	साझा
■ राहदानी शुल्क ■ भिसा शुल्क	■ पर्यटन शुल्क ■ सेवा शुल्क दस्तुर	■ पर्यटन शुल्क ■ सेवा शुल्क दस्तुर	■ सेवा शुल्क ■ दस्तुर

■ पर्यटन दस्तुर ■ सेवा शुल्क दस्तुर ■ दण्ड जरिवाना	■ दण्ड जरिवाना	■ दण्ड जरिवाना	(Registration fee) ■ दण्ड जरिवाना ■ प्राकृतिक स्रोतवाट प्राप्त रोयल्टी ■ पर्यटन शुल्क
--	--	--	---

माथि उल्लेखित साझा अधिकार सूचीमा रहेका राजस्व अधिकारहरूको प्रयोग सम्बन्धमा देहाय अनुसारको कानुनी व्यवस्था रहेको छः

- घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्कको निर्धारण प्रदेश सरकारले गर्ने र संकलन सम्बन्धित गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले गर्ने ।
- विज्ञापन करको दर निर्धारण र संकलन सम्बन्धित स्थानीय तहले नै गर्न सक्नेछ ।
- पदयात्रा र पर्यटन शुल्कको दर निर्धारण र संकलन प्रदेशले गर्ने, उद्यान, पार्क, चिडियाखाना, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक सम्पदा तथा संग्रहालय जस्ता सम्पदा उपयोगको प्रवेश शुल्क सम्बन्धित स्थानीय तहले निर्धारण र संकलन गर्न सक्नेछ ।
- ढुंगा, गिट्टी, स्लेट, बालुवा, चुनढुंगा, खरिढुङ्गा, अभ्रख र दहत्तर बहत्तरमा प्राकृतिक स्रोतको करको दर र प्रक्रिया प्रदेशले निर्धारण गर्ने र सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाले संकलन गर्नेछ ।

३.१.२ राजस्व संकलनको एकल कर प्रशासन व्यवस्था

तिन तहको सरकारहरूले साझा रुपमा उठाउनु पर्ने राजस्वको संकलन र व्यवस्थापनलाई मितव्ययी र प्रभावकारी तुल्याउन नेपाल सरकारले अन्तर सरकारी बित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ को दफा ५ मा एकल कर प्रशासन सम्बन्धी व्यवस्था गरेको छ । नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तह मध्ये कुनै दुई तहले उठाउने कर र गैरकर देहाय बमोजिम एकल कर प्रशासन लागु गर्ने व्यवस्था गरेको छः

- प्रदेशले सवारी कर उठाउँदा स्थानीय तहले सवारी करमा लगाएको कर समेत उठाउने ।
- स्थानीय तहले घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क उठाउँदा प्रदेशले लगाएको घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क समेत उठाउने ।
- स्थानीय तहले विज्ञापन कर उठाउँदा प्रदेशले लगाएको विज्ञापन कर समेत उठाउने ।

- स्थानीय तहले मनोरञ्जन कर उठाउँदा प्रदेशले लगाएको मनोरञ्जन कर समेत उठाउने ।
- यसरी उठेको करको प्रशासनिक खर्च बापत बढीमा २ प्रतिशत रकम त्यस्तो कर उठाउने तहले आफ्नो सञ्चितकोषमा जम्मा गरी बाँकी रकम जुन तहको कर उठाएको हो सोही तहको सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नु पर्ने व्यवस्था छ ।

३.१.३ संकलित राजस्वको बाँडफाँट

तिनै तहका सरकारहरूमा बाँडफाँट गर्नु पर्ने भनी तोकिएका राजस्वहरूको व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गर्न अन्तर सरकारी बित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ को परिच्छेद ३ मा राजस्वको बाँडफाँटको व्यवस्था गरेको छ । जसमा मूल्य अभिवृद्धि कर तथा अन्तः शुल्कको बाँडफाँट दफा ६ मा व्यवस्था गरेको छ । दफा ६ को उपदफा (१) मा नेपाल सरकार प्रदेश र स्थानीय तह बिच मूल्य अभिवृद्धि कर र आन्तरिक उत्पादनवाट उठेको अन्तः शुल्क रकम बाँडफाँट गर्न नेपाल सरकारले एक संघीय बिभाज्य कोष खडा गरी त्यस्तो रकम उक्त कोषमा जम्मा गर्ने व्यवस्था गरेको छ । उपदफा (२) मा उक्त कोषमा जम्मा भएको रकम मध्ये सत्तरी प्रतिशत नेपाल सरकारलाई, पन्ध्र प्रतिशत प्रदेशलाई र पन्ध्र प्रतिशत स्थानीय तहलाई बाँडफाँट गरिनेछ ।

तालिका ९: मूल्य अभिवृद्धि कर र अन्तः शुल्कको बाँडफाँट

करका स्रोतहरू	संघ	प्रदेश	स्थानीय तह
मूल्य अभिवृद्धि कर	७०	१५	१५
अन्तः शुल्क	७०	१५	१५

यही अन्तर सरकारी बित्त व्यवस्थापन ऐनको उपदफा (३) मा उपदफा २ बमोजिम जम्मा भएको रकम बाँडफाँटमा परेको रकमहरू मध्ये संघीय सरकारले प्राप्त गर्ने रकम संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गरिने, प्रदेश सरकारले प्राप्त गर्ने रकम प्रदेश बिभाज्य कोष र स्थानीय तहहरूले प्राप्त गर्ने रकम स्थानीय बिभाज्य कोषमा जम्मा गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

अन्तर सरकारी बित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ को दफा ७ मा प्राकृतिक स्रोतवाट प्राप्त हुने रोयल्टीको बाँडफाँट सम्बन्धमा व्यवस्था गरेको छ । यसको उपदफा (२) बमोजिम संकलन भएको रोयल्टीको रकम देहाय अनुसार बाँडफाँट हुने व्यवस्था छ:

तालिका १०: प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टीको बाँडफाँट (प्रतिशतमा)

रोयल्टीको शिर्षकहरू	नेपाल सरकार	सम्बन्धित प्रदेश	सम्बन्धित स्थानीय तह
पर्वतारोहण	५०	२५	२५
विद्युत	५०	२५	२५
वन	५०	२५	२५
खानी तथा खनिज	५०	२५	२५
पानी तथा अन्य प्राकृतिक स्रोत	५०	२५	२५

३.१.४ अनुदान

अन्तर सरकारी बित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ को परिच्छेद ४ मा अनुदानको व्यवस्था गरिएको छ । यसमा नेपाल सरकारले प्रदेश र स्थानीय तहलाई र प्रदेशले प्रदेश भित्रका स्थानीय तहहरूलाई प्रचलित कानून बमोजिम राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा बित्त आयोगको सिफारिसमा अनुदान उपलब्ध गराउन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ । स्थानीय सरकारलाई प्राप्त हुने अनुदानहरू देहाय अनुसार रहेका छन्:

- क) **वित्तीय समानीकरण अनुदान:** खर्चको आवश्यकता र राजस्वको क्षमताको आधारमा आयोगको सिफारिसमा संघ र प्रदेशबाट प्राप्त हुने अनुदान ।
- ख) **सशर्त अनुदान:** कुनै योजना कार्यान्वयन गर्न आयोगले तोकेको आधारमा संघ र प्रदेशबाट प्राप्त हुने अनुदान ।
- ग) **समपूरक अनुदान:** पूर्वाधार बिकास सम्बन्धि कुनै योजना कार्यान्वयन गर्न योजनाको कुल लागतको अनुपातका आधारमा संघ र प्रदेशबाट प्राप्त हुने अनुदान ।
- घ) **विशेष अनुदान:** कुनै खास उद्देश्य र योजनाको लागि संघ र प्रदेशबाट प्राप्त हुने अनुदान ।

३.१.५ वैदेशिक सहायता तथा आन्तरिक ऋण

अन्तर सरकारी बित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ को परिच्छेद ५ मा बैदेशिक सहायता तथा आन्तरिक ऋण लिन सक्ने व्यवस्था गरेको छ ।

- क) नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिएर मात्र वैदेशिक अनुदान वा सहयोग लिन वा बैदेशिक अनुदान वा सहयोगमा योजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न गराउन सक्ने ।

ख) नेपाल सरकारको सहमति लिएर मात्र वित्त आयोगले सिफारिस गरेको सिमाभित्र आन्तरिक ऋण लिन सक्ने ।

ग) नेपाल सरकारसँग मनासिब कार्यका लागि ऋण लिन सक्ने ।

उपरोक्त व्यवस्थाहरूले स्थानीय तहलाई प्राप्त हुन सक्ने आयका स्रोतहरूलाई व्याख्या गरेको छ । स्थानीय तहले कानून बमोजिम वाहेक आफ्नो अधिकार क्षेत्रमा कुनै कर लगाउन, उठाउन र ऋण लिन नपाउने व्यवस्था हुनुका साथै निम्न अनुसारका थप व्यवस्थाहरू रहेको छ ।

क) कर लगाउँदा राष्ट्रिय आर्थिक नीति, वस्तु तथा सेवाको ओसार पसार, पूँजी तथा श्रम बजार, छिमेकी प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई प्रतिकुल असर नहुने गरी लगाउनु पर्ने (संवैधानिक व्यवस्था) ।

ख) कर नलामे: कूटनीतिक नियोग, कूटनीतिज्ञ, वैदेशिक ऋण वा सहायताबाट संचालित परियोजनाबाट हुने पैठारी, सामुहिक वा संयुक्त आवासको बिक्री नभएको स्टक, सामुहिक आवासको सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र ।

ग) सेवा शुल्क असुली कार्य आफै वा व्यवस्थापन करार वा सार्वजनिक निजी साझेदारीबाट गर्न सक्ने ।

३.२ गाउँपालिकाको आन्तरिक आय परिचालनको वर्तमान अवस्था

नेपालको संविधान २०७२, अन्तर सरकारी बित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा भएको व्यवस्थाहरूको आधारमा माथि उल्लेख गरिएका राजस्व संकलन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय तहलाई उपलब्ध अधिकारमा आधारित रही यस गाउँपालिकाको राजस्व शिर्षकहरूको सम्भाव्यता, दरको निर्धारण र संकलनको अवस्था विश्लेषण गरी देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ:

तालिका ११: राजस्व आयको सम्भाव्यता, दरको निर्धारण र संकलनको अवस्था

क्र सं	आयको प्रकार	सम्भावना (छ/छैन)	दर निर्धारण (भएको/नभएको)	आय संकलन (भएको/नभएको)
क	कर तर्फ			
	भूमिकर (मालपोत)	छ	भएको	भएको
	सम्पत्ति कर	छ	भएको	नभएको
	सवारी कर (टांगा, रिक्सा, अटोरिक्सा, ईरिक्सा)	छैन	भएको	नभएको

	घर/जग्गा बहाल कर	छ	भएको	भएको
	व्यवसाय कर	छ	भएको	भएको
	जडीबुटी, कवाडी र जिवजन्तु कर	छ	भएको	नभएको
	विज्ञापन कर	छ	भएको	नभएको
	मनोरञ्जन कर	छ	भएको	नभएको
ख	अन्य राजस्व			
	स्लेट, ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा एवं माटोजन्य वस्तुको बिक्री	छ	भएको	भएको
	काठ, दाउरा, जडीबुटी, दहत्तर, बहत्तर बिक्री	छ	भएको	नभएको
	वन पैदावर (सामुदायिक वनको) बिक्री बापतको आय	छ	नभएको	नभएको
	नक्सा पास दस्तुर	छ	भएको	भएको
	व्यक्तिगत घटना दर्ता बिलम्ब शुल्क	छ	भएको	भएको
	बहाल बिटौरी शुल्क	छ	भएको	नभएको
	पार्किङ शुल्क	छैन	भएको	नभएको
	अस्पताल सञ्चालन	छैन	भएको	नभएको
	फोहरमैलो व्यवस्थापन शुल्क	छैन	भएको	नभएको
	स्थानीय खानेपानी महसुल	छैन	नभएको	नभएको
	स्थानीय विद्युत महसुल	छैन	नभएको	नभएको
	केवल कार ट्रेकिङ कायाकिङ बज्जिजम्प जिपफ्लायर प्याराग्लाइडिङ आदि मनोरञ्जन तथा साहसी खेलकुद सम्बन्धी सेवा तथा व्यवसायमा सेवा शुल्क	छैन	नभएको	नभएको
	निर्माण सञ्चालन र व्यवस्थापन गरेका स्थानीय	छैन	नभएको	नभएको

	पूर्वाधार तथा सेवामा सेवा शुल्क			
	खानेपानी तथा धारा	छैन	नभएको	नभएको
	बिजुली	छैन	नभएको	नभएको
	अतिथि गृह	छैन	नभएको	नभएको
	धर्मशाला	छैन	नभएको	नभएको
	पुस्तकालय	छैन	नभएको	नभएको
	सभागृह	छैन	नभएको	नभएको
	ढल निकास	छैन	नभएको	नभएको
	सडक बत्ती	छैन	नभएको	नभएको
	सौचालय	छैन	नभएको	नभएको
	पार्क	छैन	नभएको	नभएको
	पौडी पोखरी	छैन	नभएको	नभएको
	ब्यायमशाला	छैन	नभएको	नभएको
	पर्यटकीय स्थल	छैन	नभएको	नभएको
	हाटबजार	छैन	नभएको	नभएको
	पशु बधशाला	छैन	नभएको	नभएको
	शवदाहन गृह	छैन	नभएको	नभएको
	धोबीघाट	छैन	नभएको	नभएको
	बसपार्क	छैन	नभएको	नभएको
	पुल	छैन	नभएको	नभएको
	मूल्यांकन सेवा शुल्क	छ	भएको	भएको
	दर्ता अनुमति तथा नविकरण दस्तुर (एफ एम रेडियो सञ्चालन, बिद्यालय स्थापना र स्थानीय स्तरका ब्यापारिक फर्म आदि)	छ	भएको	नभएको
	दर्ता अनुमति तथा नविकरण दस्तुर (घ वर्गको निर्माण ईजाजत)	छ	भएको	भएको

ढुङ्गा, गिट्टी, वालुवा, नुन, माटो, खरीढुङ्गा, स्लेटजस्ता वस्तुको सर्भेक्षण, उत्खनन तथा उपयोग शुल्क	छ	भएको	भएको
वडा मार्फत गरिने सिफारिश तथा प्रमाणित दस्तुर	छ	भएको	भएको
दण्ड जरिवाना	छ	भएको	भएको

३.३ आन्तरिक राजस्व संकलनको प्रमुख क्षेत्र र सम्भावना विश्लेषण

३.३.१ स्थानीय कर राजस्व

क) सम्पत्ति कर

यस गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ को दफा २ बमोजिम सम्पत्ति कर लागु गरेको र अनुसूची १ मा उल्लेखित आधारहरू बमोजिमको दर लागू भएको छ । प्रचलित कानून अनुसार सम्पत्ति कर भन्नाले कुनै व्यक्तिको नाममा गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेको जग्गा र त्यस्तो जग्गामा बनेको घर संरचनामा लगाईने कर भन्ने बुझिन्छ । घर संरचना भित्र घर, टहरा, गोदाम, ग्यारेज, सेड र पर्खाल जस्तो स्थायी संरचनाहरू पर्दछन् । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ५५ बमोजिम सम्पत्ति कर लगाउदा घर र घरले चर्चेको जग्गामा सम्पत्ति कर लगाउने र बाँकी जग्गामा भूमिकर (मालपोत) लगाउने व्यवस्था छ । “घरले चर्चेको जग्गा” घरले ओगटेको जग्गाको क्षेत्रफल र अधिकतम सो क्षेत्रफल बराबरको थप जग्गा भन्ने सम्झनु पर्छ । यस गाउँपालिकाको सम्पत्ति कर असुलीमा गत आर्थिक वर्षहरूमा कुनै प्रगति भएको छैन ।

सम्पत्तिको मूल्याङ्कन र करको दररेट स्थानीय आर्थिक ऐन २०७९ मा तोकिए अनुसार न्यूनतम रु ६०।०० देखि जग्गाको मूल्यांकन अंकको आधारमा बिभिन्न दर तोकिएको छ । आर्थिक ऐनमा व्यवस्था गरिएको जग्गाको मूल्यांकन दर हालको समय सापेक्ष रहेको देखिन्छ । सोही दरहरूमा कर भूक्तानी गर्ने करदाताको अनुमानित संख्याको आधारमा कर आय अनुमान गरिएको छ । स्थानीय आर्थिक ऐन २०७९ ले तोकेको दायरा तथा दरको आधारमा चालु आर्थिक वर्षमा यस गाउँपालिका क्षेत्रमा संकलन हुन सक्ने सम्पत्ति करको सम्भावनाको गणना देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार निजी घर र जग्गा भएको घरधुरीलाई सम्पत्ति कर भूक्तानी गर्ने सम्भावित करदाता ३,८९० जना रहेका छन् । यही करदाता

संख्यालाई आधार लिई वर्तमान अवस्थामा संकलन हुन सक्ने करको सम्भावना देहाय अनुसार सम्भावनाको गणना गरिएको छ ।

तालिका १२: सम्पत्ति कर आयको सम्भावनाको गणना

क्र. सं	करयोग्य सम्पत्तिको मूल्यांकन अंक (रु)	बार्षिक दर (रु)	अनुमानित करदाता संख्या	अनुमानित आय (रु)
१	रु १ लाख सम्म	६०	७७८	४६,६८०
२	रु १ देखि ५ लाख सम्म	१२०	९७३	११६,७००
३	रु ५ देखि १० लाख सम्म	३६०	७७८	२८०,०८०
४	रु १० देखि १५ लाख सम्म	६००	७७८	४६६,८००
५	रु १५ देखि २० लाख सम्म	१,२००	१९५	२३३,४००
६	रु २० देखि ३० लाख सम्म	१,४४०	१९५	२८०,०८०
७	रु ३० देखि ४० लाख सम्म	३,२४०	११७	३७८,१०८
८	रु ४० देखि ५० लाख सम्म	६,६००	७८	५१३,४८०
९	रु ५० देखि ८० लाख सम्म	९,६००	०	(
१०	रु ८० लाख देखि १ करोड सम्म	१४,४००	०	(
११	रु १ करोड भन्दा माथि	०.००६	०	
	जम्मा		३,८९०	२३,१५,३२८

ख) भूमिकर (मालपोत)

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ५६ बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्रका ऐनको दफा ५५ बमोजिम सम्पत्ति कर लागेको घरजग्गा बाहेकको अन्य जग्गामा भूमिकर लगाउने व्यवस्था गरेको छ । यस गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ को दफा ३ र अनुसूची २ मा उल्लेखित आधारहरू बमोजिम जग्गाको मूल्यांकन र करको दर लागू भएको छ । यस गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ ले भूमि करको दर साधारण दरको रूपमा निर्धारण प्रति रोपनी रु १५ तोकेको छ । यस गाउँपालिकामा भूमिकरको कार्यान्वयन आर्थिक वर्ष २०७६/७७ वाट लागु भएको देखिन्छ । विगतका आर्थिक वर्षहरूमा भूमिकर आय

संकलनमा भएको प्रगति प्रवृत्तिले भविष्यमा संकलन हुन सक्ने सम्भावनालाई दर्शाउने भएको हुँदा सोको विश्लेषण देहायको तालिकामा गरिएको छ ।

तालिका १३: भूमि कर (मालपोत) आय संकलन प्रवृत्ति

आर्थिक वर्ष	आय रकम रु	बृद्धि दर प्रतिशत
आ ब २०७६/७७	९,९९,४९१।५०	
आ ब २०७७/७८	५४,३९,७६३।००	४४४.२५
आ ब २०७८/७९	६,७०,४६९।००	-८७.६७
जम्मा	७१,०९,७२३।५०	
औषत आय	८,३४,९८०।२५	

स्रोत: गाउँपालिकाको वार्षिक आय व्यय विवरणहरू

विश्लेषण: भूमिकरको वार्षिक आयको बृद्धि दर हेर्दा आ ब २०७६/७७ मा रु ९,९९,४९१।५० संकलन भएको छ । आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा रु ५४,३९,७६३।०० आय संकलन भएको छ जुन गतको भन्दा ४४४.२५ प्रतिशतले बढेको देखिन्छ । यो आय वार्षिक रुपमा नियमित संकलन हुन सक्ने अंक होईन त्यसैले आयको सामान्य प्रवृत्ति भन्दा धेरै गुणा बढी रकम संकलन भएको छ । विगतको बक्यौता आदिको कारण यस आ व मा ठुलो रकम संकलन भएको छ । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को रु ६,७०,४६९।०० आय भएको जुन अंक गत आर्थिक वर्षको भन्दा ८७.६७ प्रतिशतले घटेको देखिएता पनि वार्षिक रुपमा संकलन हुने भूमिकर आयको आकारको प्रतिनिधित्व गर्दछ । यो विश्लेषणबाट के देखिन्छ भने भूमिकर गाउँपालिकाको मुख्य आय स्रोतको रुपमा रहेता पनि करको संकलनमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा केही घटेको देखिन्छ । तिन वर्षको औषत आय रु ८,३४,९८०।२५ देखिन्छ ।

यस गाउँपालिकामा भूमिकरको लागि करयोग्य कुल कृषि तथा आवासीय भूमि ३३५९ हेक्टर (६७१८० रोपनी) रहेको छ (गाउँपालिका वस्तुस्थिति विवरण २०७५, पृष्ठ नं ४०) । जस मध्ये ५३८ हेक्टर (१०७६० रोपनी) खेत र २८२१ हेक्टर (५६४२० रोपनी) पाखो बारी रहेको छ । गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ ले तोकेको दरमा आयको अनुमान गरिएको छ ।

तालिका १४: भूमि कर (मालपोत) आयको सम्भावनाको गणना

क्र सं	जग्गाको किसिम	आर्थिक वर्ष २०७९/८०		
		जग्गाको क्षेत्रफल (रोपनी)	प्रति रोपनी मालपोत दर	अनुमानित भूमिकर आय रु
१	खेत	१०,७६०	१५	१,६१,४००

२	पाखो	५६,४२०	१५	८,४६,३००
	जम्मा	६७,१८०		१०,०७,७००

ग) घरजग्गा बहाल कर

यस गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ को दफा ४ र अनुसूची ३ ब्यक्ति वा संस्थाले जग्गा भवन, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर वा पोखरी पुरै वा आंशिक रुपमा बहालमा दिएको अवस्थामा जग्गा/घरधनीले बहाल आयमा कर तिर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ । यस गाउँपालिकाको विगतका आयको विश्लेषण गर्दा घरजग्गा बहाल करको संकलन आर्थिक वर्ष २०७८/७९ देखि मात्र शुरु भएको देखिन्छ र उक्त आर्थिक वर्षमा रु १,०७,५३०।५० संकलन भएको देखिन्छ ।

यस गाउँपालिकामा घर बहाल करका सम्भावित करदाताहरु संस्थागत र साना व्यवसाय र ब्यापारको लागि सामान्य सम्भावना रहेको तर ग्रामिण क्षेत्र भएको हुँदा निजी घरायसी प्रयोजनको लागि घर तथा जग्गा भाडामा लाग्ने सम्भावना न्यून रहेको हुँदा देहाय अनुसार घरजग्गा बहाल करको सम्भावनाको गणना गरिएको छ ।

तालिका १५: घरजग्गा बहाल आयको सम्भावनाको गणना

क्र सं	बहाल प्रयोजन	अनुमानित करदाता संख्या	औषत मासिक भाडा रकम रु	बार्षिक भाडा रकम रु	सम्भाव्य कर रकम रु (१०%)
१	व्यापारिक प्रयोजन	४०	४,०००	१९,२०,०००	१,९२,०००
२	संस्थागत प्रयोजन	८	४,०००	३,८४,०००	३८,४००
	जम्मा अनुमानित आय	४८		२३,०४,०००	२,३०,४००

माथि अनुमान गरिएको घरबहाल कर आयको लक्ष्य पुरा गर्नको लागि ब्यापारिक र औद्योगिक प्रयोजनको लागि घर भाडा दिएको घरधनीहरुको समेत लगत आगामी आर्थिक वर्षमा अनिवार्य संकलन तथा अद्यावधिक गर्नु पर्ने देखिएको छ । वसोबास प्रयोजनको लागि घर तथा जग्गा भाडामा लिने दिने कार्य अति न्यून रहेको हुँदा यस क्षेत्रमा आयको अनुमान गरिएको छैन ।

घ) बहाल बिटौरी कर

यस गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ को दफा १० र ९ अनुसार बहाल बिटौरी करको व्यवस्था गरिएको छ । यस करको कार्यान्वयनको अवस्था हेर्दा विगतमा आय संकलनमा कुनै प्रगति नभएको देखिन्छ । हाल गाउँपालिकाले निर्माण गरी भाडामा लगाउन मिल्ने तिल्केनी सटर वडा नं ३ गलेश्वरमा रहेको छ । तर हाल बहालमा नलागेको हुँदा यसको आय संकलन भएको छैन । यस कारण गाउँपालिका क्षेत्रमा संकलन गर्न सकिने बहाल बिटौरी करको अनुमान गरिएको छ ।

तालिका १६: बहाल बिटौरी कर आयको सम्भावनाको गणना

क्र सं	बहाल प्रयोजन	अनुमानित करदाता संख्या	औषत मासिक भाडा रकम रु	बहाल आय रकम रु
१	व्यापारिक प्रयोजन	१	६,०००	७२,०००
	जम्मा अनुमानित आय	१		७२,०००

ड) व्यवसाय कर

यस गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ को दफा ५ र अनुसूची ४ अनुसार गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार व्यवसाय वा सेवामा दर्ता दस्तुर र वार्षिक नविकरण शुल्कको सामान्य दर निर्धारण गरिएको छ । तर विगतका आर्थिक वर्षहरूमा व्यवसाय करको संकलन गरिएको छैन ।

व्यवसाय करको सम्भावनाको गणना गर्दा गाउँपालिकामा भएको व्यवसायको लगत तथा तथ्याङ्कको आधारमा आर्थिक ऐनमा तोकिएको दर अनुसार सम्भावनाको गणना गरिएको छ । यसरी सम्भावित आयलाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १७: व्यवसाय कर आयको सम्भावनाको गणना

क्र सं	व्यवसायको किसिम	संख्या	औषत करको दर (रु)	आय रकम रु
क	व्यवसायको वार्षिक कर			
१	किराना तथा फेन्सी पसल	८३	२,०००	१६६,०००
२	निर्माण व्यवसाय	७	५,०००	३५,०००
३	उत्पादनमूलक उद्योग	१६६	२,०००	३३२,०००
४	कृषि तथा वनजन्य उद्योग	४३	१,५००	६४,५००
५	पर्यटन तथा होटेल	३	२,०००	६,०००
६	सेवा उद्योग	२	१,२००	२,४००

ख	पटके व्यवसाय कर			
१	भैंसी राँगा	५०	२००	१०,०००
२	खसी बोका	२००	५०	१०,०००
३	हाँस कुखुरा	५००	२०	१०,०००
४	घुम्ती व्यवसाय (फेन्सी)	२०	२५०	५,०००
५	घुम्ती व्यवसाय (अन्य)	२०	१५०	३,०००
ग	खानी ढुंगा ढुवानी कर			
१	ढुंगा प्रति ट्याक्टर	३००	५५०	१६५,०००
२	ढुंगा प्रति ट्रिपर	३००	८००	२४०,०००
	जम्मा			१,०४८,९००

च) प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग तथा बिक्री कर

गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ मा प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग तथा बिक्री करको बारेमा व्यवस्था गरेको छैन । र यस क्षेत्रको आय पनि संकलन गरिएको छैन । गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र रहेका नदीजन्य पदार्थ (ढुङ्गा, गिट्टी, वालुवा, पुरुवा आदि), व्यक्तिगत तथा सरकारी प्रति जग्गा माटो, वन पैदावर, सार्वजनिक पोखरी बगैँचा उत्पादन, दहत्तर वहत्तर आदि उपयोग गरे बापत बिक्री कर लगाई आय संकलन गर्न पाउने व्यवस्था छ । यो क्षेत्र यस गाउँपालिकाको आन्तरिक आयको मुख्य स्रोतको रूपमा रहेको छ । यस गाउँपालिकाका रघुगंगा, वेगखोला र काली गण्डकी नदीहरूमा नदीजन्य पदार्थहरूको अधिकतम सम्भावना रहेको र बेनी, बागलुङ तथा अन्य बजार क्षेत्रमा बिक्री भैरहने भएको हुँदा यो स्रोत स्थायी र नियमित प्रकृतिको रहेको छ ।

यस गाउँपालिकाका रघुगंगा, वेगखोला र काली गण्डकी नदीहरूमा नदीजन्य पदार्थहरूको उत्खनन तथा संकलनको लागि प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) गरिएकोमा दैनिक ८९ घन मिटर र वर्षमा २७५ दिन उत्खनन गर्न पाईने भएको हुँदा जम्मा २४,४७५ घन मिटर वार्षिक रूपमा उत्खनन गर्न पाईनेछ । यही परिमाणको आधारमा रही आयको सम्भावना गणना गरिएको छ । यस गणनाले हालको समयमा आय संकलन हुन सक्ने वार्षिक अंकलाई प्रतिनिधित्व गर्दछ । यी नदीजन्य पदार्थहरूको बिक्रीको लागि बजार पनि बेनी बजार र कुश्मा बजार नजिकै रहेको र सडकको पहुँच भित्र रहेको हुँदा आयको सम्भाव्यता रहेको छ ।

तालिका १८: प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग तथा बिक्री आयको सम्भावना गणना

क्र सं	विवरण	ईकाई	अनुमानित परिमाण	कर दर (रु)	अनुमानित आय (रु)
१	ढुंगा, गिट्टी, ग्राभेल र बालुवा	घन फुट	८,६४,३२७	७	६०,५०,२८९।००
	जम्मा अनुमानित आय				६०,५०,२८९।००
	VAT 13%				७,८६,५३८।००
	बाँकी आय रकम रु				५२,६३,७५१।००
	प्रदेश सरकार ४०%				२१,०५,५०१।००
	खुद आय रु				३१,५८,३५१।००

छ) जडिबुटी कवाडी र जिवजन्तु कर

गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ को दफा ६ र अनुसूची ५ अनुसार कुनै ब्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, बनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानुनले निषेध गरेको जिवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जिवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता वस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरेवापत कर लगाउने व्यवस्था गरेको छ । यो करको संकलन कार्यमा विगतका वर्षहरूमा प्रगति भएको छैन । गाउँपालिकामा भएको सम्भावनाहरूको आधारमा न्यूनतम आयको अनुमान गरिएको छ ।

तालिका १८: जडिबुटी, कवाडी र जिवजन्तु कर आयको सम्भावनाको गणना

क्र सं	विवरण	ईकाइ	आर्थिक बर्ष २०७९/८०		
			परिमाण	दर	अनुमानित आय
१	उन	के जि	०	२	०
२	खोटो	के जि	०	४	०
३	वनकस (खर) मलहन पत्ता, वावियो छवाली, पराल, वगास, निगालो लोक्ता पटेर, अम्लिसो	ट्याटर	५	५००	२,५००
४	धातु तथा गैरधातुका कवाडी सामानहरु	ट्रक/ ट्याक्टर	५	५००	२,५००
५	मृत र मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाख, छाला वा यस्तै अन्य प्रकृतिको वस्तुको व्यवसायिक कारोबार या निकासी कर	के जि	१०	७	७०
६	राँगा, भैँसी निकासी	गोटा	१००	१००	१०,०००

७	बोका, बाख्रा, खसी तथा भेडा निकासी	गोटा	२००	५०	१०,०००
८	हाँस कुखुरा निकासी	गोटा	५००	२०	१०,०००
	जम्मा आय				३५,०७०

ज) विज्ञापन कर

यस गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ को दफा ८ र अनुसूची ७ बमोजिम गाउँपालिका क्षेत्रमा बिभिन्न व्यवसायिक विज्ञापनका कार्यहरू गर्ने ब्यक्ति तथा संस्थाहरूलाई विज्ञापन कर लगाउने व्यवस्था छ । तर यस गाउँपालिकामा विगतका आर्थिक वर्षहरूमा विज्ञापन कर संकलन कार्य भएको छैन । विज्ञापन कर संकलनका केही सम्भावनाहरू रहेको हुँदा स्थानीय बिज्ञहरूको सुझावको आधारमा सम्भाव्यताको सामान्य सिद्धान्त अनुसार राजस्व रकम गणना गरिएको छ ।

तालिका १९: विज्ञापन कर आयको सम्भावनाको गणना

क्र सं	विज्ञापनको किसिम	ईकाई	अनुमानित परिमाण	कर दर (रु)	अनुमानित आय (रु)
१	साईनबोर्ड - बजार क्षेत्रमा	वर्ग फिट	१,०००	१५	१५,०००
२	साईनबोर्ड - सहायक मार्गमा	वर्ग फिट	१,०००	१०	१०,०००
३	व्यवसायिक व्यानर प्रति हप्ता	गोटा	१,०००	४०	४०,०००
४	व्यवसायिक प्रचार प्रसार गाडीबाट माईकिड प्रति दिन	गोटा	२०	८०	१,६००
५	व्यवसायिक प्रचार प्रसार अन्य साधनबाट प्रति दिन	गोटा	२०	४०	८००
	जम्मा अनुमानित आय रकम				६७,४००

झ) सवारी साधन कर (स्थानीय)

यस गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ को दफा ७ र अनुसूची ६ बमोजिम गाउँपालिका क्षेत्रभित्र ठेगाना भई दर्ता भएका र यस क्षेत्रभित्र नियमित सञ्चालन हुने सवारी साधनमा कर लगाउने व्यवस्था गरिएको छ । गत आर्थिक वर्षहरूमा यसको कार्यान्वयन हुन सकेको छैन । तर आगामी वर्षहरूमा यस गाउँपालिकाको ठेगाना भई दर्ता भएका सवारी साधनमा कर आय संकलन गर्न सकिने भएकोले यसको आय अनुमान गरी देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ:

तालिका २०: सवारी साधन कर आयको सम्भावनाको गणना

क्र सं	सवारीको किसिम	अनुमानित परिमाण	वार्षिक करको दर (रु)	अनुमानित आय (रु)
१	वस ट्रक लहरी अन्य हेवी गाडी	२०	१,४००	२८,०००
२	भाडाको कार, जिप, भ्यान, ट्रयाक्टर	३०	१,२००	३६,०००
३	भाडाको पावर ट्रेलर	५	१,२००	६,०००
४	भाडाको मिनी वस र मिनी ट्रक	३०	१,२००	३६,०००
५	निजी कार मिनी बस र ट्रक	२२	१,२००	२६,४००
६	स्कुटर, मोटरसाईकल र अन्य सवारी	१००	२५०	२५,०००
	जम्मा अनुमानित आय रकम			१,५७,४००

३.३.२ गैर कर राजस्व

रघुगंगा गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ मा व्यवस्था भएका गैरकर राजस्वहरूको आय सम्भावना गणना देहाय अनुसार गरिएको छः

क) घर नक्सा पास दस्तुर

यस गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ को दफा १३ र अनुसूची १२ मा घर नक्सा पास गर्ने सेवा उपलब्ध गराई सोको दस्तुर संकलन गर्न पाउने व्यवस्था गरिएको छ । यो सेवा स्थानीय नागरिकहरूले घर बनाउने र पुराना घर नियमित गर्ने क्रममा एक पटक मात्र लिने र यस बापतको दस्तुर पनि एक पटक मात्र तिर्ने भएकोले यस शिर्षकमा हुने आयको सम्भावना स्थिर र बढोत्तरी हुने नभई सामान्यतः उत्तर चढाव हुने गर्दछ । यस गाउँपालिकामा घर नक्सा पास दस्तुरको कार्यान्वयन आर्थिक वर्ष २०७६/७७ बाट भएको देखिन्छ । तैपनि अपेक्षाकृत कार्यान्वयनमा भने प्रगति हुन बाँकी रहेको महसुस हुन्छ । यस शिर्षकमा गत आर्थिक वर्षहरूमा भएको आय संकलनको प्रवृत्ति देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

यस गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७५ (राष्ट्रिय जनगणना, २०६८) अनुसार कुल घरधुरी ३,७४८ भएको हुँदा यी घरधुरीको घर नक्सा नियमित गर्ने र नयाँ बन्ने घरहरूको आगामी ३ वर्षको कुल आय सम्भावनाको गणना गरिएको छ । पुराना घरहरूको घरनक्सा नियमित गर्ने कार्यलाई अभियानको रूपमा सञ्चालन गर्नु पर्ने आवश्यकता देखिन्छ ।

तालिका २३: घर नक्सा पास दस्तुर आयको सम्भावनाको गणना

क्र सं	सेवाको विवरण	ईकाई	अनुमानित परिमाण	औषत वर्ग फिट	औषत दर (रु) वर्ग फिट	अनुमानित आय (रु)
१	आर सि सि भवन सबै तला	गोटा	२०	१०००	४।००	८०,०००।००
२	पर्खालको भवन/घर	गोटा	५०	१०००	०।३०	१५,०००।००
३	अस्थायी छाप्रो	गोटा	५०	१०००	१।५०	७५,०००।००
४	कच्ची घर (अस्थायी निर्माण ईजाजत पत्र अनिवार्य लिनु पर्ने)	गोटा	१००	१	२५०।००	२५,०००।००
	जम्मा					१,९५,०००।००

ख) सिफारिस दस्तुर

यस गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ को दफा १३ र अनुसूची १२ मा उल्लेखित सिफारिस सम्बन्धी सेवा उपलब्ध गराए बापत दस्तुर संकलन गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । विभिन्न किसिमका प्रशासनिक सिफारिस र प्रमाणित गर्ने कार्य स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले तोकेको जिम्मेवारीको क्षेत्र हो । विगतका वर्षहरूमा यस क्षेत्रको आय अलग्गै प्रस्तुत गरिएको छैन । गाउँपालिकाको कुल आन्तरिक आयमा यस स्रोतले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न कुरा स्पष्ट हुन्छ ।

यो क्षेत्र पनि नागरिकहरूले गाउँपालिकाबाट लिने सेवाको प्रवाह तथा प्रवृत्तिमा आधारित हुन्छ । यी सेवाहरू मध्ये केही वार्षिक रूपमा नियमित छन् भने केही पटके किसिमका छन् । यसकारण औषत वार्षिक आयको आकार र सेवा प्रवाहको औषत संख्या मात्र आय सम्भावना गणनाको आधारहरू हुन । यो सम्भावना गणनाले सामान्यतः वार्षिक आयको आकार दिने गर्दछ । यिनै आधारहरूमा सिफारिस दस्तुरको आय संकलन सम्भावना गणना देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २४: सिफारिस दस्तुर आयको सम्भावनाको गणना

सि. नं.	सिफारिसको विवरण	अनुमानित संख्या	दस्तुर दर रु.	अनुमानित आय रु
१	उद्योग सिफारिस			
क	साना उद्योग	४०	६००	२४,०००
ख	मझौला उद्योग	१०	१,२००	१२,०००

ग	ठुला उद्योग	०	१,८००	०
घ	हाईड्रोपावर दर्ता सिफारिस	०	१२,०००	०
ङ	अन्य उद्योग	१०	२,०००	२०,०००
२	निजी विद्यालय सञ्चालन सिफारिस			०
क	पूर्व प्रा वि	२	१,२००	२,४००
ख	कक्षा १ - ५		१,७००	०
ग	कक्षा ६ - ८		२,०००	०
घ	कक्षा ९ - १०		२,२००	०
ङ	कक्षा ११ - १२		२,८००	०
च	स्नातक तह		३,५००	०
३	विद्युत सिफारिस (थ्रि फेज)	१०	६००	६,०००
४	विद्युत सिफारिस (साधारण/घरायासी)	३२०	३००	९६,०००
५	खानेपानी जडान सिफारिस	०	४००	०
६	टेलिफोन जडान सिफारिस	४०	४००	१६,०००
७	जन्म मिति प्रमाणित	१००	४००	४०,०००
८	पारिवारिक विवरण प्रमाणित	५०	४००	२०,०००
९	स्थायी अस्थायी बसोबास प्रमाणित	३२	६००	१९,२००
१०	चार किल्ला प्रमाणित	१६०	५००	८०,०००
११	घरबाटो सिफारिस (ग्रामिण क्षेत्र)	२००	२५०	५०,०००
१२	घरबाटो सिफारिस (बजार क्षेत्र)	२०	४००	८,०००
१३	घर कायम सिफारिस (कच्ची घर)	१३२	३००	३९,६००
१४	घर कायम सिफारिस (पक्की घर)	३२	५००	१६,०००
१५	घर जग्गा नामसारी सिफारिस	८०	४००	३२,०००
१६	छुट जग्गा दर्ता सिफारिस	१६	६००	९,६००
१७	फुकुवा सिफारिस	१६	४००	६,४००
१८	भवन निर्माण प्रतिलिपी	२०	१,२००	२४,०००
१९	घर नक्सा प्रमाणित	२००	६००	१२०,०००
२०	घर नक्सा नविकरण	३२	४००	१२,८००
२१	घर नक्सा नामसारी	५२	४००	२०,८००
२२	घर निर्माण सम्पन्न सिफारिस (आर सि सि)	६४	१,२००	७६,८००
२३	घर निर्माण सम्पन्न सिफारिस (कच्ची)	८०	५००	४०,०००
२४	निजी क्षेत्रको रुख कटान सिफारिस (गोटा)	४००	२००	८०,०००
२५	पेन्सन कार्ड वा सो सम्बन्धी अन्य सिफारिस	४८	२५०	१२,०००

	(नेपाली)			
२६	पेन्सन कार्ड वा सो सम्बन्धी अन्य सिफारिस (भारतीय)	१६	६००	९,६००
२७	पेन्सन कार्ड वा सो सम्बन्धी अन्य सिफारिस (अन्य मुलुक)	१६	१,२००	१९,२००
२८	परिवार ल्याएको लगेको सिफारिस प्रमाणित	१०	३००	३,०००
२९	हकवाला संरक्षण सिफारिस	५०	४००	२०,०००
३०	अपुताली सिफारिस (नेपाल)	१०	५५०	५,५००
३१	अपुताली सिफारिस (बिदेश)	१६	२,५००	४०,०००
३२	अविवाहित प्रमाणिकरण सिफारिस	१०	४००	४,०००
३३	सम्बन्ध विच्छेद सिफारिस	२०	२५०	५,०००
३४	विभिन्न दलित जनजाति तथा थर प्रमाणित/सिफारिस	४००	४००	१६०,०००
३५	बैदेशिक प्रयोजनको लागि गरिने अंग्रेजी भाषाको सबै सिफारिस	४००	६००	२४०,०००
३६	सेवामूलक संस्था दर्ता/नविकरण सिफारिस	१२०	३००	३६,०००
३७	नाफामूलक संस्था दर्ता/नविकरण सिफारिस	१२०	५००	६०,०००
३८	व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्रको नक्कल प्रति	६	३००	१,८००
३९	व्यवसाय दर्ता लगत कट्टाको सिफारिस	६	३००	१,८००
४०	कर क्लियरेन्स सिफारिस	१००	३५०	३५,०००
४१	बन्द भएको वा ठाउँ सारेको सिफारिस	६	३००	१,८००
४२	एफ एम सञ्चालन सिफारिस	०	३५,०००	०
४३	एफ एम सञ्चालन ईजाजत दस्तुर	०	९,०००	०
४४	एफ एम सञ्चालन ईजाजत नविकरण	०	६,०००	०
४५	नाम संसोधन, नाम छुट तथा दुई नाम सिफारिस	५६	४००	२२,४००
४६	नाबालक परिचयपत्र सिफारिस	१००	३५०	३५,०००
४७	बंसजको नागरिकता सिफारिस	४००	३००	१२०,०००
४८	अंगिकृत नागरिकता सिफारिस	२०	५५०	११,०००
४९	नागरिकता प्रतिलिपि सिफारिस	४८	३५०	१६,८००
५०	नागरिकताको संसोधन सहित प्रतिलिपि सिफारिस	४८	४००	१९,२००
५१	माथि नपरेका सिफारिस	८००	४००	३२०,०००
	जम्मा आय			२,०७०,७००

ग) व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर

यस गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ को दफा १३ र अनुसूची १२ (ऊ) मा व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर संकलन गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । यो क्षेत्र गाउँपालिकाको मुख्य जिम्मेवारीको क्षेत्र हो । यसको विगतका वर्षहरूमा भएको आय संकलनको अंक अलग्गै प्रस्तुत गरिएको पाईएन । विगतका आर्थिक वर्षहरूमा दर्ता हुन आएका व्यक्तिगत घटनाहरूको प्रवृत्तिको समिक्षा गरी आगामी ३ वर्षको आय प्रक्षेपण गरिएको छ । यसकारण औषत वार्षिक आयको आकार र सेवा प्रवाहको औषत संख्या मात्र आय सम्भावना गणनाको आधारहरू हुन् । व्यक्तिगत घटनाहरू प्रायः हरेक वर्ष उही आकारमा हुने हुनाले यस क्षेत्रमा आय बृद्धि त्यति सम्भव छैन र दरमा पनि उत्साहजनक बृद्धि गर्न मिल्दैन किन कि यो क्षेत्र सरकारले अनिवार्य उपलब्ध गराउनु पर्ने आधारभूत सेवाको क्षेत्र हो । यिनै आधारहरूमा सेवा शुल्क तथा दस्तुरको आय संकलन सम्भावना गणना देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २५: व्यक्तिगत घटना दर्ता आयको सम्भावनाको गणना

क्र सं	विवरण	अनुमानित संख्या	शुल्क दर रु	अनुमानित आय रु
१	जन्म दर्ता (बिलम्ब)	५३८	१००	५३,८००
२	मृत्यु दर्ता	२०३	१००	२०,३००
३	विवाह दर्ता	२१०	१००	२१,०००
४	बसाई सरि आउने	८	१००	८००
५	बसाई सरि जाने	३२	१००	३,२००
६	प्रतिलिपी सबै घटनाको	२४	१००	२,४००
७	सम्बन्ध विच्छेद	३०	१००	३,०००
	जम्मा	१०४५		१०४,५००

घ) नाता प्रमाणित दस्तुर

यस गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ को दफा १३ र अनुसूची १२ (उ) मा नाता प्रमाणित दस्तुर संकलन गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । यो क्षेत्र पनि गाउँपालिकाको मुख्य जिम्मेवारीको क्षेत्र हो । यसको विगतका वर्षहरूमा भएको आय संकलनको आय अंक अलग्गै उल्लेख नभएको हुँदा विगतको आय प्रवृत्ति थाह पाउन सकिएन । विगतका आर्थिक वर्षहरूमा दर्ता हुन आएका नाता प्रमाणित सेवाको समिक्षा गरी आगामी ३ वर्षको आय प्रक्षेपण गरिएको छ । यो सम्भावना गणनाले सामान्यतः वार्षिक आयको आकार दिने

गर्दछ । नाता प्रमाणितका कार्यको अनुमान गर्न सकिने खास आधार छैन र अनुमान गर्न पनि कठिनाई छ । तैपनि औषत वार्षिक आयको आकार र सेवा प्रवाहको औषत संख्यालाई आय सम्भावना गणनाको आधारको रुपमा लिईएको छ । यो सेवाको दरमा पनि उत्साहजनक बृद्धि गर्न मिल्दैन किन कि यो क्षेत्र सरकारले अनिवार्य उपलब्ध गराउनु पर्ने आधारभूत सेवाको क्षेत्र हो । यिनै आधारहरूमा सेवा शुल्क तथा दस्तुरको आय संकलन सम्भावना गणना देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २६: नाता प्रमाणित दस्तुर आयको सम्भावनाको गणना

क्र सं	सिफारिसको विवरण	अनुमानित संख्या	प्रस्तावित दर रु.	अनुमानित आय रु
१	नाता प्रमाणित (नेपालीमा)	८०	४००	३२,०००
२	नाता प्रमाणित (अंग्रेजीमा)	४०	५००	२०,०००
	जम्मा आय			५२,०००

ड) सम्पत्ति मूल्यांकन दस्तुर

यस गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ मा दफा १३ र अनुसूची १२ (अ) मा सम्पत्ति मूल्याङ्कन तथा आय स्रोत प्रमाणित गर्ने सेवा उपलब्ध गराएर शुल्क लिन सक्ने व्यवस्था छ । विगतका वर्षहरूमा सम्पत्ति मूल्यांकन दस्तुर आय संकलन भएको देखिदैन । आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार अचल सम्पत्ति मूल्यांकन र आय स्रोत प्रमाणित गर्ने सेवा प्रदान गरी देहाय अनुसार आय संकलन गर्न सकिने सम्भावनाको गणना गरिएको छ ।

तालिका २७: सम्पत्ति मूल्यांकन आयको सम्भावनाको गणना

क्र सं	विवरण	औषत मूल्यांकन अंक रु	अनुमानित संख्या	औषत दर रु	अनुमानित आय रु
क	अचल सम्पत्ति मूल्यांकन				
१	रु. ५ लाख सम्म	५००,०००	२०	०।००२	२०,०००
२	रु. ५ लाख १ देखि १० लाख सम्म	७५०,०००	२०	०।००२	३०,०००
३	रु. १० लाख १ देखि २० लाख सम्म	१,५००,०००	२०	०।००२	६०,०००
४	रु. २० लाख भन्दा माथि	२,५००,०००	१०	०।००२	५०,०००
	जम्मा				१६०,०००

ख	आय स्रोत प्रमाणित				
१	रु. ५ लाख सम्म	५००,०००	२०	०१००१५	१५,०००
२	रु. ५ लाख १ देखि १० लाख सम्म	७५०,०००	२०	०१००१५	२२,५००
३	रु. १० लाख १ देखि २० लाख सम्म	१,५००,०००	२०	०१००१५	४५,०००
४	रु. २० लाख भन्दा माथि	२,५००,०००	१०	०१००१५	३७,५००
	जम्मा				१२०,०००
	कुल जम्मा				२६०,०००

च) अन्य शुल्क तथा दस्तुरहरु

यस गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ मा दफा १३ र अनुसूची १२ (इ) मा माथि समावेश नभएका र सेवा उपलब्ध गराउनु पर्ने विषयहरुमा शुल्क लिई सेवा दिने व्यवस्था भएको छ । यस क्षेत्रमा भएको आयको अंक गत आर्थिक वर्षहरुमा स्पष्ट देखिएको छैन । तै पनि सेवाको प्रवृत्ति अनुमान गरी यस क्षेत्रमा आयको अनुमान तथा प्रक्षेपण गरिएको छ । यस क्षेत्रमा न्यायिक दस्तुर, घर नम्बर प्लेट र फारम तथा अन्य कागाजात विक्री जस्ता सेवाबाट प्राप्त हुने आयलाई समावेश गरिएको छ । यस आय क्षेत्रले पनि आन्तरिक राजस्वमा महत्वपूर्ण योगदान गर्ने देखिन्छ ।

तालिका २८: अन्य शुल्क र दस्तुर आयको सम्भावनाको गणना

क्र सं	विवरण	अनुमानित संख्या	शुल्क दर रु	अनुमानित आय रु
क	न्यायिक दस्तुर			
१	मिलापत्र शुल्क	२०	१,०००	२०,०००
३	निवेदन दर्ता शुल्क	२०	१००	२,०००
ख	अन्य शुल्क			
१	घर नम्बरिड प्लेट (कच्ची घर)	१०००	२५०	२५०,०००
२	घर नम्बरिड प्लेट (पक्की घर)	२००	६००	१२०,०००
३	स्थलगत प्राविधिक सेवा शुल्क	८०	१,७००	१३६,०००
४	स्थलगत सर्जमिन	४०	५५०	२२,०००
५	मुचुल्का प्रमाणित	४०	२५०	१०,०००
६	तमसुक लगायत अन्य कागाजात प्रमाणित	४०	१५०	६,०००
७	प्रमाणिकरण दस्तुर	१००	२००	२०,०००

८	समुह दर्ता	२०	६००	१२,०००
९	सहकारी संस्था	३	२,५००	७,५००
१०	परीक्षा सम्बन्धी दरखास्त फाराम शुल्क	५०	७००	३५,०००
११	मौजुदा सूची दर्ता दस्तुर	५०	५००	२५,०००
१२	कोटेशन फाराम शुल्क	५०	१,०००	५०,०००
१३	टेण्डर फाराम शुल्क	५०	१,०००	५०,०००
१५	निवेदन नक्कल उतार (प्रति पाना)	५०	५०	२,५००
१७	घर निर्माण नक्शाको नक्कल दस्तुर	५०	५००	२५,०००
१८	राजपत्र विक्री (प्रति राजपत्र)	५०	१००	५,०००
१९	गाउँपालिका प्रोफाइल (संस्थागत)	५०	५००	२५,०००
२०	गाउँपालिका प्रोफाइल (व्यक्तिगत)	५०	५००	२५,०००
	जम्मा			८,४८,०००

छ) दण्ड जरिवाना

गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ को दफा १५ र अनुसूची १४ मा दण्ड जरिवानाको व्यवस्था गरिएको छ । साथै अन्तर सरकारी बित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ र अन्य कानूनहरु अनुसार प्रचलित ऐन कानूनको पालना नगरी कर भूक्तानी विलम्ब गरेमा, राख्नु बुझाउनु पर्ने विवरण नराखे नबुझाएमा, झुट्टा विवरण पेश गरेमा, चोरी निकासी वा पैठारी, गैरकानुनी क्रियाकलापहरु र कानूनले दण्ड जरिवाना गर्ने भनी तोकिएका क्रियाकलापहरुमा गाउँपालिकाले सम्बन्धित ब्यक्ति तथा संस्थालाई दण्ड जरिवाना लगाउन सक्ने व्यवस्था छ । यही व्यवस्थाको आधारमा गाउँपालिकाले आगामी आर्थिक वर्षहरुमा दण्ड जरिवाना बापत रकम असुली गर्न सक्नेछ । यो नियमित प्रकृतिको आय होईन र सिद्धान्ततः दण्ड जरिवाना आय बढ्नु सकारात्मक होईन ।

दण्ड जरिवानाको आय बृद्धिलाई सिद्धान्ततः बढाव दिईने होईन किन भने करदाताले तोकिएको समयमा तोकिएको दरमा कर वा शुल्क भूक्तानी गरेमा र गैर कानुनी अभ्यास नगरेमा दण्ड जरिवानाको परिकल्पना गर्न पर्दैन । जसमा करदाताले राजस्व भूक्तानीमा बेवास्ता गरी ढिलाई गर्ने, ब्यक्ति वा संस्थाले नदीजन्य र अन्य प्राकृतिक पदार्थहरुको उत्खनन र चोरी निकासी, कवाडी चोरी, उजुरी दर्ता, मिलापत्र र मुद्दा सिफारिस आदि शिर्षकहरुमा प्राय जसो वार्षिक रुपमा दण्ड जरिवाना गर्नु पर्ने देखिन्छ । सोही आधारहरुमा राजस्वको सम्भावना हिसाब वा अनुमान गरिएको छ । आर्थिक ऐनको अलवा व्यवहारिक रुपमा देखिएका

कसुरहरु र अन्य स्थानीय तहहरुले पहिचान गरेका कसुरहरु र सो सम्बन्धी दण्ड जरिवानाको व्यवस्थाहरुलाई समेत साभार गरी त्यस्ता कसुरहरुको पनि दण्ड जरिवाना गर्नु पर्ने भनी प्रस्ताव गरिएको छ ।

तालिका २९: दण्ड जरिवाना आयको सम्भावनाको गणना

क्र सं	कसुरको विवरण	ईकाई	अनुमानित परिमाण	कर दर (रु)	अनुमानित आय (रु)
१	ढुंगा गिट्टी बालुवा वा अन्य प्राकृतिक स्रोत चोरी निकासी				
क	ट्रक/टिप्पर/ट्रेक्टर	पटक	५	६,०००	३०,०००
ख	जे सि बि/स्क्याभेटर	पटक	२	१०,०००	२०,०००
२	कवाडी सामान चोरी गरेमा	टिप	१	५,०००	५,०००
३	राजस्व भूक्तानी बिलम्ब शुल्क (घटना दर्ता बाहेक)	गोटा	५०	५००	२५,०००
४	घरौटी जफत	गोटा	१	५०,०००	५०,०००
५	निषेधित क्षेत्रमा निर्माण सामाग्री राखेमा	पटक	२	२,०००	४,०००
६	सार्वजनिक स्थानमा फोहर मैला फालेमा	पटक	१०	२,०००	२०,०००
७	खोलामा विषादी वा करेन्ट हाली माछा मारेमा	पटक	२	२,०००	४,०००
	जम्मा				१५८,०००

परिच्छेद - ४

आय संकलनको संस्थागत क्षमता तथा संकलन अवस्था

४.१ राजस्व परिचालन सम्बन्धी नीति

यस गाउँपालिकाले आन्तरिक राजस्व परिचालन तथा व्यवस्थापनको लागि आर्थिक ऐनको अलवा २ वटा कार्यविधिहरू लागू गरेको छ । आन्तरिक आयका सम्भावित स्रोतहरूको उपयोग कार्य प्रारम्भिक चरणमा रहेको छ । गाउँपालिकाले लागू गरेका कानूनहरू देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका ३०: आन्तरिक राजस्व परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि स्थानीय ऐन तथा नियमहरू

क्र सं	स्थानीय ऐन तथा नियमहरू
१	रघुगंगा गाउँपालिकाको राजस्व परामर्श समितिको कार्यसञ्चालन कार्यविधि, २०७८
२	व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७ (पहिलो संशोधन)
३	रघुगंगा गाउँपालिकाको घ वर्गको निर्माण व्यवसायी ईजाजत पत्र सम्बन्धी कार्यविधि २०७५

गाउँपालिकाको आन्तरिक आयको स्रोतहरूको व्यवस्थित परिचालन गर्दा गाउँपालिकाको आयमा बृद्धि हुने र स्थानीय नागरिकहरूमा पनि स्पष्टता ल्याई आयको दिर्घकालीन सुनिश्चितता कायम गर्नको लागि स्थानीय स्तरमा स्पष्ट नीति तथा कानुनी व्यवस्थाहरू गर्नु पर्ने अपरिहार्यता रहन्छ । यस कारण यस गाउँपालिकाको आन्तरिक राजस्व प्रशासन तथा व्यवस्थापन गर्नको लागि देहाय अनुसारका कानुनी व्यवस्था तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्नु पर्ने आवश्यकता देखिएको छ ।

तालिका ३१: आन्तरिक राजस्व परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि लागू गर्न सकिने स्थानीय ऐन तथा नियमहरू

क्र सं	स्थानीय ऐन तथा नियमहरू
१	कर तथा गैर कर व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन
२	सम्पत्ति कर व्यवस्थापन कार्यविधि
३	होमस्टे सञ्चालन कार्यविधि
४	नदी तथा खानीजन्य पदार्थको उपभोग तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि
६	पेशा व्यवसाय दर्ता तथा सूचीकृत सम्बन्धी कार्यविधि
७	स्थानीय स्रोत साधन उपयोग तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन

४.२ आय संकलनको संस्थागत क्षमता

आय संकलनको लागि देहायका कार्यहरू भएका छन्:

- क) राजस्व शाखाको स्थापना भई प्रविधिमा आधारित राजस्व संकलन प्रणाली लागू भएको छ ।
- ख) गाउँपालिकाको सबै वडाहरूमा राजस्व संकलनको व्यवस्था गरिएको छ ।
- ग) राजस्वको लागि जिम्मेवार कर्मचारीहरू सबै जिम्मेवारीमा दक्ष रहेका छन् ।
- घ) राजस्वको समयमै संकलन गर्नको लागि आवश्यक रणनीति तथा उपयुक्त उपायहरू कार्यान्वयन हुन बाँकी छ ।

४.३ गाउँपालिकाको आन्तरिक आय परिचालन

संविधानतः हरेक स्थानीय सरकारहरूले आफ्नो अधिकार क्षेत्रमा रहेका आन्तरिक राजस्वका स्रोतहरूको पहिचान तथा उपयोग गरी आंशिक आयको स्वआर्जन गर्नु पर्ने आवश्यकता रहेको छ । यस गाउँपालिकाले पनि आन्तरिक राजस्वको समुचित परिचालन गर्ने जमर्को गरेको छ । तै पनि अपेक्षाकृत सबै सम्भाव्य स्रोतहरूको पहिचान तथा नियमन गर्न सकेको अवस्था छैन । हरेक वर्ष केही अंकमा आन्तरिक राजस्व संकलन गरी सञ्चालन तथा विकास खर्चमा उपयोग गरिँदै आएको छ । तर राजस्वमा वढोत्तरी ल्याउने कार्यमा सघन कार्य भएको छैन । यसकारण राजस्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमा गरी सोको समुचित व्यवस्था गर्ने कार्य प्रारम्भ भएको छ ।

४.४ राजस्व परिचालनमा रहेका सवालहरू

संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले दिएको राजस्व अधिकारको क्षेत्रमा प्रारम्भिक कार्यहरू भएको भएता पनि यस राजस्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने क्रममा वर्तमान अवस्थाको लेखाजोखा गर्दा देहायका सवालहरू पहिचान गरि प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका ३२: आन्तरिक राजस्व परिचालनका बर्तमान सवालहरू

क्र सं	सवालहरू
अ	कर तथा गैरकर राजस्व
क	सम्पत्ति कर
१	गाउँपालिकाको आर्थिक ऐनमा सम्पत्ति कर व्यवस्था गरिएको तर कार्यान्वयन नभएको ।
२	गाउँपालिकाका सम्पत्ति करका करदाताहरूको लगत प्रविधिमा आधारित बिधिबाट अध्यावधिक नभएको ।
३	सम्पत्तिको मूल्यांकन सम्बन्धमा आर्थिक ऐनले मापदण्ड निर्माण गरेको भएता पनि लागू नभएको ।

ख	भूमिकर
१	जग्गाको मूल्यांकनको आधारमा फरक दरहरु व्यवस्था भएको तर भूमिकरको सामान्य दर तोकिएकोले मूल्यांकन दरहरु लागू नभएको ।
२	जग्गाको किसिम अनुसार जग्गाको कित्ता नम्बर परिभाषित नभएको ।
३	भूमिको स्थलगत निरीक्षण गरी भूमिकर निर्धारण नभएको ।
४	गाउँपालिकाका सबै भूमि कर (मालपोत) का करदाताहरुको जग्गाको प्रमाण पूर्जा र नक्सा सहितको लगत अध्यावधिक नभएको ।
५	भूमिकर संकलनको तरिका परम्परागत मात्र देखिएको ।
ग	घर बहाल कर तथा बहाल बिटौरी
१	गाउँका घर बहाल र बहाल बिटौरी सम्बन्धी करदाताहरुको लगत अध्यावधिक नभएको ।
२	बसोबास प्रयोजनको लागि घर/जग्गा बहालमा लगाएका घरधनीहरु बहाल करको दायरामा नआएको ।
३	बहाल करको प्रयोजनको लागि न्यूनतम बहाल दर निर्धारण र लागू नभएको ।
४	बहाल कर मूल्याङ्कन गर्दा प्राविधिकहरुले स्थलगत अवलोकन गरी वास्तविकताको आधारमा गर्ने व्यवस्था नभएको ।
घ	व्यवसाय कर
३	व्यवसाय नविकरण गर्दा लेखापरीक्षण प्रतिवेदन संलग्न राख्ने व्यवस्था नभएको ।
४	व्यवसायको कारोवारको आकारको आधारमा करको दर निर्धारण नभएको ।
५	प्राविधिकहरुद्वारा व्यवसायको स्थलगत अवलोकन गरी कर निर्धारण गर्ने कार्य नभएको ।
ङ	जडिबुटी, कवाडी र जिवजन्तु कर
१	कवाडी व्यवसायलाई नियमन नभएको ।
च	सवारी साधान कर
१	गाउँपालिकाका सवारी साधान करको व्यवस्था भएको तथा कार्यान्वयन नभएको ।
२	सवारी साधानहरुको लगत अध्यावधिक नभएको ।
छ	विज्ञापन कर
१	स्थानीय आर्थिक ऐनमा विज्ञापन करको व्यवस्था भएको तर कार्यान्वयन नभएको ।
ज	घर नक्सा पास दस्तुर
१	गाउँपालिका क्षेत्रमा घर नक्सा कार्यान्वयन नभएको ।
२	गाउँपालिका क्षेत्रमा घर नक्सा प्रशासन प्रविधिमा आधारित प्रणालीमा समावेश नभएको ।
झ	सेवा शुल्क दस्तुर
१	सबै सेवा शुल्क दस्तुर भूक्तानीको लागि गाउँपालिकाको काउण्टरमै आउनु पर्ने बाध्यता रहेको ।
आ)	राजस्व प्रशासन
क	नीतिगत व्यवस्था

१	आन्तरिक राजस्व परिचालन तथा व्यवस्थापनको लागि स्थानीय कानूनहरूको तयारी र कार्यान्वयन नभएको ।
२	गाउँपालिकामा डिजिटल प्रोफाईल प्रणाली लागु नभएको ।
ख	सांगठनिक व्यवस्था
१	गाउँपालिकामा राजस्व व्यवस्थापनको लागि वडा स्तरमा छुट्टै कर्मचारी नभएको ।
ग	भौतिक संरचना
१	वडा कार्यालयहरूमा राजस्व शाखा स्थापना भएको तर छुट्टै कोठाको व्यवस्था नभएको ।
घ	राजस्व संकलन तथा अभिलेख
१	राजस्व संकलन कार्य गाउँपालिकाको राजस्व शाखा र वडा कार्यालयबाट अनलाईन सफ्टवेयर मार्फत भएको ।
३	कर असुली ताकेता तथा सूचना शिक्षा र सञ्चार कार्यक्रम आदि न्यून भएको ।
४	पटके तथा गाउँपालिकाबाट निकासी भै जाने बस्तुहरूको राजस्व संकलनको लागि मुख्य नाकाहरूमा राजस्व संकलन काउण्टरको व्यवस्था नभएको ।
ङ	सूचना तथा पारदर्शिता
१	राजस्व दर र दायरा सम्बन्धमा जानकारीमूलक सूचना तथा सञ्चारका कार्यक्रमहरू नगरिएको ।
च	अनुगमन
१	राजस्व संकलनको अनुगमन कार्य न्यून हुने गरेको ।
२	राजस्व अनुगमनको लागि राजस्व परामर्श समितिका सबै पदाधिकारीहरू सचेत भैनसकेको ।
३	राजस्वको लक्ष्य र प्रगति सम्बन्धमा समय समयमा समिक्षा र राजस्व संकलनमा तिब्रताको लागि निर्णयहरू नभएको ।
छ	करदाता तथा कर्मचारी प्रोत्साहन कार्यक्रम
१	राजस्व संकलनमा खटिएका कर्मचारीहरूलाई प्रगतिको आधारमा प्रोत्साहनको व्यवस्था नभएको ।
२	नियमित करदाताहरूलाई पहिचान गरी प्रोत्साहन गर्ने कार्य नभएको ।
ज	बार्षिक प्रगति मूल्याङ्कन र समिक्षा
१	राजस्व संकलनमा भएको प्रगतिको बार्षिक मूल्याङ्कन तथा समिक्षा गरिने भएता पनि बिस्तृत र योजनाबद्ध मूल्याङ्कनको प्रचलन नभएको ।

परिच्छेद - ५

राजस्व सुधार कार्ययोजना

५.१ गाउँपालिकाको राजस्व सुधार कार्ययोजना

आन्तरिक राजस्व सुधार कार्य योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ मा व्यवस्था गरिएका आन्तरिक राजस्वका स्रोत वा क्षेत्रहरू तथा दरहरूको विश्लेषण गरी सोही आधारमा गाउँपालिकामा उपलब्ध स्रोतहरूको परिमाण तथा वर्तमान अवस्थामा आयको अनुमान गरिएको छ । साथै गाउँपालिकाको आन्तरिक राजस्व प्रशासन तथा व्यवस्थापनको क्षेत्रमा देखिएका सवालहरू समेत पहिचान गरी उल्लेख गरिएको छ । यिनै सवालहरूलाई संवोधन गर्दै राजस्व प्रशासनको क्षेत्रमा गर्नु पर्ने रणनीतिक कार्यहरू सहितको कार्ययोजना देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ:

तालिका ३३: राजस्व सुधार योजना (आ ब २०८०/८१ - २०८२/८३)

क्र सं	सबालहरु	सुधारका क्रियाकलापहरु	समय अवधि			जिम्मेवारी
अ	कर तथा गैरकर राजस्व		२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	
क	सम्पत्ति कर					
१	गाउँपालिकाको आर्थिक ऐनमा सम्पत्ति कर व्यवस्था गरिएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	सम्पत्ति कर सबै घरधुरीहरुमा लागू गर्ने वार्षिक योजनामा समावेश गरी कार्यान्वयन गर्ने				राजस्व शाखा
२	गाउँपालिकाका सम्पत्ति करका करदाताहरुको लगत प्रविधिमा आधारित बिधिबाट अध्यावधिक नभएको ।	गाउँपालिकाका सम्पत्ति करका करदाताहरुको लगत सफ्टवेयर तथा अनलाईन बिधिबाट नियमित अध्यावधिक गर्ने ।				राजस्व शाखा
३	सम्पत्तिको मूल्यांकन सम्बन्धमा आर्थिक ऐनले मापदण्ड निर्माण गरेको भएता पनि लागू नभएको ।	सम्पत्तिको मूल्यांकन सम्बन्धमा आर्थिक ऐनले तोकेको मापदण्ड लागू गर्ने ।				कार्यपालिका र गाउँसभा
४		सम्पत्ति मूल्याङ्कन गर्दा प्राविधिकहरुले स्थलगत अवलोकन गरी वास्तविकताको आधारमा गर्ने व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने ।				कार्यपालिका र गाउँसभा
ख	भूमिकर					
१	जग्गाको मूल्यांकनको आधारमा फरक दरहरु व्यवस्था भएको तर भूमिकरको सामान्य दर तोकिएकोले मूल्यांकन दरहरु लागू नभएको ।	स्थानीय आर्थिक ऐन २०७९ मा तोकिएको भूमिको मूल्यांकन दरहरुमा आधारित भै भूमिकरको दर तोकी कार्यान्वयन गर्ने ।				राजस्व परामर्श समिति
२	जग्गाको किसिम अनुसार जग्गाको कित्ता नम्बर परिभाषित नभएको ।	जग्गाको किसिम अनुसार जग्गाको कित्ता नम्बर परिभाषित गर्ने ।				राजस्व शाखा

३	भूमिको स्थलगत निरीक्षण गरी भूमिकर निर्धारण नभएको ।	भूमिको स्थलगत निरीक्षण गरी भूमिकर निर्धारण गर्न कार्य कार्यान्वयन गर्ने ।				राजस्व शाखा
४	गाउँपालिकाका सबै भूमि कर (मालपोत) का करदाताहरूको जग्गाको प्रमाण पूर्जा र नक्सा सहितको लगत अध्यावधिक नभएको ।	भूमि कर (मालपोत) का करदाताहरूको जग्गाको प्रमाण पूर्जा र नक्सा सहितको लगत सफ्टवेयरमा अध्यावधिक गर्ने ।				राजस्व शाखा
५	भूमिकर संकलनको तरिका परम्परागत मात्र देखिएको ।	सबै करदाताहरूबाट समयमै कर आय संकलनको गर्नको लागि नियमनका कार्यहरू गर्ने ।				राजस्व शाखा
ग	घर बहाल कर तथा बहाल बिटौरी					
१	गाउँका घर बहाल र बहाल बिटौरी सम्बन्धी करदाताहरूको लगत अध्यावधिक नभएको ।	गाउँपालिकाका सबै करदाताहरूको लगत अध्यावधिक गरी राख्ने ।				राजस्व शाखा
२	बसोबास प्रयोजनको लागि घर/जग्गा बहालमा लगाएका घरधनीहरू बहाल करको दायरामा नआएको ।	बसोबास प्रयोजनको लागि घर/जग्गा बहालमा लगाएका घरधनीहरू बहाल करको दायरामा ल्याउन नियमन गर्ने ।				राजस्व शाखा
३	बहाल करको प्रयोजनको लागि न्यूनतम् बहाल दर निर्धारण र लागु नभएको ।	बहाल करको प्रयोजनको लागि न्यूनतम् बहाल दर निर्धारण र लागु गर्ने ।				राजस्व परामर्श समिति
४	बहाल कर मूल्याङ्कन गर्दा प्राविधिकहरूले स्थलगत अवलोकन गरी वास्तविकताको आधारमा गर्ने व्यवस्था नभएको ।	बहाल कर मूल्याङ्कन गर्दा प्राविधिकहरूले स्थलगत अवलोकन गरी वास्तविकताको आधारमा गर्ने व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने ।				कार्यपालिका
घ	व्यवसाय कर					
३	व्यवसाय नविकरण गर्दा लेखापरीक्षण प्रतिवेदन संलग्न राख्ने व्यवस्था नभएको ।	व्यवसाय नविकरण गर्दा लेखापरीक्षण प्रतिवेदन संलग्न गर्ने व्यवस्था लागु गर्ने ।				राजस्व शाखा

४	व्यवसायको कारोवारको आकारको आधारमा करको दर निर्धारण नभएको ।	व्यवसायको किसिम र कारोवारको आकारको आधारमा करको दर निर्धारण गर्ने ।				राजस्व परामर्श समिति
५	प्राविधिकहरूद्वारा व्यवसायको स्थलगत अवलोकन गरी कर निर्धारण गर्ने कार्य नभएको ।	प्राविधिकहरूले व्यवसायको स्थलगत अवलोकन गरी वास्तविकताको आधारमा कर निर्धारण गर्ने व्यवस्था गर्ने ।				कार्यपालिका
६	गाउँपालिकामा धार्मिक तथा भौगोलिक पर्यटनको सम्भावना रहेको तर विकास हुन नसकेको ।	पर्यटन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।				कार्यपालिका र गाउँसभा
ड	जडिबुटी, कवाडी र जिवजन्तु कर					
१	कवाडी व्यवसायलाई नियमन नभएको ।	कवाडी व्यवसायलाई नियमन गर्ने ।				राजस्व शाखा
२		मुख्य नाकाहरूमा कर संकलन काउण्टर स्थापना गरी सञ्चालन गर्ने ।				राजस्व शाखा
३	गाउँपालिकामा जडिबुटी उत्पादनको सम्भावना रहेको तर जडिबुटी संरक्षण र उत्पादन कार्य नभएको ।	सम्भावित क्षेत्रहरूमा जडिबुटी संरक्षण, उत्पादन र नियमनको लागि कार्यक्रमहरू व्यवस्था गर्ने ।				कार्यपालिका र गाउँसभा
च	सवारी साधन कर					
१	गाउँपालिकाका सवारी साधन करको व्यवस्था भएको तथा कार्यान्वयन नभएको ।	सवारी साधन कर कार्यान्वयन गर्ने				कार्यपालिका र गाउँसभा
२	सवारी साधनहरूको लगत अध्यावधिक नभएको ।	सवारी साधनहरूको लगत अध्यावधिक गर्ने				राजस्व शाखा
छ	विज्ञापन कर					
१	स्थानीय आर्थिक ऐनमा विज्ञापन करको व्यवस्था	विज्ञापन करको कार्यान्वयन गर्ने				कार्यपालिका र

	भएको तर कार्यान्वयन नभएको ।					गाउँसभा
ज	घर नक्सा पास दस्तुर					
१	गाउँपालिका क्षेत्रमा घर नक्सा कार्यान्वयन नभएको ।	नयाँ तथा पुराना घरहरुको नक्सा लागू गर्ने				राजस्व शाखा
२	गाउँपालिका क्षेत्रमा घर नक्सा प्रशासन प्रविधिमा आधारित प्रणालीमा समावेश नभएको ।	घरको किसिम, नक्सा र फोटो समेत रहने गरी प्रविधिमा आधारित प्रणालीमा समावेश गरी सम्पत्ति करसंग जोड्ने ।				राजस्व शाखा
झ	सेवा शुल्क दस्तुर					
१	सबै सेवा शुल्क दस्तुर भूक्तानीको लागि गाउँपालिकाको काउण्टरमै आउनु पर्ने बाध्यता रहेको ।	बैंक तथा अनलाईन भूक्तानी गर्ने प्रणाली लागू गर्ने ।				राजस्व शाखा
आ)	राजस्व प्रशासन					
क	नीतिगत व्यवस्था					
१	आन्तरिक राजस्व परिचालन तथा व्यवस्थापनको लागि स्थानीय कानूनहरुको तयारी र कार्यान्वयन नभएको ।	आन्तरिक राजस्व परिचालन तथा व्यवस्थापनको लागि स्थानीय कानूनहरु तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने ।				कार्यपालिका र गाउँसभा
२	गाउँपालिकामा डिजिटल प्रोफाईल प्रणाली लागु नभएको ।	गाउँपालिकाको सबै पक्ष समेट्ने डिजिटल प्रोफाईल प्रणाली तयारी तथा सञ्चालन गर्ने र आन्तरिक राजस्व प्रणालीसंग जोड्ने ।				कार्यपालिका र गाउँसभा
ख	सांगठनिक व्यवस्था					
१	गाउँपालिकामा राजस्व व्यवस्थापनको लागि वडा	राजस्व व्यवस्थापनको लागि वडा स्तरमा छुट्टै				कार्यपालिका र

	स्तरमा छुट्टै कर्मचारी नभएको ।	कर्मचारी व्यवस्था गर्ने ।				गाउँसभा
ग	भौतिक संरचना					
१	वडा कार्यालयहरुमा राजस्व शाखा स्थापना भएको तर छुट्टै कोठाको व्यवस्था नभएको ।	सबै वडा कार्यालयहरुमा राजस्व शाखाको लागि छुट्टै कोठाको व्यवस्था गर्ने ।				वडा कार्यालय
घ	राजस्व संकलन तथा अभिलेख					
१	राजस्व व्यवस्थापनको लागि सफ्टवेयर स्थापना र सञ्चालन भएको ।	राजस्व व्यवस्थापनको लागि सफ्टवेयर स्थापना र सञ्चालन नियमित गर्ने ।				राजस्व शाखा
३	कर असुली ताकेता तथा सूचना शिक्षा र सञ्चार कार्यक्रम आदि न्यून भएको ।	कर असुली ताकेता तथा सूचना शिक्षा र सञ्चार कार्यक्रम नियमित रुपमा गर्ने ।				राजस्व शाखा
४	पटके तथा गाउँपालिकाबाट निकासी भै जाने बस्तुहरुको राजस्व संकलनको लागि मुख्य नाकाहरुमा राजस्व संकलन काउण्टरको व्यवस्था नभएको ।	पटके तथा गाउँपालिकाबाट निकासी भै जाने बस्तुहरुको राजस्व संकलनको लागि मुख्य नाकाहरुमा राजस्व संकलन काउण्टरको व्यवस्था गर्ने ।				कार्यपालिका र गाउँसभा
ङ	सूचना तथा पारदर्शिता					
१	राजस्व दर र दायरा सम्बन्धमा जानकारीमूलक सूचना तथा सञ्चारका कार्यक्रमहरु नगरिएको ।	करको दायरामा सबै करदातालाई ल्याउन कर सम्बन्धि सूचना, शिक्षा र सञ्चारका कार्यक्रम नियमित रुपमा गर्ने ।				कार्यपालिका र गाउँसभा
च	अनुगमन					
१	राजस्व संकलनको अनुगमन कार्य न्यून हुने गरेको ।	राजस्व संकलन अनुगमन नियमित रुपमा गर्ने ।				कार्यपालिका र गाउँसभा

२	राजस्व अनुगमनको लागि राजस्व परामर्श समितिका सबै पदाधिकारीहरु सचेत भैनसकेको ।	राजस्व परामर्श समितिका सबै पदाधिकारीहरुलाई राजस्व अनुगमन सम्बन्धमा अभिमूखिकरण गर्ने ।				राजस्व शाखा
३	राजस्वको लक्ष्य र प्रगति सम्बन्धमा समय समयमा समिक्षा र राजस्व संकलनमा तिब्रताको लागि निर्णयहरु नभएको ।	राजस्वको लक्ष्य र प्रगति सम्बन्धमा चौमासिक समिक्षा र राजस्व संकलनमा तिब्रताको लागि उपायहरुको पहिचान र कार्यान्वयन गर्ने ।				कार्यपालिका र गाउँसभा
छ	करदाता तथा कर्मचारी प्रोत्साहन कार्यक्रम					
१	राजस्व संकलनमा खटिएका कर्मचारीहरुलाई प्रगतिको आधारमा प्रोत्साहनको व्यवस्था नभएको ।	राजस्व संकलनमा खटिएका कर्मचारीहरुलाई प्रगतिको आधारमा प्रोत्साहनको व्यवस्था गर्ने ।				कार्यपालिका र गाउँसभा
२	नियमित करदाताहरुलाई पहिचान गरी प्रोत्साहन गर्ने कार्य नभएको ।	नियमित करदाताहरुलाई पहिचान गरी प्रोत्साहन गर्ने कार्य गर्ने ।				कार्यपालिका र गाउँसभा
ज	बार्षिक प्रगति मूल्याङ्कन र समिक्षा					
१	राजस्व संकलनमा भएको प्रगतिको बार्षिक मूल्याङ्कन तथा समिक्षा गरिने भएता पनि बिस्तृत र योजनाबद्ध मूल्याङ्कनको प्रचलन नभएको ।	राजस्व परिचालनको बार्षिक मूल्यांकन र समिक्षा गर्ने ।				कार्यपालिका र गाउँसभा

परिच्छेद - ६

आगामी तीन वर्षको आय प्रक्षेपण

६.१ राजस्व सुधार कार्ययोजनाका आधारमा आय तथा राजस्व प्रक्षेपण

यस गाउँपालिकाको गत आर्थिक वर्ष २०७६/७७, २०७७/७८, र २०७८/७९ को वास्तविक आयको विश्लेषण गरी आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१, २०८१/८२ र २०८२/८३ को आय तथा राजस्व प्रक्षेपण गरिएको छ । संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने आयको समेत प्रक्षेपण गरिएको छ । यसरी आगामी आर्थिक वर्षहरूको आयको प्रक्षेपण गर्दा आय स्रोतको प्रकृति अनुसार प्रचलित गणितीय विधिहरू मध्ये गाउँपालिकाका सम्बन्धित शाखाहरू तथा विषय विज्ञहरूसंगको साझा बुझाई र सहमति अनुसार प्रक्षेपणका आधारहरू र विधिहरू लिई उपयोग गरिएको छ । प्रक्षेपणको क्रममा लिईएको आन्तरिक राजस्वका दर र दायरा गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ वाट लिईएको छ ।

६.१.१ आय अनुमान तथा प्रक्षेपणका आधारहरू

यस गाउँपालिकाका आय अनुमान र प्रक्षेपणका आधारहरू देहाय अनुसार लिईएको छः

तालिका ३४: राजस्व आय अनुमान र प्रक्षेपणका आधारहरू

राजस्व संकेत	राजस्व शिर्षक	आय प्रक्षेपणका आधारहरू
११३१३	सम्पत्ति कर	अनुसूची २ मा दिए अनुसार करदाता संख्या र करको औषत दर हिसाब गरी उक्त दरमा वार्षिक १० प्रतिशत गुणात्मक बृद्धि हुने अनुमानको आधारमा कर आय प्रक्षेपण भएको ।
११३१४	भूमिकर (मालपोत)	अनुसूची ३ मा दिए अनुसार रघुगंगा गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७५, पृष्ठ नं ४० अनुसारको खेतीयोग्य जग्गाको क्षेत्रफललाई करयोग्य जग्गाको रूपमा लिई स्थानीय आर्थिक ऐन २०७९ मा तोकिएको दर अनुसार आयको अनुमान तथा प्रक्षेपण गरिएको । उक्त दरमा प्रति वर्ष १० प्रतिशतले बृद्धि हुने अपेक्षाको आधारमा आगामी वर्षहरूको आय हिसाव गरिएको ।
११३२१	घर बहाल कर	अनुसूची ४ मा दिए अनुसार सम्भावित करदाता संख्या र करको दरमा हुने परिवर्तनलाई आधार लिई कर आय प्रक्षेपण भएको ।

११३२२	बहाल बिटौरी कर	अनुसूची ५ मा दिए अनुसार सम्भावित करदाता संख्या र न्यूनतम बहालको आधार लिई हरेक वर्ष घर/जग्गा बहालमा आउने बढोत्तरीलाई १० प्रतिशत मानी सोही आधारमा बहाल कर आय प्रक्षेपण भएको ।
११४११	बाँडफाँट भई प्राप्त हुने मु अ कर	चालु आर्थिक बर्षको अनुमानित आयलाई यथावत राखिएको ।
११४२१	बाँडफाँट भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	चालु आर्थिक बर्षको अनुमानित आयलाई यथावत राखिएको ।
११६१३	व्यवसाय रजिष्ट्रेसन दस्तुर / नबिकरण	अनुसूची ६ मा दिए अनुसार गाउँपालिकाबाट उपलब्ध भएको व्यवसायको तथ्यांक अनुसार करदाता संख्या र स्थानीय आर्थिक ऐन अनुसारका करको दरहरुबाट औषत हिसाव गरिएको र प्रति वर्ष १० प्रतिशत बढोत्तरी हुने अनुमानको आधारमा हुने परिवर्तनलाई आधार लिई कर आय प्रक्षेपण भएको ।
११६११	अन्य कर (जडिबुटी, कवाडी जिवजन्तु कर)	अनुसूची ७ मा दिए अनुसार सम्भावित निकासी संख्या र स्थानीय आर्थिक ऐनको दरको आधार लिई कर आय प्रक्षेपण भएको । करको दरमा परिपर्तन नगरिएको ।
१३३११	समानीकरण अनुदान (संघीय सरकार)	चालु आर्थिक बर्षको अनुमानित आयमा १० प्रतिशत वार्षिक बृद्धि हुने गरी प्रक्षेपण गरिएको ।
	समानीकरण अनुदान (प्रदेश सरकार)	चालु आर्थिक बर्षको अनुमानित आयमा १० प्रतिशत वार्षिक बृद्धि हुने गरी प्रक्षेपण गरिएको ।
१३३१२	सशर्त अनुदान	चालु आर्थिक बर्षको अनुमानित आयलाई यथावत राखिएको ।
१४१७८	सवारी साधन कर (बाँडफाँट)	चालु आ ब मा प्राप्त आयमा प्रति बर्ष १० प्रतिशत बृद्धि गरिएको ।
१४२१३	अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम (प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर)	अनुसूची ८ मा दिए अनुसार रघुगंगा, बेगखोला र कालीगण्डकी नदीबाट नदीजन्य पदार्थ उत्खनन् गर्न प्रस्ताव गरिएको स्थानहरुको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षणको प्रतिवेदनले सिफारिस गरेको उत्खनन् गर्न सकिने परिमाण र गण्डकी प्रदेश सरकारले तोकेको करको दरको आधारमा आयको अनुमान र प्रक्षेपण गरिएको । करको दरमा वार्षिक १० प्रतिशत बढोत्तरी हुने अनुमानको आधारमा आय प्रक्षेपणमा बढोत्तरी भएको ।

११४७२	विज्ञापन कर	अनुसूची ९ मा दिए अनुसार स्थानीय आर्थिक ऐनमा तोकिएको दर र बजार क्षेत्र तथा ग्रामिण क्षेत्रहरूमा राखिएका विज्ञापनका साईनबोर्ड, ब्यानर तथा अन्य साधनहरूको उपयोग आदिको न्यूनतम अनुमानित संख्याको आधारमा आयको प्रक्षेपण गरिएको ।
११४५२	पूर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर	अनुसूची १० मा दिए अनुसार गाउँपालिका स्थायी ठेगाना भई सञ्चालनमा रहेको वा अन्यत्र दर्ता भएको तर नियमित रूपमा गाउँपालिका क्षेत्रमा सञ्चालनमा रहेको सवारी साधनहरूको अनुमानित संख्या र स्थानीय आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भएको सडक उपयोग शुल्कको आधार लिई कर आय प्रक्षेपण भएको ।
१४२४२	नक्सा पास दस्तुर	अनुसूची ११ मा दिए अनुसार सम्भावित करदाता संख्या र स्थानीय आर्थिक ऐनमा भएको करको दरलाई आधार लिई कर आय प्रक्षेपण भएको ।
१४२४३	सिफारिस दस्तुर	अनुसूची १२ मा दिए अनुसार सम्भावित करदाता संख्या र स्थानीय आर्थिक ऐनमा भएको करको दरलाई आधार लिई कर आय प्रक्षेपण भएको । स्थानीय सहमति अनुसार जनसंख्याको वार्षिक बृद्धिको अवस्था अनुसार सेवाग्राहीको संख्या र सेवाको दरमा समय सापेक्ष बृद्धि गरिएको ।
१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	अनुसूची १३ मा दिए अनुसार सम्भावित करदाता संख्या र स्थानीय आर्थिक ऐनमा भएको करको दरलाई आधार लिई कर आय प्रक्षेपण भएको । घटनाको प्रकृति अनुसार समय सापेक्ष दर परिवर्तन गरिएको छ ।
१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	अनुसूची १४ मा दिए अनुसार सम्भावित करदाता संख्या र स्थानीय आर्थिक ऐनमा भएको करको दरलाई आधार लिई कर आय प्रक्षेपण भएको । वार्षिक आयलाई यथावत राखिएको ।
१४२४६	मूल्यांकन दस्तुर	अनुसूची १५ मा दिए अनुसार सम्भावित करदाता संख्या र स्थानीय आर्थिक ऐनमा भएको करको दरलाई आधार लिई कर आय प्रक्षेपण भएको । अचल सम्पत्ति मूल्यांकन र आय स्रोत प्रमाणित दस्तुरको दर स्थानीय सहमतिमा समयानुकूल हुने गरी बृद्धि गर्दै गरिएको ।

१४२४९	अन्य दस्तुर	अनुसूची १६ मा दिए अनुसार माथिका शिर्षकहरूमा नपरेका सेवा क्षेत्रका सम्भावित करदाता संख्या र स्थानीय आर्थिक ऐनमा भएको करको दरलाई आधार लिई कर आय प्रक्षेपण भएको । यसमा बार्षिक दस्तुरको दरमा १० प्रतिशत बृद्धि हुने अपेक्षा गरी आय प्रक्षेपण भएको छ ।
१४३१२	दण्ड जरिवाना	अनुसूची १७ मा दिए अनुसार सम्भावित कसुरको संख्या र स्थानीय आर्थिक ऐनमा भएको करको दर र प्रस्तावित अन्य दरहरूलाई आधार लिई कर आय प्रक्षेपण भएको ।

६.१.२ आगामी तिन आर्थिक वर्षको आयको प्रक्षेपण

यस गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१, २०८१/८२ र २०८२/८३ को आय तथा राजस्व प्रक्षेपण गर्दा राजस्व परामर्श समितिका पदाधिकारीहरू, आर्थिक प्रशासन शाखा र राजस्व उपशाखा र अन्य शाखाका कर्मचारीहरूसंगको संयुक्त छलफलबाट आगामी आर्थिक वर्षहरूमा संकलन गर्न सकिने सम्भावित आयको अंकहरू प्रक्षेपण गरिएको छ । यी स्रोतहरूबाट अनुमान तथा प्रक्षेपण गरिएको आय स्वतः संकलन हुन सक्दैन । यसको लागि परिच्छेद ५ मा संलग्न गरिएको राजस्व सुधार कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने आवश्यकता रहन्छ । साथै गाउँपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू यथेष्ट जानकारी भई राजस्व प्रशासन सुधार कार्यमा संलग्न रहनु पर्नेछ ।

तालिका ३५: आगामी ३ आर्थिक वर्षको राजस्व प्रक्षेपण

राजस्व संकेत	राजस्व शिर्षक	प्रस्तावित आय (चालु आ ब २०७९/८० को)	प्रक्षेपित आय (आगामी ३ आ ब को)		
			२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
१००००	राजस्व तथा अनुदान	४५१,३७१,०७२	४७८,२७२,५२९	४९१,५३१,२१३	५०६,४०९,३७०
११०००	कर	९६,०५७,०७२	१०८,५९७,२०८	१०९,१०१,४७५	१०९,६३९,३६८
१११००	आय मुनाफा तथा पूजीगत लाभमा लाग्ने कर	०	२०३,२९०	२०३,२९०	२०३,२९०
१११३०	लगानीको आय तथा अन्य आयमा लाग्ने कर	०	२०३,२९०	२०३,२९०	२०३,२९०
१११३१	सम्पत्ति बहाल तथा पट्टा वापतको आयमा लाग्ने कर	०	२०३,२९०	२०३,२९०	२०३,२९०
११३००	सम्पत्ति कर	७१६२,०७२	३,६४८,८८०	४,०१३,७६८	४,४१५,१४४
११३१०	अचल सम्पत्तिमा लाग्ने कर	७००,०००	३,३३९,२८०	३,६७३,२०८	४,०४०,५२८
११३११	व्यक्तिगत सम्पत्तिमा लाग्ने बार्षिक कर	०	०	०	०
११३१२	संस्थागत सम्पत्तिमा लाग्ने बार्षिक कर	०	०	०	०
११३१३	सम्पत्ति कर	२००,०००	२,२३०,८१०	२,४५३,८९१	२,६९९,२८०
११३१४	भूमिकर (मालपोत)	५००,०००	१,१०८,४७०	१,२१९,३१७	१,३४१,२४९
११३२०	खुद सम्पत्तिमा लाग्ने चालु कर	६,४६२,०७२	३०९,६००	३४०,५६०	३७४,६१६
११३२१	घर बहाल कर	८०,०००	२३०,४००	२५३,४४०	२७८,७८४

११३२२	बहाल बितौरी कर	६,३८२,०७२	७९,२००	८७,१२०	९५,८३२
११३५०	बितीय र पूजीगत कारोबारमा लाग्ने कर	०	०	०	०
११३५१	ब्यवसाय कर	०	०	०	०
११४००	बस्तु तथा सेवामा आधारित कर	८८,५९५,०००	१०३,४३५,४३३	१०३,४५९,४३३	१०३,४६९,०३३
११४१०	मूल्य अभिवृद्धि कर	८८,५९५,०००	८८,५९५,०००	८८,५९५,०००	८८,५९५,०००
११४११	बाँडफाँट भई प्राप्त हुने मु अ कर	८८,५९५,०००	८८,५९५,०००	८८,५९५,०००	८८,५९५,०००
११४२०	अन्तःशुल्क	०	१४,६१५,६३३	१४,६१५,६३३	१४,६१५,६३३
११४२१	बाँडफाँट भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	०	१४,६१५,६३३	१४,६१५,६३३	१४,६१५,६३३
११४४०	बिशेष सेवामा लाग्ने कर	०	०	०	०
११४४२	स्वास्थ्य सेवा कर	०	०	०	०
११४४३	शिक्षा सेवा शुल्क: शैक्षिक संस्था	०	०	०	०
११४४४	शिक्षा सेवा शुल्क: बैदेशिक अध्ययन	०	०	०	०
११४५०	पूर्वाधार सेवाको उपयोग तथा सवारी साधनमा लाग्ने कर	०	१५७,४००	१८१,४००	१९१,०००
११४५१	सवारी साधनमा लाग्ने कर (सवारी दर्ता र बार्षिक सवारी कर)	०	१५७,४००	१८१,४००	१९१,०००
११४५२	पूर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर	०	०	०	०
११४७०	मनोरञ्जन कर	०	६७,४००	६७,४००	६७,४००

११४७१	सिनेमा डकुमेन्ट्री	०	०	०	०
११४७२	बिज्ञापन कर	०	६७,४००	६७,४००	६७,४००
११४७३	अन्य मनोरञ्जन कर	०	०	०	०
११६००	अन्य कर	३००,०००	१,३०९,६०५	१,४२४,९८४	१,५५१,९०१
११६१०	ब्यवसायीले भूक्तानी गर्ने	२५०,०००	१,१५३,७९०	१,२६९,१६९	१,३९६,०८६
११६१३	ब्यवसाय रजिष्ट्रेसन / नविकरण दस्तुर	२५०,०००	१,१५३,७९०	१,२६९,१६९	१,३९६,०८६
११६१४	रेडियो एफ एम सञ्चालन दस्तुर	०	०	०	०
११६२०	ब्यवसाय बाहेक अन्यले भूक्तानी गर्ने	०	०	०	०
११६२१	चालक अनुमति पत्र, सवारी दर्ता किताब सम्बन्धी दस्तुर	०	०	०	०
११६३०	कृषि तथा पशुजन्य कारोबारमा लाग्ने कर	५०,०००	१२०,७४५	१२०,७४५	१२०,७४५
११६३१	कृषि तथा पशुजन्य बस्तुको ब्यवसायिक कारोबारमा लाग्ने कर	०	१२०,७४५	१२०,७४५	१२०,७४५
११६३२	अखेटोपहारमा लाग्ने कर	५०,०००	०	०	०
११६९०	अन्य कर	०	३५,०७०	३५,०७०	३५,०७०
११६९१	अन्य कर (जडिबुटी, कवाडी जिवजन्तु कर)	०	३५,०७०	३५,०७०	३५,०७०
१३०००	अनुदान	३४३,२८२,०००	३५३,१६०,२००	३६४,०२६,२२०	३७५,९७८,८४२

१३१००	द्विपक्षीय बैदेशिक अनुदान	०	०	०	०
१३११०	द्विपक्षीय बैदेशिक चालु अनुदान	०	०	०	०
१३१११	द्विपक्षीय बैदेशिक चालु अनुदान	०	०	०	०
१३१२०	द्विपक्षीय बैदेशिक पूजीगत अनुदान	०	०	०	०
१३१२१	द्विपक्षीय बैदेशिक पूजीगत अनुदान	०	०	०	०
१३२००	बहुपक्षीय बैदेशिक अनुदान	०	०	०	०
१३२१०	बहुपक्षीय बैदेशिक चालु अनुदान	०	०	०	०
१३२११	अन्तरसरकारी अन्तर्राष्ट्रिय संस्थावाट प्राप्त चालु अनुदान	०	०	०	०
१३२१२	गैह सरकारी अन्तर्राष्ट्रिय संस्थावाट प्राप्त चालु अनुदान	०	०	०	०
१३२००	बहुपक्षीय बैदेशिक पूजीगत अनुदान	०	०	०	०
१३२२१	अन्तरसरकारी अन्तर्राष्ट्रिय संस्थावाट प्राप्त पूजीगत अनुदान	०	०	०	०
१३२२२	गैह सरकारी अन्तर्राष्ट्रिय संस्थावाट प्राप्त पूजीगत अनुदान	०	०	०	०
१३३००	अन्तरसरकारी बित्तीय हस्तान्तरण	३४३,२८२,०००	३५३,१६०,२००	३६४,०२६,२२०	३७५,९७८,८४२
१३३१०	अन्तरसरकारी अनुदान	३०५,६८२,०००	३१५,५६०,२००	३२६,४२६,२२०	३३८,३७८,८४२

१३३११	समानीकरण अनुदान (संघीय सरकार)	८९,३००,०००	९८,२३०,०००।००	१०८,०५३,०००।००	११८,८५८,३००।००
	समानीकरण अनुदान (प्रदेश सरकार)	९,४८२,०००	१०,४३०,२००।००	११,४७३,२२०।००	१२,६२०,५४२।००
१३३१२	सशर्त अनुदान (संघीय सरकार)	१८९,५००,०००	१८९,५००,०००।००	१८९,५००,०००।००	१८९,५००,०००।००
	सशर्त अनुदान (प्रदेश सरकार)	५,०००,०००	५,०००,०००।००	५,०००,०००।००	५,०००,०००।००
१३३१३	बिशेष अनुदान	०	०	०	०
१३३१४	समपूरक अनुदान (संघीय सरकार)	०	०	०	०
	समपूरक अनुदान (प्रदेश सरकार)	५,०००,०००	५,०००,०००	५,०००,०००	५,०००,०००
१३३१५	अन्य अनुदान	०	०	०	०
१३३१७	समपूरक अनुदान पूजीगत	७,४००,०००	७,४००,०००	७,४००,०००	७,४००,०००
१३३२०	अन्तरसरकारी पूजीगत अनुदान	३७,६००,०००	३७,६००,०००	३७,६००,०००	३७,६००,०००
१३३२१	सशर्त पूजीगत अनुदान	११,६००,०००	११,६००,०००	११,६००,०००	११,६००,०००
१३३२२	बिशेष पूजीगत अनुदान	२६,०००,०००	२६,०००,०००	२६,०००,०००	२६,०००,०००
१४०००	अन्य राजस्व	११,९८२,०००	१६,०१५,१२१	१७,९०३,५१८	२०,२९१,१६०
१४१००	सम्पत्तिबाट प्राप्त आय	६,७१९,०००	१०,५४९,१५१	११,९१९,८९१	१३,४९०,८७०
१४११०	ब्याज	०	०	०	०
१४१११	बित्तीय निकायबाट प्राप्त ब्याज	०	०	०	०
१४११२	ब्यापारिक निकायबाट प्राप्त ब्याज	०	०	०	०
१४११३	औद्योगिक निकायबाट प्राप्त ब्याज	०	०	०	०

१४११४	सेवामूलक निकायबाट प्राप्त ब्याज	०	०	०	०
१४११९	अन्य निकायबाट प्राप्त ब्याज	०	०	०	०
१४१२०	लाभांश	०	०	०	०
१४१२१	बित्तीय निकायबाट प्राप्त लाभांश	०	०	०	०
१४१२२	ब्यापारिक निकायबाट प्राप्त लाभांश	०	०	०	०
१४१२३	औद्योगिक निकायबाट प्राप्त लाभांश	०	०	०	०
१४१२४	सेवामूलक निकायबाट प्राप्त लाभांश	०	०	०	०
१४१२९	अन्य निकायबाट प्राप्त लाभांश	०	०	०	०
१४१५०	भाडा तथा रोयल्टी	०	३,१५८,२५१	३,७८९,९०१	४,५४७,८८१
१४१५१	सरकारी सम्पत्तिको बहालवाट प्राप्त आय	०	०	०	०
१४१५२	क्यासिनोबाट प्राप्त रोयल्टी	०	०	०	०
१४१५६	बिद्युत रोयल्टी	०	०	०	०
१४१५७	दहत्तर बहत्तर बिक्रीबाट (बाँडफाँट हुने)	०	३,१५८,२५१	३,७८९,९०१	४,५४७,८८१
१४१५९	अन्य श्रोतबाट प्राप्त बाँडफाँट नहुने रोयल्टी	०	०	०	०
१४१७०	राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त आय	६,७१९,०००	७,३९०,९००	८,१२९,९९०	८,९४२,९८९
१४१७१	बन रोयल्टी	०	०	०	०
१४१७२	खानी रोयल्टी	०	०	०	०
१४१७३	जलस्रोत रोयल्टी	०	०	०	०

१४१७४	पर्वतारोहण रोयल्टी	०	०	०	०
१४१७५	पदयात्रा रोयल्टी	०	०	०	०
१४१७६	पर्यटन सेवा शुल्क रोयल्टी	०	०	०	०
१४१७७	घरजग्गा रजिष्ट्रेसन रोयल्टी	०	०	०	०
१४१७८	सवारी साधन कर	६,७१९,०००	७,३९०,९००	८,१२९,९९०	८,९४२,९८९
१४१७९	अन्य बाँडफाँट हुने राजस्व	०	०	०	०
१४२००	बस्तु तथा सेवा बिक्रीबाट प्राप्त रकम	५,१९३,०००	५,२९७,९७०	५,८०२,६२७	६,५८९,२९०
१४२१०	बस्तु तथा सेवा बिक्रीबाट प्राप्त रकम	१,०००,०००	१,१००,०००	१,२१०,०००	१,३३१,०००
१४२११	कृषि उत्पादनको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	०	०	०	०
१४२१२	सरकारी सम्पत्ति बिक्रीबाट प्राप्त रकम	०	०	०	०
१४२१३	अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम (प्राकृतिक स्रोत)	०	०	०	०
१४२१६	निजी धारा बापतको शुल्क	०	०	०	०
१४२१७	खानेपानी नहर तथा कुलो उपयोग बापतको शुल्क	०	०	०	०
१४२१८	बिद्युत सेवा शुल्क	०	०	०	०
१४२१९	अन्य सेवा शुल्क	१,०००,०००	१,१००,०००	१,२१०,०००	१,३३१,०००
१४२२०	प्रशासनिक सेवा शुल्क	१०८,०००	०	०	०

१४२२१	न्यायिक दस्तुर	८,०००	०	०	०
१४२२३	शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी		०	०	०
१४२२५	परीक्षा दस्तुर	५०,०००	०	०	०
१४२२७	यातायात क्षेत्रको आम्दानी		०	०	०
१४२२९	अन्य प्रशासनिक शुल्क	५०,०००	०	०	०
१४२४०	दस्तुर	४,०८५,०००	४,१९७,९७०	४,५९२,६२७	५,२५८,२९०
१४२४१	सवारी पार्किङ शुल्क	०	०	०	०
१४२४२	नक्सा पास दस्तुर	०	४१५,०००	४८०,०००	६००,०००
१४२४३	सिफारिस दस्तुर	२,२००,०००।००	२,२७७,७७०	२,५०५,५४७	२,७५६,१०२
१४२४४	ब्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	१००,०००।००	१५२,७००	१५३,५००	१५३,५००
१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	१५०,०००।००	५७,२००	६५,०००	११०,०००
१४२४६	मूल्यांकन दस्तुर	०	३६२,५००	३६२,५००	५१०,०००
१४२४९	अन्य दस्तुर	१,६३५,०००।००	९३२,८००	१,०२६,०८०	१,१२८,६८८
१४३००	दण्ड, जरिवाना र जफत	७०,०००	१६८,०००	१८१,०००	२११,०००
१४३१०	दण्ड, जरिवाना र जफत	७०,०००	१६८,०००	१८१,०००	२११,०००
१४३११	न्यायिक दण्ड, जरिवाना र जफत	०	०	०	०
१४३१२	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	५०,०००	१६८,०००	१८१,०००	२११,०००
१४३१३	धरौटी सदरस्याहा	२०,०००			

१४४००	अनुदान बाहेकको हस्तान्तरण	०	०	०	०
१४४१०	चालु हस्तान्तरण	०	०	०	०
१४४११	चालु हस्तान्तरण	०	०	०	०
१४४२०	पूजीगत हस्तान्तरण	०	०	०	०
१४४२१	पूजीगत हस्तान्तरण	०	०	०	०
१४५००	बिबिध राजस्व	०	०	०	०
१४५१०	चालु दाबी तथा अन्य शुल्कहरु	०	०	०	०
१४५११	बिमा दाबी प्राप्ति	०	०	०	०
१४५२०	अन्य राजस्व	०	०	०	०
१४५२१	प्रदुषण नियन्त्रण शुल्क	०	०	०	०
१४५२२	साना सवारी कर	०	०	०	०
१४५२३	लागत सहभागिता	०	०	०	०
१४५२९	अन्य राजस्व (बिबिध आय)	०	०	०	०
१४५३०	पूजीगत राजस्व	०	०	०	०
१४५३१	सरकारी घर, जग्गा, गुडविल बिक्रीबाट प्राप्त आय	०	०	०	०
१५०००	बेरुजु	५०,०००	५००,०००	५००,०००	५००,०००
१५१००	बेरुजु	५०,०००	५००,०००	५००,०००	५००,०००

१५११०	बेरुजु	५०,०००	५००,०००	५००,०००	५००,०००
१५१११	बेरुजु	५०,०००	५००,०००	५००,०००	५००,०००
३३०००	दायित्व	०	०	०	०
३३१००	आन्तरिक दायित्व	०	०	०	०
३३११०	खुद आन्तरिक ऋण	०	०	०	०
३३१११	ऋणपत्र मार्फत प्राप्त ऋण	०	०	०	०
३३११२	अन्य आन्तरिक सरकारवाट प्राप्त ऋण	०	०	०	०
३३११३	अन्य संघ संस्थावाट प्राप्त ऋण	०	०	०	०
३३२००	बाह्य बित्तीय दायित्व	०	०	०	०
३३२४०	खुद बैदेशिक ऋण	०	०	०	०
३३२४१	बैदेशिक ऋणको प्राप्ति	०	०	०	०
	जम्मा राजस्व, अनुदान र दायित्व	४५१,३७१,०७२	४७८,२७२,५२९	४९१,५३१,२१३	५०६,४०९,३७०

नोट: कम (,) अंग्रेजी गणना प्रणाली अनुसार रहेको ।

परिच्छेद - ७

अपेक्षित नतिजा

यस गाउँपालिकाको राजस्व सुधार कार्ययोजनाले राजस्व प्रशासन तथा व्यवस्थापनमा हाल देखिएको अवस्थालाई सुधार गर्ने अपेक्षा गरिएको छ । गाउँपालिकाको अधिकांश क्षेत्र ग्रामिण तथा दुर्गम र कृषि तथा पशुपालन व्यवसायमा आधारित घरधुरीगत अर्थतन्त्र भएको हुँदा शहरी क्षेत्रहरूको तुलनामा राजस्व संकलन हुन नसक्ने भएकोले सोही वास्तविकतालाई मध्यनजर गरी आय अपेक्षा गरिएको छ । यस कार्ययोजनामा प्रस्ताव गरिएका कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन भएको खण्डमा आगामी ३ आर्थिक वर्षमा देहाय अनुसारको आय प्राप्त हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ ।

तालिका ३६: आगामी तीन आर्थिक वर्षको अपेक्षित आयको स्थिति

क्र सं	राजस्व शिर्षक	प्रक्षेपित आय (आगामी ३ आ ब को)		
		२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
१	आन्तरिक आय	१४,०१०,७९५	१५,६६४,३७०	१७,७७६,९०६
२	राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त आय	११०,६०१,५३३	१११,३४०,६२३	११२,१५३,६२२
३	अनुदान	३५३,१६०,२००	३६४,०२६,२२०	३७५,९७८,८४२
४	बेरुजु	५००,०००	५००,०००	५००,०००
५	दायित्व	०	०	०
६	जनसहभागिता	०	०	०
७	जम्मा आय	४७८,२७२,५२९	४९१,५३१,२१३	५०६,४०९,३७०
	आन्तरिक आयको प्रतिशत	३	३	४

परिच्छेद - ८

अनुगमन तथा मूल्यांकन

यस गाउँपालिकाको राजस्व सुधार कार्ययोजनाको सफल कार्यान्वयनको लागि प्रभावकारी अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्नु पर्ने आवश्यकता देखिएको छ । राजस्व सुधार कार्ययोजनाका रणनीतिक कार्यक्रमहरूलाई वार्षिक योजना तथा कार्यक्रममा समावेश गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने आवश्यकता रहन्छ । यस कारण राजस्व सुधार कार्य योजनाको सफल कार्यान्वयनको लागि अनुगमन तथा मूल्यांकनका देहायको व्यवस्थाको लागि सुझाव दिईएको छ:

- क) **कार्यपालिकाबाट अनुगमन र हेरचाह:** राजस्व सुधार कार्य योजनाको सफल कार्यान्वयनको लागि कार्यपालिकाले समय समयमा यस योजनाको कार्यान्वयन अवस्था बारेमा अनुगमन, सुपरिवेक्षण र समिक्षा गर्नु पर्नेछ । कार्यपालिका बैठकमा सम्बन्धित शाखालाई यसको लक्ष र प्रगतिको बारेमा प्रस्तुत गर्न लगाई आवश्यक सुझावहरू प्रदान गर्नु पर्नेछ ।
- ख) **राजस्व परामर्श समितिबाट अनुगमन र मूल्याङ्कन:** यस योजनाको कार्यान्वयन आगामी २०८० श्रावण १ गतेबाट लागू हुने भएकोले यसको कार्यान्वयनको लागि आवश्यक पहल भए नभएको, गाउँपालिकाले वार्षिक कार्ययोजनाको खाका लागू गरे नगरेको, यसको लागि आर्थिक स्रोत तथा साधन र आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था र परिचालन भए नभएको अनुगमन गर्ने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ । यस कार्ययोजनाको कार्यान्वयन र उपलब्धि सम्बन्धमा चौमासिक समिक्षा र वार्षिक रुपमा मूल्याङ्कनको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
- ग) **प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतद्वारा नियमित अनुगमन र सुपरिवेक्षण:** यस कार्य योजनाको सफल कार्यान्वयनको लागि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतद्वारा नियमित रुपमा प्रक्रिया तथा प्रगति अनुगमन, सुपरिवेक्षण तथा नेतृत्व दिनु पर्नेछ । आन्तरिक राजस्व संकलनको स्थिति, राजस्व संकलनको क्रममा आईपरेका समस्याहरू र राजस्व सम्बन्धिका प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरूको लागि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले सम्बन्धित शाखाहरूलाई निर्देशन र नियमन गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ९

स्थानीय राजस्वका थप सम्भावनाहरु

यस गाउँपालिकामा आन्तरिक राजस्व तर्फको आय संकलनको सम्भावना राम्रो रहेको छ । तर यहाँको राजस्व स्रोतहरुको समुचित उपयोग र प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरु गर्नु पर्ने आवश्यकता देखिएको छ । आन्तरिक आयलाई बढाउनको लागि देहायका सम्भावनाहरु रहेको छः

- क) यस गाउँपालिकामा कृषियोग्य भूमिको उपलब्धता भएको हुँदा यहाँ अन्नबाली, तरकारी, फलफुल र पशुपालनको प्रसस्त सम्भावना रहेको छ । यी कृषिजन्य उत्पादनहरुलाई बेनी, बागलुङ, कुस्मा, पोखरा आदि बजारहरुमा सजिलै बिक्री गर्न सकिन्छ । कृषिजन्य तथा पशुजन्य व्यवसायको प्रवर्द्धन गरी आन्तरिक राजस्व बढाउन सकिने सम्भावना रहेको छ ।
- ख) यस गाउँपालिकामा प्राकृतिक स्रोत साधनमा रघुगंगा, बेगखोला र काली गण्डकी नदीहरुमा ढुंगा, गिट्टी, बालुबा र दहत्तर बहत्तर बिक्रीको आयको सम्भावना अधिक रहेकोले सोको व्यवस्थित उपयोग तथा बिक्री बढाउनु सकिनेछ ।
- ग) रघुगंगा गाउँपालिकामा यासागुम्बा, पाँचऔले, कुट्की, निरमसी, जटामसी, विखमा, सतुवा, लोडसल्ला, बिष, चिराईतो आदिको उत्पादन गर्न सकिने अधिक सम्भावना रहेको हुँदा यी जडिबुटीको संरक्षण, विस्तार र उपयोग गरी आन्तरिक राजस्वमा बृद्धि ल्याउन सकिने सम्भावना रहेको छ ।
- घ) गाउँपालिकामा सम्पत्ति कर र नक्सापास दस्तुर संकलन कार्य कार्यान्वयन भएको छैन । आगामी आर्थिक वर्षबाट यी क्षेत्रहरुमा प्रभावकारी कार्यान्वयन र नियमन हुनु पर्ने आवश्यकता देखिन्छ ।
- ङ) यस गाउँपालिकामा गलेश्वर, धौलेश्वर महादेव, राखु भगवती मन्दिर, परजा धारा, स्वर्गद्वारी मन्दिर, मण्डलीथान चिमखोला, रिखार मन्दिर आदि धार्मिक स्थलहरु, रामकोट, थामकोट र भोर्लाकोट जस्ता ऐतिहासिक स्थलहरु, रुईसे भेडी ओडार तथा भ्यूटावर, बेग बादुक झोलुङ्गे पुल र पुल देउराली पदमार्ग, मुटुकाँडे ढुंगा, दर्मिजा तातोपानी जस्ता पर्यटकीय स्थलहरु रहेको हुँदा सोको प्रवर्द्धन गरी पर्यटकीय व्यवसाय विकास गरी आन्तरिक आयमा बृद्धि गर्न सकिने देखिन्छ ।

अनुसूची १

वार्षिक आयको तुलनात्मक विवरण

राजस्व संकेत	राजस्व शिर्षक	यथार्थ (बिगत तीन आ ब को)			प्रस्तावित आय (चालु आ ब २०७९/८० को)
		२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	
१००००	राजस्व तथा अनुदान	३१०,३६७,५८९	३८१,६५०,४९३	३९६,५७५,६९१	४५१,३७१,०७२
११०००	कर	४८,०७५,१३५	६६,०९५,२८०	७०,२६१,६९३	९६,०५७,०७२
१११००	आय मुनाफा तथा पूजीगत लाभमा लाग्ने कर	०	०	२०३,२९०	०
१११३०	लगानीको आय तथा अन्य आयमा लाग्ने कर	०	०	२०३,२९०	०
१११३१	सम्पत्ति बहाल तथा पट्टा वापतको आयमा लाग्ने कर	०	०	२०३,२९०।००	०
११३००	सम्पत्ति कर	९९९,४९२	५,४३९,७६३	७७८,०००	७,९६२,०७२
११३१०	अचल सम्पत्तिमा लाग्ने कर	९९९,४९२	५,४३९,७६३	६७०,४६९	७००,०००
११३११	व्यक्तिगत सम्पत्तिमा लाग्ने बार्षिक कर	०	०	०	०
११३१२	संस्थागत सम्पत्तिमा लाग्ने बार्षिक कर	०	०	०	०
११३१३	सम्पत्ति कर	०	०	०	२००,०००।००
११३१४	भूमिकर (मालपोत)	९९९,४९१।५०	५,४३९,७६३।००	६७०,४६९।००	५००,०००
११३२०	खुद सम्पत्तिमा लाग्ने चालु कर	०	०	१०७,५३१	६,४६२,०७२
११३२१	घर बहाल कर	०	०	१०७,५३०।५०	८०,०००

११३२२	बहाल बितौरी कर	०	०	०	६,३८२,०७२
११३५०	बिज्तीय र पूजीगत कारोबारमा लाग्ने कर	०	०	०	०
११३५१	ब्यवसाय कर	०	०	०	०
११४००	बस्तु तथा सेवामा आधारित कर	४७,०७५,६४३	६०,६५५,५१७	६९,१५९,६५९	८८,५९५,०००
११४१०	मूल्य अभिवृद्धि कर	४७,०७५,६४३	६०,६५५,५१७	५४,५४४,०२६	८८,५९५,०००
११४११	बाँडफाँट भई प्राप्त हुने मु अ कर	४७,०७५,६४३	६०,६५५,५१७	५४,५४४,०२६	८८,५९५,०००
११४२०	अन्तःशुल्क	०	०	१४,६१५,६३३	०
११४२१	बाँडफाँट भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	०	०	१४,६१५,६३३	०
११४४०	बिशेष सेवामा लाग्ने कर	०	०	०	०
११४४२	स्वास्थ्य सेवा कर	०	०	०	०
११४४३	शिक्षा सेवा शुल्क: शैक्षिक संस्था	०	०	०	०
११४४४	शिक्षा सेवा शुल्क: बैदेशिक अध्ययन	०	०	०	०
११४५०	पूर्वाधार सेवाको उपयोग तथा सवारी साधनमा लाग्ने कर	०	०	०	०
११४५१	सवारी साधनमा लाग्ने कर (सवारी दर्ता र बार्षिक सवारी कर)	०	०	०	०
११४५२	पूर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर	०	०	०	०
११४७०	मनोरञ्जन कर	०	०	०	०

११४७१	सिनेमा डकुमेन्ट्री	०	०	०	०
११४७२	बिज्ञापन कर	०	०	०	०
११४७३	अन्य मनोरञ्जन कर	०	०	०	०
११६००	अन्य कर	०	०	१२०,७४५	३००,०००
११६१०	ब्यवसायीले भूक्तानी गर्ने	०	०	०	२५०,०००
११६१३	ब्यवसाय रजिष्ट्रेसन / नविकरण दस्तुर	०	०	०	२५०,०००
११६१४	रेडियो एफ एम सञ्चालन दस्तुर	०	०	०	०
११६२०	ब्यवसाय बाहेक अन्यले भूक्तानी गर्ने	०	०	०	०
११६२१	चालक अनुमति पत्र, सवारी दर्ता किताब सम्बन्धी दस्तुर	०	०	०	०
११६३०	कृषि तथा पशुजन्य कारोबारमा लाग्ने कर	०	०	१२०,७४५	५०,०००
११६३१	कृषि तथा पशुजन्य बस्तुको ब्यवसायिक कारोबारमा लाग्ने कर	०	०	१२०,७४५	
११६३२	अखेटोपहारमा लाग्ने कर	०	०	०	५०,०००
११६९०	अन्य कर	०	०	०	०
११६९१	अन्य कर (जडिबुटी, कवाडी जिवजन्तु कर)	०	०	०	०
१३०००	अनुदान	२५४,४५३,०००	३११,४४०,९५३	३१४,२६३,५०३	३४३,२८२,०००
१३१००	द्विपक्षीय बैदेशिक अनुदान	०	०	०	०

१३११०	द्विपक्षीय बैदेशिक चालु अनुदान	०	०	०	०
१३१११	द्विपक्षीय बैदेशिक चालु अनुदान	०	०	०	०
१३१२०	द्विपक्षीय बैदेशिक पूजीगत अनुदान	०	०	०	०
१३१२१	द्विपक्षीय बैदेशिक पूजीगत अनुदान	०	०	०	०
१३२००	बहुपक्षीय बैदेशिक अनुदान	०	०	०	०
१३२१०	बहुपक्षीय बैदेशिक चालु अनुदान	०	०	०	०
१३२११	अन्तरसरकारी अन्तर्राष्ट्रिय संस्थावाट प्राप्त चालु अनुदान	०	०	०	०
१३२१२	गैह सरकारी अन्तर्राष्ट्रिय संस्थावाट प्राप्त चालु अनुदान	०	०	०	०
१३२००	बहुपक्षीय बैदेशिक पूजीगत अनुदान	०	०	०	०
१३२२१	अन्तरसरकारी अन्तर्राष्ट्रिय संस्थावाट प्राप्त पूजीगत अनुदान	०	०	०	०
१३२२२	गैह सरकारी अन्तर्राष्ट्रिय संस्थावाट प्राप्त पूजीगत अनुदान	०	०	०	०
१३३००	अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	२५४,४५३,०००	३११,४४०,९५३	३१४,२६३,५०३	३४३,२८२,०००
१३३१०	अन्तरसरकारी अनुदान	२५४,४५३,०००	३११,४४०,९५३	२९४,७०३,५११	३०५,६८२,०००
१३३११	समानीकरण अनुदान (संघीय सरकार)	७६,६००,०००	७९,४००,०००	८३,४००,०००	८९,३००,०००

	समानीकरण अनुदान (प्रदेश सरकार)	१२,०१२,०००	१२,१५७,०००	८,९७१,०००	९,४८२,०००
१३३१२	सशर्त अनुदान (संघीय सरकार)	१६३,३४१,०००	२१२,३४३,९५३	१९०,८५२,६९७	१८९,५००,०००
	सशर्त अनुदान (प्रदेश सरकार)	०	२,५००,०००	४,८०६,०००	५,०००,०००
१३३१३	बिशेष अनुदान	०	०	०	०
१३३१४	समपूरक अनुदान (संघीय सरकार)	२,५००,०००	५,०४०,०००	०	०
	समपूरक अनुदान (प्रदेश सरकार)	०	०	४,३८०,०००	५,०००,०००
१३३१५	अन्य अनुदान	०	०	०	०
१३३१७	समपूरक अनुदान पूजीगत	०	०	२,२९३,८१४	७,४००,०००
१३३२०	अन्तरसरकारी पूजीगत अनुदान	०	०	१९,५५९,९९२	३७,६००,०००
१३३२१	सशर्त पूजीगत अनुदान	०	०	११,१३४,७०१	११,६००,०००
१३३२२	बिशेष पूजीगत अनुदान	०	०	८,४२५,२९१	२६,०००,०००
१४०००	अन्य राजस्व	७,८३९,४५४	४,११४,२६०	१२,०५०,४९४	११,९८२,०००
१४१००	सम्पत्तिबाट प्राप्त आय	२,८३५,०००	४,११४,२६०	५,५६७,८६९	६,७१९,०००
१४११०	ब्याज	०	०	०	०
१४१११	बितीय निकायबाट प्राप्त ब्याज	०	०	०	०
१४११२	ब्यापारिक निकायबाट प्राप्त ब्याज	०	०	०	०
१४११३	औद्योगिक निकायबाट प्राप्त ब्याज	०	०	०	०
१४११४	सेवामूलक निकायबाट प्राप्त ब्याज	०	०	०	०

१४११९	अन्य निकायबाट प्राप्त ब्याज	०	०	०	०
१४१२०	लाभांश	०	०	०	०
१४१२१	बित्तीय निकायबाट प्राप्त लाभांश	०	०	०	०
१४१२२	ब्यापारिक निकायबाट प्राप्त लाभांश	०	०	०	०
१४१२३	औद्योगिक निकायबाट प्राप्त लाभांश	०	०	०	०
१४१२४	सेवामूलक निकायबाट प्राप्त लाभांश	०	०	०	०
१४१२९	अन्य निकायबाट प्राप्त लाभांश	०	०	०	०
१४१५०	भाडा तथा रोयल्टी	२,८३५,०००	४,९९४,२६०	८०,०००	(
१४१५१	सरकारी सम्पत्तिको बहालवाट प्राप्त आय	०	०	८०,०००	०
१४१५२	क्यासिनोबाट प्राप्त रोयल्टी	०	०	०	०
१४१५६	बिद्युत रोयल्टी	०	०	०	०
१४१५७	दहत्तर बहत्तर बिक्रीबाट (बाँडफाँट हुने)	२,८३५,०००	४,९९४,२६०	०	०
१४१५९	अन्य श्रोतवाट प्राप्त बाँडफाँट नहुने रोयल्टी			०	०
१४१७०	राजस्व बाँडफाँटवाट प्राप्त आय	०	०	५,४८७,८६९	६,७९९,०००
१४१७१	बन रोयल्टी	०	०	०	०
१४१७२	खानी रोयल्टी	०	०	०	०
१४१७३	जलस्रोत रोयल्टी	०	०	०	०
१४१७४	पर्वतारोहण रोयल्टी	०	०	०	०

१४१७५	पदयात्रा रोयल्टी	०	०	०	०
१४१७६	पर्यटन सेवा शुल्क रोयल्टी	०	०	०	०
१४१७७	घरजग्गा रजिष्ट्रेसन रोयल्टी	०	०	०	०
१४१७८	सवारी साधन कर	०	०	५,४८७,८६९	६,७९९,०००
१४१७९	अन्य बाँडफाँट हुने राजस्व	०	०	०	०
१४२००	बस्तु तथा सेवा बिक्रीबाट प्राप्त रकम	०	०	६,२४६,६२५	५,९९३,०००
१४२१०	बस्तु तथा सेवा बिक्रीबाट प्राप्त रकम	०	०	०	१,०००,०००
१४२११	कृषि उत्पादनको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	०	०	०	०
१४२१२	सरकारी सम्पत्ति बिक्रीबाट प्राप्त रकम	०	०	०	०
१४२१३	अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम (प्राकृतिक स्रोत)	०	०	०	०
१४२१६	निजी धारा बापतको शुल्क	०	०	०	०
१४२१७	खानेपानी नहर तथा कुलो उपयोग शुल्क	०	०	०	०
१४२१८	बिद्युत सेवा शुल्क	०	०	०	०
१४२१९	अन्य सेवा शुल्क	०	०	०	१,०००,०००
१४२२०	प्रशासनिक सेवा शुल्क	०	०	०	१०८,०००
१४२२१	न्यायिक दस्तुर	०	०	०	८,०००
१४२२३	शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	०	०	०	०
१४२२५	परीक्षा दस्तुर	०	०	०	५०,०००

१४२२७	यातायात क्षेत्रको आम्दानी	०	०	०	०
१४२२९	अन्य प्रशासनिक शुल्क	०	०	०	५०,०००
१४२४०	दस्तुर	(	(	६,२४६,६२५	४,०८५,०००
१४२४१	सवारी पार्किङ शुल्क	०	०	०	०
१४२४२	नक्सा पास दस्तुर	०	०	०	०
१४२४३	सिफारिस दस्तुर	०	०	०	२,२००,०००।००
१४२४४	ब्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	०	०	१,६९६,१७०।५८	१००,०००।००
१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	०	०	०	१५०,०००।००
१४२४६	मूल्यांकन दस्तुर	०	०	०	०
१४२४९	अन्य दस्तुर	०	०	४,५५०,४५४।९०	१,६३५,०००।००
१४३००	दण्ड, जरिवाना र जफत	०	०	२३६,०००	७०,०००
१४३१०	दण्ड, जरिवाना र जफत	०	०	२३६,०००	७०,०००
१४३११	न्यायिक दण्ड, जरिवाना र जफत	०	०	०	०
१४३१२	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	०	०	२३६,०००।००	५०,०००
१४३१३	धरोटी सदरस्याहा	०	०	०	२०,०००
१४४००	अनुदान बाहेकको हस्तान्तरण	०	०	०	०
१४४१०	चालु हस्तान्तरण	०	०	०	०
१४४११	चालु हस्तान्तरण	०	०	०	०

१४४२०	पूजीगत हस्तान्तरण	०	०	०	०
१४४२१	पूजीगत हस्तान्तरण	०	०	०	०
१४५००	बिबिध राजस्व	५,००४,४५४	०	०	०
१४५१०	चालु दाबी तथा अन्य शुल्कहरु	(	०	०	०
१४५११	बिमा दाबी प्राप्ति		०	०	०
१४५२०	अन्य राजस्व	५,००४,४५४	०	०	०
१४५२१	प्रदुषण नियन्त्रण शुल्क	०	०	०	०
१४५२२	साना सवारी कर	०	०	०	०
१४५२३	लागत सहभागिता	०	०	०	०
१४५२९	अन्य राजस्व (बिबिध आय)	५,००४,४५४	०	०	०
१४५३०	पूजीगत राजस्व	०	०	०	०
१४५३१	सरकारी घर, जग्गा, गुडविल बिक्रीवाट प्राप्त आय	०	०	०	०
१५०००	बेरुजु	०	०	०	५०,०००
१५१००	बेरुजु	०	०	०	५०,०००
१५११०	बेरुजु	०	०	०	५०,०००
१५१११	बेरुजु	०	०	०	५०,०००
३३०००	दायित्व	०	०	०	०

३३१००	आन्तरिक दायित्व	०	०	०	०
३३११०	खुद आन्तरिक ऋण	०	०	०	०
३३१११	ऋणपत्र मार्फत प्राप्त ऋण	०	०	०	०
३३११२	अन्य आन्तरिक सरकारवाट प्राप्त ऋण	०	०	०	०
३३११३	अन्य संघ संस्थावाट प्राप्त ऋण	०	०	०	०
३३२००	बाह्य बित्तीय दायित्व	०	०	०	०
३३२४०	खुद बैदेशिक ऋण	०	०	०	०
३३२४१	बैदेशिक ऋणको प्राप्ति	०	०	०	०
	जम्मा राजस्व, अनुदान र दायित्व	३१०,३६७,५८९	३८१,६५०,४९३	३९६,५७५,६९१	४५१,३७१,०७२
३२१२२	नगद मौज्दात	२९,९९७,२३७	४५,६५४,८७५	५१,२४२,९५०	६२,३४७,७५३
	कुल जम्मा	३४०,३६४,८२६	४२७,३०५,३६८	४४७,८१८,६४१	५१३,७१८,८२५

नोट: कम (,) अंग्रेजी गणना प्रणाली अनुसार रहेको ।

अनुसूची २

सम्पत्ति कर प्रक्षेपण

क्र सं	करयोग्य सम्पत्तिको मूल्यांकन अंक (रु)	आ ब २०८०/८१			आ ब २०८१/८२			आ ब २०८२/८३		
		बार्षिक दर (रु)	अनुमानित करदाता संख्या	अनुमानित आय (रु)	बार्षिक दर (रु)	अनुमानित करदाता संख्या	अनुमानित आय (रु)	बार्षिक दर (रु)	अनुमानित करदाता संख्या	अनुमानित आय (रु)
१	रु १ लाख सम्म	६६	७७८	५१,३४८	७३	७७८	५६,४८३	८०	७७८	६२,१३१
२	रु १ देखि ५ लाख सम्म	१३२	९७३	१,२८,३७०	१४५	९७३	१,४१,२०७	१६०	९७३	१,५५,३२८
३	रु ५ देखि १० लाख सम्म	३९६	७७८	३,०८,०८८	४३६	७७८	३,३८,८९७	४७९	७७८	३,७२,७८६
४	रु १० देखि १५ लाख सम्म	६६०	७७८	५,१३,४८०	७२६	७७८	५,६४,८२८	७९९	७७८	६,२१,३११
५	रु १५ देखि २० लाख सम्म	१,३२०	१९५	२,५६,७४०	१,४५२	१९५	२,८२,४१४	१,५९७	१९५	३,१०,६५५
६	रु २० देखि ३० लाख सम्म	१,५८४	१९५	३,०८,०८८	१,७४२	१९५	३,३८,८९७	१,९१७	१९५	३,७२,७८६
७	रु ३० देखि ४० लाख सम्म	३,५६४	११७	४,१५,९१९	३,९२०	११७	४,५७,५११	४,३१२	११७	५,०३,२६२
८	रु ४० देखि ५० लाख सम्म	७,२६०	७८	५,६४,८२८	७,९८६	७८	६,२१,३११	८,७८५	७८	६,८३,४४२
९	रु ५० देखि ८० लाख सम्म	१०,५६०	०	०	११,६१६	०	०	१२,७७८	०	०
१०	रु ८० लाख देखि १ करोड	१५,८४०	०	०	१७,४२४	०	०	१९,१६६	०	०
११	रु १ करोड भन्दा माथि	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा		३८९०	२५,४६,८६१		३८९०	२८,०१,५४७		३८९०	३०,८१,७०२

भूमिकर (मालपोत) आय प्रक्षेपण

क्र सं	जग्गाको किसिम	आर्थिक वर्ष २०८०/८१			आर्थिक वर्ष २०८१/८२			आर्थिक वर्ष २०८२/८३		
		जग्गाको क्षेत्रफल (रोपनी)	प्रति रोपनी मालपोत दर	अनुमानित भूमिकर आय रु	जग्गाको क्षेत्रफल (रोपनी)	प्रति रोपनी मालपोत दर	अनुमानित भूमिकर आय रु	जग्गाको क्षेत्रफल (रोपनी)	प्रति रोपनी मालपोत दर	अनुमानित भूमिकर आय रु
१	खेत	१०,७६०	१७	१,७७,५४०	१०,७६०	१८	१,९५,२९४	१०,७६०	२०	२१४,८२३
२	पाखो	५६,४२०	१७	९,३०,९३०	५६,४२०	१८	१०,२४,०२३	५६,४२०	२०	१,१२६,४२५
	जम्मा	६७,१८०		११,०८,४७०	६७,१८०		१२,१९,३१७	६७,१८०		१३,४१,२४९

घरबहाल कर आय प्रक्षेपण

क्र सं	बहाल प्रयोजन	अनुमानित करदाता संख्या	औषत मासिक भाडा रकम रु	बार्षिक भाडा रकम रु	सम्भाव्य कर रकम रु
	आ ब २०८०/८१				
१	व्यापारिक प्रयोजन	४०	४,४००	२१,१२,०००	२,११,२००
२	संस्थागत प्रयोजन	८	४,४००	४,२२,४००	४२,२४०
	जम्मा अनुमानित आय	४८		२५,३४,४००	२,५३,४४०
	आ ब २०८१/८२				
१	व्यापारिक प्रयोजन	४०	४,८४०	२३,२३,२००	२,३२,३२०
२	संस्थागत प्रयोजन	८	४,८४०	४,६४,६४०	४६,४६४
	जम्मा अनुमानित आय	४८		२७,८७,८४०	२,७८,७८४
	आ ब २०८२/८३				
१	व्यापारिक प्रयोजन	४०	५,३२४	२५,५५,५२०	२,५५,५५२
२	संस्थागत प्रयोजन	८	५,३२४	५,११,१०४	५१,११०
	जम्मा अनुमानित आय	४८		३०,६६,६२४	३,०६,६६२

बहाल बिटौरी कर आय प्रक्षेपण

क्र सं	बहाल प्रयोजन	अनुमानित करदाता संख्या	औषत मासिक भाडा रकम रु	बहाल आय रकम रु
	आ ब २०८०/८१			
१	बहाल बिटौरी	१	६,६००	७९,२००
	जम्मा अनुमानित आय	१		७९,२००
	आ ब २०८१/८२			
१	बहाल बिटौरी	१	७,२६०	८७,१२०
	जम्मा अनुमानित आय	१		८७,१२०
	आ ब २०८२/८३			
१	बहाल बिटौरी	१	७,९८६	९५,८३२
	जम्मा अनुमानित आय	१		९५,८३२

व्यवसाय कर आय प्रक्षेपण

क्र सं	व्यवसायको किसिम	आर्थिक वर्ष २०८०/८१			आर्थिक वर्ष २०८१/८२			आर्थिक वर्ष २०८२/८३		
		संख्या	औषत दर (रु)	आय रकम रु	संख्या	औषत दर (रु)	आय रकम रु	संख्या	औषत दर (रु)	आय रकम रु
क	व्यवसायको वार्षिक कर									
१	किराना तथा फेन्सी पसल	८३	२,२००	१,८२,६००	८३	२,४२०	२,००,८६०	८३	२,६६२	२२०,९४६
२	निर्माण व्यवसाय	७	५,५००	३८,५००	७	६,०५०	४२,३५०	७	६,६५५	४६,५८५
३	उत्पादनमूलक उद्योग	१६६	२,२००	३,६५,२००	१६६	२,४२०	४,०१,७२०	१६६	२,६६२	४,४१,८९२
४	कृषि तथा वनजन्य उद्योग	४३	१,६५०	७०,९५०	४३	१,८१५	७८,०४५	४३	१,९९७	८५,८५०
५	पर्यटन तथा होटेल	३	२,२००	६,६००	३	२,४२०	७,२६०	३	२,६६२	७,९८६
६	सेवा उद्योग	२	१,३२०	२,६४०	२	१,४५२	२,९०४	२	१,५९७	३,१९४
ख	पटके व्यवसाय कर									
१	भैंसी राँगा	५०	११०	५,५००	५०	१२१	६,०५०	५०	१३३	६,६५५
२	खसी बोका	२००	५५	११,०००	२००	६१	१२,१००	२००	६७	१३,३१०
३	हाँस कुखुरा	५००	२२	११,०००	५००	२४	१२,१००	५००	२७	१३,३१०
४	घुम्ती व्यवसाय (फेन्सी)	२०	२७५	५,५००	२०	३०३	६,०५०	२०	३३३	६,६५५
५	घुम्ती व्यवसाय (अन्य)	२०	१६५	३,३००	२०	१८२	३,६३०	२०	२००	३,९९३
ग	खानी ढुंगा ढुवानी कर									
१	खरी ढुंगा प्रति ट्याक्टर	१००	७७०	७७,०००	१००	८४७	८४,७००	१००	९३२	९३,१७०
२	अन्य ढुंगा प्रति ट्याक्टर	२००	५५०	१,१०,०००	२००	६०५	१,२१,०००	२००	६६६	१,३३,१००

३	खरी ढुंगा प्रति ट्रिपर	१००	१,१००	१,१०,०००	१००	१,२१०	१,२१,०००	१००	१,३३१	१,३३,१००
४	अन्य ढुंगा प्रति ट्रिपर	२००	७७०	१,५४,०००	२००	८४७	१,६९,४००	२००	९३२	१,८६,३४०
	जम्मा			११,५३,७९०			१२,६९,१६९			१३,९६,०८६

जडिबुटी कवाडी तथा जिवजन्तु कर आय प्रक्षेपण

क्र सं	बिवरण	ईकाइ	आर्थिक वर्ष २०८०/८१			आर्थिक वर्ष २०८१/८२			आर्थिक वर्ष २०८२/८३		
			परिमाण	दर	अनुमानित आय	परिमाण	दर	अनुमानित आय	परिमाण	दर	अनुमानित आय
१	वनकस (खर) मलहन पत्ता, वावियो छवाली, पराल, वगास, निगालो लोक्ता पटेर, अम्लिसो	ट्याटर	५	५००	२,५००	५	५००	२,५००	५	५००	२,५००
२	धातु तथा गैरधातुका कवाडी सामानहरु	ट्रक/ ट्याक्टर	५	५००	२,५००	५	५००	२,५००	५	५००	२,५००
३	मृत र मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाख, छाला वा यस्तै अन्य प्रकृतिको बस्तुको व्यवसायिक कारोबार या निकासी कर	के जि	१०	७	७०	१०	७	७०	१०	७	७०
४	राँगा, भैंसी निकासी	गोटा	१००	१००	१०,०००	१००	१००	१०,०००	१००	१००	१०,०००
५	बोका, बाख्रा, खसी तथा भेडा निकासी	गोटा	२००	५०	१०,०००	२००	५०	१०,०००	२००	५०	१०,०००
६	हाँस कुखुरा निकासी	गोटा	५००	२०	१०,०००	५००	२०	१०,०००	५००	२०	१०,०००
	जम्मा आय				३५,०७०			३५,०७०			३५,०७०

प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर आय प्रक्षेपण

आ ब २०८०/८१

क्र सं	विवरण	ईकाई	अनुमानित परिमाण	कर दर (रु)	अनुमानित आय (रु)	VAT 13%	बाँकी आय रकम रु	प्रदेश सरकार ४०%	खुद आय रु
१	ढुंगा, गिट्टी, ग्राभेल र बालुवा	घन फुट	८६४३२७.००	७	६,०५०,२८९	७८६,५३८	५,२६३,७५१	२,१०५,५०१	३,१५८,२५१
	जम्मा अनुमानित आय		८६४३२७.००		६,०५०,२८९	७८६,५३८	५,२६३,७५१	२,१०५,५०१	३,१५८,२५१

आ ब २०८१/८२

क्र सं	विवरण	ईकाई	अनुमानित परिमाण	कर दर (रु)	अनुमानित आय (रु)	VAT 13%	बाँकी आय रकम रु	प्रदेश सरकार ४०%	खुद आय रु
१	ढुंगा, गिट्टी, ग्राभेल र बालुवा	घन फुट	८६४३२७.००	८	७,२६०,३४७	९४३,८४५	६,३१६,५०२	२,५२६,६०१	३,७८९,९०१
	जम्मा अनुमानित आय		८६४३२७.००		७,२६०,३४७	९४३,८४५	६,३१६,५०२	२,५२६,६०१	३,७८९,९०१

आ ब २०८२/८३

क्र सं	विवरण	ईकाई	अनुमानित परिमाण	कर दर (रु)	अनुमानित आय (रु)	VAT 13%	बाँकी आय रकम रु	प्रदेश सरकार ४०%	खुद आय रु
१	ढुंगा, गिट्टी, ग्राभेल र बालुवा	घन फुट	८६४३२७.००	१०	८,७१२,४१६	१,१३२,६१४	७,५७९,८०२	३,०३१,९२१	४,५४७,८८१
	जम्मा अनुमानित आय		८६४३२७.००		८,७१२,४१६	१,१३२,६१४	७,५७९,८०२	३,०३१,९२१	४,५४७,८८१

विज्ञापन कर आय प्रक्षेपण

आर्थिक वर्ष २०८०/८१					
क्र सं	विज्ञापनको किसिम	ईकाई	परिमाण	कर दर (रु)	अनुमानित आय (रु)
१	साईनबोर्ड - बजार क्षेत्रमा	वर्ग फिट	१०००	१५	१५,०००
२	साईनबोर्ड - सहायक मार्गमा	वर्ग फिट	१०००	१०	१०,०००
३	व्यवसायिक व्यानर प्रति हप्ता	गोटा	१०००	४०	४०,०००
४	व्यवसायिक प्रचार प्रसार गाडीबाट माईकिङ प्रति दिन	गोटा	२०	८०	१,६००
५	व्यवसायिक प्रचार प्रसार अन्य साधनबाट प्रति दिन	गोटा	२०	४०	८००
	जम्मा अनुमानित आय रकम				६७,४००
आर्थिक वर्ष २०८१/८२					
क्र सं	विज्ञापनको किसिम	ईकाई	परिमाण	कर दर (रु)	अनुमानित आय (रु)
१	साईनबोर्ड - बजार क्षेत्रमा	वर्ग फिट	१०००	१५	१५,०००
२	साईनबोर्ड - सहायक मार्गमा	वर्ग फिट	१०००	१०	१०,०००
३	व्यवसायिक व्यानर प्रति हप्ता	गोटा	१०००	४०	४०,०००
४	व्यवसायिक प्रचार प्रसार गाडीबाट माईकिङ प्रति दिन	गोटा	२०	८०	१,६००
५	व्यवसायिक प्रचार प्रसार अन्य साधनबाट प्रति दिन	गोटा	२०	४०	८००
	जम्मा अनुमानित आय रकम				६७,४००
आर्थिक वर्ष २०८२/८३					
क्र सं	विज्ञापनको किसिम	ईकाई	परिमाण	कर दर (रु)	अनुमानित आय (रु)
१	साईनबोर्ड - बजार क्षेत्रमा	वर्ग फिट	१०००	१५	१५,०००
२	साईनबोर्ड - सहायक मार्गमा	वर्ग फिट	१०००	१०	१०,०००
३	व्यवसायिक व्यानर प्रति हप्ता	गोटा	१०००	४०	४०,०००
४	व्यवसायिक प्रचार प्रसार गाडीबाट माईकिङ प्रति दिन	गोटा	२०	८०	१,६००
५	व्यवसायिक प्रचार प्रसार अन्य साधनबाट प्रति दिन	गोटा	२०	४०	८००
	जम्मा अनुमानित आय रकम				६७,४००

अनुसूची १०

सवारी साधन कर आय प्रक्षेपण

आर्थिक बर्ष २०८०/८१				
क्र सं	सवारीको किसिम	परिमाण	वार्षिक दर (रु)	अनुमानित आय (रु)
१	वस ट्रक लहरी अन्य हेवी गाडी	२०	१,४००	२८,०००
२	भाडाको कार, जिप, भ्यान, ट्रयाक्टर	३०	१,२००	३६,०००
३	भाडाको पावर ट्रेलर	५	१,२००	६,०००
४	भाडाको मिनी वस र मिनी ट्रक	३०	१,२००	३६,०००
५	निजी कार मिनी बस र ट्रक	२२	१,२००	२६,४००
	स्कुटर, मोटरसाईकल र अन्य सवारी	१००	२५०	२५,०००
	जम्मा अनुमानित आय रकम			१,५७,४००
आर्थिक बर्ष २०८१/८२				
क्र सं	सवारीको किसिम	परिमाण	वार्षिक दर (रु)	अनुमानित आय (रु)
१	वस ट्रक लहरी अन्य हेवी गाडी	२०	१,४००	२८,०००
२	भाडाको कार, जिप, भ्यान, ट्रयाक्टर	४०	१,२००	४८,०००
३	भाडाको पावर ट्रेलर	५	१,२००	६,०००
४	भाडाको मिनी वस र मिनी ट्रक	४०	१,२००	४८,०००
५	निजी कार मिनी बस र ट्रक	२२	१,२००	२६,४००
	स्कुटर, मोटरसाईकल र अन्य सवारी	१००	२५०	२५,०००
	जम्मा अनुमानित आय रकम			१,८१,४००
आर्थिक बर्ष २०८२/८३				
क्र सं	सवारीको किसिम	परिमाण	वार्षिक दर (रु)	अनुमानित आय (रु)
१	वस ट्रक लहरी अन्य हेवी गाडी	२०	१,४००	२८,०००
२	भाडाको कार, जिप, भ्यान, ट्रयाक्टर	४०	१,२००	४८,०००
३	भाडाको पावर ट्रेलर	५	१,२००	६,०००
४	भाडाको मिनी वस र मिनी ट्रक	४०	१,२००	४८,०००
५	निजी कार मिनी बस र ट्रक	३०	१,२००	३६,०००
	स्कुटर, मोटरसाईकल र अन्य सवारी	१००	२५०	२५,०००
	जम्मा अनुमानित आय रकम			१,९१,०००

नक्सा पास दस्तुर आय प्रक्षेपण

आ ब २०८०/८१						
क्र सं	सेवाको बिबरण	ईकाई	अनुमानित परिमाण	औषत वर्ग फिट	औषत दर (रु) वर्ग फिट	अनुमानित आय (रु)
१	आर सि सि भवन सबै तला	गोटा	२०	१०००	४१००	८०,०००
२	पर्खालको भवन/घर	गोटा	१००	१०००	२१००	२,००,०००
३	अस्थायी छाप्रो	गोटा	५०	१०००	११५०	७५,०००
४	कच्ची घर (अस्थायी निर्माण ईजाजत पत्र अनिवार्य लिनु पर्ने)	गोटा	२००	१	३००१००	६०,०००
	जम्मा					४,१५,०००
आ ब २०८१/८२						
क्र सं	सेवाको बिबरण	ईकाई	अनुमानित परिमाण	औषत वर्ग फिट	औषत दर (रु) वर्ग फिट	अनुमानित आय (रु)
१	आर सि सि भवन सबै तला	गोटा	२०	१०००	४१००	८०,०००
२	पर्खालको भवन/घर	गोटा	१००	१०००	२१००	२,००,०००
३	अस्थायी छाप्रो	गोटा	५०	१०००	२१००	१,००,०००
४	कच्ची घर (अस्थायी निर्माण ईजाजत पत्र अनिवार्य लिनु पर्ने)	गोटा	२००	१	५००१००	१,००,०००
	जम्मा					४,८०,०००
आ ब २०८२/८३						
क्र सं	सेवाको बिबरण	ईकाई	अनुमानित परिमाण	औषत वर्ग फिट	औषत दर (रु) वर्ग फिट	अनुमानित आय (रु)
१	आर सि सि भवन सबै तला	गोटा	२०	१०००	५१००	१,००,०००
२	पर्खालको भवन/घर	गोटा	१००	१०००	३१००	३,००,०००
३	अस्थायी छाप्रो	गोटा	५०	१०००	२१००	१,००,०००
४	कच्ची घर (अस्थायी निर्माण ईजाजत पत्र अनिवार्य लिनु पर्ने)	गोटा	२००	१	५००१००	१,००,०००
	जम्मा					६,००,०००

अनुसूची १२

सिफारिस दस्तुर आय प्रक्षेपण

क्र सं	सिफारिसको विवरण	आर्थिक वर्ष २०८०/८१			आर्थिक वर्ष २०८१/८२			आर्थिक वर्ष २०८२/८३		
		अनुमानित संख्या	दस्तुर दर रु.	अनुमानित आय रु	अनुमानित संख्या	दस्तुर दर रु.	अनुमानित आय रु	अनुमानित संख्या	दस्तुर दर रु.	अनुमानित आय रु
१	उद्योग सिफारिस									
क	साना उद्योग	४०	६६०	२६,४००	४०	७२६	२९,०४०	४०	७९९	३१,९४४
ख	मझौला उद्योग	१०	१,३२०	१३,२००	१०	१,४५२	१४,५२०	१०	१,५९७	१५,९७२
ग	ठुला उद्योग	०	१,९८०	०	०	२,१७८	०	०	२,३९६	०
घ	हाईड्रोपावर दर्ता सिफारिस	०	१३,२००	०	०	१४,५२०	०	०	१५,९७२	०
ङ	अन्य उद्योग	१०	२,२००	२२,०००	१०	२,४२०	२४,२००	१०	२,६६२	२६,६२०
२	निजी विद्यालय सञ्चालन सिफारिस									
क	पूर्व प्रा वि	२	१,३२०	२,६४०	२	१,४५२	२,९०४	२	१,५९७	३,१९४
ख	कक्षा १ - ५		१,८७०	०		२,०५७	०		२,२६३	०
ग	कक्षा ६ - ८		२,२००	०		२,४२०	०		२,६६२	०
घ	कक्षा ९ - १०		२,४२०	०		२,६६२	०		२,९२८	०

ड	कक्षा ११ - १२		३,०८०	०		३,३८८	०		३,७२७	०
च	स्नातक तह		३,८५०	०		४,२३५	०		४,६५९	०
३	विद्युत सिफारिस (थ्रि फेज)	१०	६६०	६,६००	१०	७२६	७,२६०	१०	७९९	७,९८६
४	विद्युत सिफारिस (साधारण/घरायासी)	३२०	३३०	१०५,६००	३२०	३६३	११६,१६०	३२०	३९९	१२७,७७६
५	खानेपानी जडान सिफारिस	०	४४०	०	०	४८४	०	०	५३२	०
६	टेलिफोन जडान सिफारिस	४०	४४०	१७,६००	४०	४८४	१९,३६०	४०	५३२	२१,२९६
७	जन्म मिति प्रमाणित	१००	४४०	४४,०००	१००	४८४	४८,४००	१००	५३२	५३,२४०
८	पारिवारिक विवरण प्रमाणित	५०	४४०	२२,०००	५०	४८४	२४,२००	५०	५३२	२६,६२०
९	स्थायी अस्थायी बसोबास प्रमाणित	३२	६६०	२१,१२०	३२	७२६	२३,२३२	३२	७९९	२५,५५५
१०	चार किल्ला प्रमाणित	१६०	५५०	८८,०००	१६०	६०५	९६,८००	१६०	६६६	१०६,४८०
११	घरबाटो सिफारिस (ग्रामिण क्षेत्र)	२००	२७५	५५,०००	२००	३०३	६०,५००	२००	३३३	६६,५५०

१२	घरबाटो सिफारिस (बजार क्षेत्र)	२०	४४०	८,८००	२०	४८४	९,६८०	२०	५३२	१०,६४८
१३	घर कायम सिफारिस (कच्ची घर)	१३२	३३०	४३,५६०	१३२	३६३	४७,९९६	१३२	३९९	५२,७०८
१४	घर कायम सिफारिस (पक्की घर)	३२	५५०	१७,६००	३२	६०५	१९,३६०	३२	६६६	२१,२९६
१५	घर जग्गा नामसारी सिफारिस	८०	४४०	३५,२००	८०	४८४	३८,७२०	८०	५३२	४२,५९२
१६	छुट जग्गा दर्ता सिफारिस	१६	६६०	१०,५६०	१६	७२६	११,६९६	१६	७९९	१२,७७८
१७	फुकुवा सिफारिस	१६	४४०	७,०४०	१६	४८४	७,७४४	१६	५३२	८,५९८
१८	भवन निर्माण प्रतिलिपी	२०	१,३२०	२६,४००	२०	१,४५२	२९,०४०	२०	१,५९७	३१,९४४
१९	घर नक्सा प्रमाणित	२००	६६०	१३२,०००	२००	७२६	१४५,२००	२००	७९९	१५९,७२०
२०	घर नक्सा नविकरण	३२	४४०	१४,०८०	३२	४८४	१५,४८८	३२	५३२	१७,०३७
२१	घर नक्सा नामसारी	५२	४४०	२२,८८०	५२	४८४	२५,९६८	५२	५३२	२७,६८५
२२	घर निर्माण सम्पन्न सिफारिस (आर सि सि)	६४	१,३२०	८४,४८०	६४	१,४५२	९२,९२८	६४	१,५९७	१०२,२२१

२३	घर निर्माण सम्पन्न सिफारिस (कच्ची)	८०	५५०	४४,०००	८०	६०५	४८,४००	८०	६६६	५३,२४०
२४	निजी क्षेत्रको रुख कटान सिफारिस (गोटा)	४००	२२०	८८,०००	४००	२४२	९६,८००	४००	२६६	१०६,४८०
२५	पेन्सन कार्ड वा सो सम्बन्धी अन्य सिफारिस (नेपाली)	४८	२७५	१३,२००	४८	३०३	१४,५२०	४८	३३३	१५,९७२
२६	पेन्सन कार्ड वा सो सम्बन्धी अन्य सिफारिस (भारतीय)	१६	६६०	१०,५६०	१६	७२६	११,६१६	१६	७९९	१२,७७८
२७	पेन्सन कार्ड वा सो सम्बन्धी अन्य सिफारिस (अन्य मुलुक)	१६	१,३२०	२१,१२०	१६	१,४५२	२३,२३२	१६	१,५९७	२५,५५५
२८	परिवार ल्याएको लगेको सिफारिस प्रमाणित	१०	३३०	३,३००	१०	३६३	३,६३०	१०	३९९	३,९९३
२९	हकवाला संरक्षण सिफारिस	५०	४४०	२२,०००	५०	४८४	२४,२००	५०	५३२	२६,६२०

३०	अपुताली सिफारिस (नेपाल)	१०	६०५	६,०५०	१०	६६६	६,६५५	१०	७३२	७,३२१
३१	अपुताली सिफारिस (बिदेश)	१६	२,७५०	४४,०००	१६	३,०२५	४८,४००	१६	३,३२८	५३,२४०
३२	अविवाहित प्रमाणिकरण सिफारिस	१०	४४०	४,४००	१०	४८४	४,८४०	१०	५३२	५,३२४
३३	सम्बन्ध विच्छेद सिफारिस	२०	२७५	५,५००	२०	३०३	६,०५०	२०	३३३	६,६५५
३४	विभिन्न दलित जनजाति तथा थर प्रमाणित/सिफारिस	४००	४४०	१७६,०००	४००	४८४	१९३,६००	४००	५३२	२१२,९६०
३५	बैदेशिक प्रयोजनको लागि गरिने अंग्रेजी भाषाको सबै सिफारिस	४००	६६०	२६४,०००	४००	७२६	२९०,४००	४००	७९९	३१९,४४०
३६	सेवामूलक संस्था दर्ता/नविकरण सिफारिस	१२०	३३०	३९,६००	१२०	३६३	४३,५६०	१२०	३९९	४७,९१६
३७	नाफामूलक संस्था दर्ता/नविकरण	१२०	५५०	६६,०००	१२०	६०५	७२,६००	१२०	६६६	७९,८६०

	सिफारिस									
३८	व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्रको नक्कल प्रति	६	३३०	१,९८०	६	३६३	२,१७८	६	३९९	२,३९६
३९	व्यवसाय दर्ता लगत कट्टाको सिफारिस	६	३३०	१,९८०	६	३६३	२,१७८	६	३९९	२,३९६
४०	कर क्लियरेन्स सिफारिस	१००	३८५	३८,५००	१००	४२४	४२,३५०	१००	४६६	४६,५८५
४१	बन्द भएको वा ठाउँ सारेको सिफारिस	६	३३०	१,९८०	६	३६३	२,१७८	६	३९९	२,३९६
४२	एफ एम सञ्चालन सिफारिस	०	३८,५००	०	०	४२,३५०	०	०	४६,५८५	०
४३	एफ एम सञ्चालन ईजाजत दस्तुर	०	९,९००	०	०	१०,८९०	०	०	११,९७९	०
४४	एफ एम सञ्चालन ईजाजत नविकरण	०	६,६००	०	०	७,२६०	०	०	७,९८६	०
४५	नाम संसोधन, नाम छुट तथा दुई नाम सिफारिस	५६	४४०	२४,६४०	५६	४८४	२७,१०४	५६	५३२	२९,८१४

४६	नाबालक परिचयपत्र सिफारिस	१००	३८५	३८,५००	१००	४२४	४२,३५०	१००	४६६	४६,५८५
४७	बंसजको नागरिकता सिफारिस	४००	३३०	१३२,०००	४००	३६३	१४५,२००	४००	३९९	१५९,७२०
४८	अंगिकृत नागरिकता सिफारिस	२०	६०५	१२,१००	२०	६६६	१३,३१०	२०	७३२	१४,६४१
४९	नागरिकता प्रतिलिपि सिफारिस	४८	३८५	१८,४८०	४८	४२४	२०,३२८	४८	४६६	२२,३६१
५०	नागरिकताको संसोधन सहित प्रतिलिपि सिफारिस	४८	४४०	२१,१२०	४८	४८४	२३,२३२	४८	५३२	२५,५५५
५१	माथि नपरेका सिफारिस	८००	४४०	३५२,०००	८००	४८४	३८७,२००	८००	५३२	४२५,९२०
	जम्मा आय			२,२७७,७७०			२,५०५,५४७			२,७५६,१०२

व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर आय प्रक्षेपण

आ ब २०८०/८१				
क्र सं	विवरण	अनुमानित संख्या	शुल्क दर रु	अनुमानित आय रु
१	जन्म दर्ता (बिलम्ब)	५३८	१००	५३,८००
२	मृत्यु दर्ता	२०३	१००	२०,३००
३	विवाह दर्ता	२१०	२००	४२,०००
४	बसाई सरि आउने	८	१००	८००
५	बसाई सरि जाने	३२	५००	१६,०००
६	प्रतिलिपी सबै घटनाको	२४	२००	४,८००
७	सम्बन्ध विच्छेद	३०	५००	१५,०००
	जम्मा	१०४५		१,५२,७००
आ ब २०८१/८२				
क्र सं	विवरण	अनुमानित संख्या	शुल्क दर रु	अनुमानित आय रु
१	जन्म दर्ता (बिलम्ब)	५३८	१००	५३,८००
२	मृत्यु दर्ता	२०३	१००	२०,३००
३	विवाह दर्ता	२१०	२००	४२,०००
४	बसाई सरि आउने	८	२००	१,६००
५	बसाई सरि जाने	३२	५००	१६,०००
६	प्रतिलिपी सबै घटनाको	२४	२००	४,८००
७	सम्बन्ध विच्छेद	३०	५००	१५,०००
	जम्मा	१०४५		१,५३,५००
आ ब २०८२/८३				
क्र सं	विवरण	अनुमानित संख्या	शुल्क दर रु	अनुमानित आय रु
१	जन्म दर्ता (बिलम्ब)	५३८	१००	५३,८००
२	मृत्यु दर्ता	२०३	१००	२०,३००
३	विवाह दर्ता	२१०	२००	४२,०००
४	बसाई सरि आउने	८	२००	१,६००
५	बसाई सरि जाने	३२	५००	१६,०००
६	प्रतिलिपी सबै घटनाको	२४	२००	४,८००
७	सम्बन्ध विच्छेद	३०	५००	१५,०००
	जम्मा	१०४५		१,५३,५००

नाता प्रमाणित दस्तुर आय प्रक्षेपण

आ ब २०८०/८१				
क्र सं	सिफारिसको विवरण	अनुमानित परिमाण	प्रस्तावित दर रु.	अनुमानित आय रु
१	नाता प्रमाणित (नेपालीमा)	८८	४००	३५,२००
२	नाता प्रमाणित (अंग्रेजीमा)	४४	५००	२२,०००
	जम्मा आय			५७,२००
आ ब २०८१/८२				
क्र सं	सिफारिसको विवरण	अनुमानित परिमाण	प्रस्तावित दर रु.	अनुमानित आय रु
१	नाता प्रमाणित (नेपालीमा)	१००	४००	४०,०००
२	नाता प्रमाणित (अंग्रेजीमा)	५०	५००	२५,०००
	जम्मा आय			६५,०००
आ ब २०८२/८३				
क्र सं	सिफारिसको विवरण	अनुमानित परिमाण	प्रस्तावित दर रु.	अनुमानित आय रु
१	नाता प्रमाणित (नेपालीमा)	१५०	४००	६०,०००
२	नाता प्रमाणित (अंग्रेजीमा)	१००	५००	५०,०००
	जम्मा आय			१,१०,०००

अचल सम्पत्ति मूल्यांकन र आय स्रोत प्रमाणित दस्तुर आय प्रक्षेपण

आर्थिक बर्ष २०८०/८१					
क्र सं	विवरण	औषत मूल्यांकन अंक रु	अनुमानित संख्या	औषत दर रु	अनुमानित आय रु
क	अचल सम्पत्ति मूल्यांकन				
१	रु. ५ लाख सम्म	५,००,०००	२०	०।००२	२०,०००
२	रु. ५ लाख १ देखि १० लाख सम्म	७,५०,०००	२०	०।००२	३०,०००
३	रु. १० लाख १ देखि २० लाख सम्म	१५,००,०००	२०	०।००३	९०,०००
४	रु. २० लाख भन्दा माथि	२५,००,०००	१०	०।००३	७५,०००
	जम्मा				२,१५,०००
ख	आय स्रोत प्रमाणित				
१	रु. ५ लाख सम्म	५,००,०००	२०	०।००१५	१५,०००
२	रु. ५ लाख १ देखि १० लाख सम्म	७,५०,०००	२०	०।००१५	२२,५००
३	रु. १० लाख १ देखि २० लाख सम्म	१५,००,०००	२०	०।००२०	६०,०००
४	रु. २० लाख भन्दा माथि	२५,००,०००	१०	०।००२०	५०,०००
	जम्मा				१,४७,५००
	कुल जम्मा				३,६२,५००
आर्थिक बर्ष २०८१/८२					
क्र सं	विवरण	औषत मूल्यांकन अंक रु	अनुमानित संख्या	औषत दर रु	अनुमानित आय रु
क	अचल सम्पत्ति मूल्यांकन				
१	रु. ५ लाख सम्म	५,००,०००	२०	०।००२	२०,०००
२	रु. ५ लाख १ देखि १० लाख सम्म	७,५०,०००	२०	०।००२	३०,०००
३	रु. १० लाख १ देखि २० लाख सम्म	१५,००,०००	२०	०।००३	९०,०००
४	रु. २० लाख भन्दा माथि	२५,००,०००	१०	०।००३	७५,०००
	जम्मा				२,१५,०००
ख	आय स्रोत प्रमाणित				
१	रु. ५ लाख सम्म	५,००,०००	२०	०।००१५	१५,०००
२	रु. ५ लाख १ देखि १० लाख सम्म	७,५०,०००	२०	०।००१५	

					२२,५००
३	रु. १० लाख १ देखि २० लाख सम्म	१५,००,०००	२०	०।००२०	६०,०००
४	रु. २० लाख भन्दा माथि	२५,००,०००	१०	०।००२०	५०,०००
	जम्मा				१४७,५००
	कुल जम्मा				३६२,५००
आर्थिक बर्ष २०८२/८३					
क्र सं	विवरण	औषत मूल्यांकन अंक रु	अनुमानित संख्या	औषत दर रु	अनुमानित आय रु
क	अचल सम्पत्ति मूल्यांकन				
१	रु. ५ लाख सम्म	५,००,०००	२०	०।००३	३०,०००
२	रु. ५ लाख १ देखि १० लाख सम्म	७,५०,०००	२०	०।००३	४५,०००
३	रु. १० लाख १ देखि २० लाख सम्म	१५,००,०००	२०	०।००४	१२०,०००
४	रु. २० लाख भन्दा माथि	२५,००,०००	१०	०।००४	१००,०००
	जम्मा				२९५,०००
ख	आय स्रोत प्रमाणित				
१	रु. ५ लाख सम्म	५,००,०००	२०	०।००२०	२०,०००
२	रु. ५ लाख १ देखि १० लाख सम्म	७,५०,०००	२०	०।००२०	३०,०००
३	रु. १० लाख १ देखि २० लाख सम्म	१५,००,०००	२०	०।००३०	९०,०००
४	रु. २० लाख भन्दा माथि	२५,००,०००	१०	०।००३०	७५,०००
	जम्मा				२१५,०००
	कुल जम्मा				५१०,०००

अन्य दस्तुर आय प्रक्षेपण

क्र सं	विवरण	आर्थिक वर्ष २०८०/८१			आर्थिक वर्ष २०८१/८२			आर्थिक वर्ष २०८२/८३		
		अनुमानित संख्या	शुल्क दर रु	अनुमानित आय रु	अनुमानित संख्या	शुल्क दर रु	अनुमानित आय रु	अनुमानित संख्या	शुल्क दर रु	अनुमानित आय रु
क	न्यायिक दस्तुर									
१	मिलापत्र शुल्क	२०	१,१००	२२,०००	२०	१,२१०	२४,२००	२०	१,३३१	२६,६२०
२	निवेदन दर्ता शुल्क	२०	११०	२,२००	२०	१२१	२,४२०	२०	१३३	२,६६२
ख	अन्य शुल्क									
१	घर नम्बरिङ प्लेट (कच्ची घर)	१०००	२७५	२७५,०००	१०००	३०३	३०२,५००	१०००	३३३	३३२,७५०
२	घर नम्बरिङ प्लेट (पक्की घर)	२००	६६०	१३२,०००	२००	७२६	१४५,२००	२००	७९९	१५९,७२०
३	स्थलगत प्राविधिक सेवा शुल्क	८०	१,८७०	१४९,६००	८०	२,०५७	१६४,५६०	८०	२,२६३	१८१,०१६
४	स्थलगत सर्जिमिन	४०	६०५	२४,२००	४०	६६६	२६,६२०	४०	७३२	२९,२८२
५	मुचुल्का प्रमाणित	४०	२७५	११,०००	४०	३०३	१२,१००	४०	३३३	१३,३१०
६	तमसुक लगायत अन्य कागाजात प्रमाणित	४०	१६५	६,६००	४०	१८२	७,२६०	४०	२००	७,९८६

७	प्रमाणिकरण दस्तुर	१००	२२०	२२,०००	१००	२४२	२४,२००	१००	२६६	२६,६२०
८	समुह दर्ता	२०	६६०	१३,२००	२०	७२६	१४,५२०	२०	७९९	१५,९७२
९	सहकारी संस्था	३	२,७५०	८,२५०	३	३,०२५	९,०७५	३	३,३२८	९,९८३
१०	परीक्षा सम्बन्धी दरखास्त फाराम शुल्क	५०	७७०	३८,५००	५०	८४७	४२,३५०	५०	९३२	४६,५८५
११	मौजुदा सूची दर्ता दस्तुर	५०	५५०		५०	६०५		५०	६६६	
१२	कोटेशन फाराम शुल्क	५०	१,१००	५५,०००	५०	१,२१०	६०,५००	५०	१,३३१	६६,५५०
१३	टेण्डर फाराम शुल्क	५०	१,१००	५५,०००	५०	१,२१०	६०,५००	५०	१,३३१	६६,५५०
१४	निवेदन नक्कल उतार (प्रति पाना)	५०	५५	२,७५०	५०	६१	३,०२५	५०	६७	३,३२८
१५	घर निर्माण नक्शाको नक्कल दस्तुर	५०	५५०	२७,५००	५०	६०५	३०,२५०	५०	६६६	३३,२७५
१६	राजपत्र विक्री (प्रति राजपत्र)	५०	११०	५,५००	५०	१२१	६,०५०	५०	१३३	६,६५५
१७	गाउँपालिका प्रोफाइल (संस्थागत)	५०	१,१००	५५,०००	५०	१,२१०	६०,५००	५०	१,३३१	६६,५५०
१८	गाउँपालिका प्रोफाइल (व्यक्तिगत)	५०	५५०	२७,५००	५०	६०५	३०,२५०	५०	६६६	३३,२७५
	जम्मा			९३२,८००			१,०२६,०८०			१,१२८,६८८

दण्ड जरिवाना आय प्रक्षेपण

आ ब २०८०/८१						
क्र सं	सेवाको विवरण	ईकाई	अनुमानित परिमाण	कर दर (रु)	अनुमानित आय (रु)	कैफियत
१	ढुंगा गिट्टी बालुवा वा अन्य प्राकृतिक स्रोत चोरी निकासी गरेमा					
क	ट्रक/टिप्पर/ट्रेक्टर	पटक	५	७,०००	३५,०००	
ख	जे सि बि/स्क्याभेटर	पटक	२	१२,०००	२४,०००	प्रस्तावित
२	कवाडी सामान चोरी गरेमा	टिप	१	६,०००	६,०००	प्रस्तावित
३	राजस्व भूक्तानी बिलम्ब शुल्क (घटना दर्ता बाहेक)	गोटा	५०	५००	२५,०००	प्रस्तावित
४	घरौटी जफत	गोटा	१	५०,०००	५०,०००	प्रस्तावित
५	निषेधित क्षेत्रमा निर्माण सामाग्री राखेमा	पटक	२	२,०००	४,०००	प्रस्तावित
६	सार्वजनिक स्थानमा फोहर मैला फालेमा	पटक	१०	२,०००	२०,०००	प्रस्तावित
७	खोलामा विषादी वा करेन्ट हाली माछा मारेमा	पटक	२	२,०००	४,०००	प्रस्तावित
	जम्मा				१,६८,०००	
आ ब २०८१/८२						
क्र सं	सेवाको विवरण	ईकाई	अनुमानित परिमाण	कर दर (रु)	अनुमानित आय (रु)	कैफियत
१	ढुंगा गिट्टी बालुवा वा अन्य प्राकृतिक स्रोत चोरी निकासी गरेमा					
क	ट्रक/टिप्पर/ट्रेक्टर	पटक	५	८,०००	४०,०००	
ख	जे सि बि/स्क्याभेटर	पटक	२	१५,०००	३०,०००	
२	कवाडी सामान चोरी गरेमा	टिप	१	८,०००	८,०००	प्रस्तावित
३	राजस्व भूक्तानी बिलम्ब शुल्क (घटना दर्ता बाहेक)	गोटा	५०	५००	२५,०००	प्रस्तावित
४	घरौटी जफत	गोटा	१	५०,०००	५०,०००	प्रस्तावित
५	निषेधित क्षेत्रमा निर्माण सामाग्री राखेमा	पटक	२	२,०००	४,०००	प्रस्तावित

६	सार्वजनिक स्थानमा फोहर मैला फालेमा	पटक	१०	२,०००	२०,०००	प्रस्तावित
७	खोलामा विषादी वा करेन्ट हाली माछा मारेमा	पटक	२	२,०००	४,०००	प्रस्तावित
	जम्मा				१,८१,०००	
आ ब २०८२/८३						
क्र सं	सेवाको विवरण	ईकाई	अनुमानित परिमाण	कर दर (रु)	अनुमानित आय (रु)	कैफियत
१	ढुंगा गिट्टी बालुवा वा अन्य प्राकृतिक स्रोत चोरी निकासी गरेमा					
क	ट्रक/टिप्पर/ट्रेक्टर	पटक	७	१०,०००	७०,०००	
ख	जे सि बि/स्क्याभेटर	पटक	२	१५,०००	३०,०००	प्रस्तावित
२	कवाडी सामान चोरी गरेमा	टिप	१	८,०००	८,०००	प्रस्तावित
३	राजस्व भूक्तानी बिलम्ब शुल्क (घटना दर्ता बाहेक)	गोटा	५०	५००	२५,०००	प्रस्तावित
४	घरौटी जफत	गोटा	१	५०,०००	५०,०००	प्रस्तावित
५	निषेधित क्षेत्रमा निर्माण सामाग्री राखेमा	पटक	२	२,०००	४,०००	प्रस्तावित
६	सार्वजनिक स्थानमा फोहर मैला फालेमा	पटक	१०	२,०००	२०,०००	प्रस्तावित
७	खोलामा विषादी वा करेन्ट हाली माछा मारेमा	पटक	२	२,०००	४,०००	प्रस्तावित
	जम्मा				२,११,०००	